www.24hours.ge
24 საათი
ყოველდღიური

სამშაბათი, 14 სექტემბერი, 2004 წელი. №218 (767)
ფასი 50 თეთრი
© გაზეთი 24 საათი

პარლამენტში ამერიკული განცხადებებიც ზრდის ტემპერატურას

რიჩარდ მაილსის განცხადებამ პარლამენტარები სერიოზულად შეაშფოთა.

იური ლობოდინის ფოტო

საშემოდგომო სესიის პირველი სხდომის გახსნამდე ერთი დღით ადრე პარლამენტში იმ სამოქმედო გეგმების თაობაზე ბჭობდნენ, რომლის განხორციელებაც, როგორც პარლამენტის სპიკერატის წარმომადგენლები აცხადებენ, "ქვეყნის უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანოს საქმიანობას უფრო ეფექტურს და შედეგიანს გახდის". გუშინ პარლამენტის თავმჯდომარემ ნინო ბურჯანაძემ კიდევ ერთხელ გაიმეორა მანამდე მრავალგზის თქმული ფრაზა, რომლის თანახმადაც, კანონშემოქმედებით საქმიანობასთან ერთად, "პარლამენტმა აუცილებლად უნდა განახორციელოს საზედამხედველო კონტროლი მის მიერ მიღებული კანონების აღსრულებაზე. თუმცა ისიც ფაქტია, რომ საშემოდგომო სესია მხოლოდ საკანონმდებლო საქმიანობით დატვირთული არ იქნება. პარლამენტს აუცილებლად მოუწევს პოლიტიკური ხასიათის დებატების გამართვა და საკმაოდ ბევრი პოლიტიკური განცხადების მიღება. მით უფრო, რომ ქვეყნის შიგნით თუ გარეთ შექმნილი ვითარება პარლამენტს ამის საფუძველს არაერთხელ მისცემს.

თამარ მჭედლიშვილი

გუშინ, დღის პირველ ნახევარში, პარლამენტში მეტ-ნაკლებად მშვიდობიანი ატმოსფერო სუფევდა. პოლიტიკურმა ტემპერატურამ საღამოსკენ აიწია - მაშინ, როდესაც დეპუტატებმა საქართველოში ამერიკის შეერთებული შტატების საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩის რიჩარდ მაილსის განცხადების შესახებ შეიტყვეს. თუმცა აქვე შევნიშნავთ, რომ ამ ინფორმაციას ბოლომდე არავინ ენდო, რადგან რიჩარდ მაილსის ვერსია პანკისის ხეობაში ტერორისტების ყოფნის თაობაზე, პარლამენტში პირველებმა ჟურნალისტებმა გაახმოვანეს. **"ჟურნალისტებმა, ალბათ, არასწორად გაიგეს"; "შეცდომაა, იგი ასე არ იტყოდა",** - ეს ჩვენი პარლამენტარების პირველი კომენტარები იყო. მაგრამ მოგვიანებით, როდესაც დეპუტატებმა საკუთარი არხებით ამ ინფორმაციის სიზუსტე გადაამოწმეს, კომენტარების შინაარსიც და ხასიათიც შეიცვალა.

გაგრძელება A2 გვერდზე

ეკონომიკა

"მემარჯვენე ოპოზიცია" ელექტროენერგიის ტარიფის გაიაფებას მოითხოვს

"მემარჯვენე ოპოზიციისთვის" გაუგებარია, რატომ არ გადახედა სემეკ-მა გაზისა და ელექტროენერგიის ტარიფების შემცირების შესაძლებლობას.

A4

უცხოეთი

ტონი ბლერის უცნაური თავდამსხმელები

გასულ კვირას ლონდონში, დაუნინგ სტრიტზე ბრიტანეთის პრემიერმინისტრის რეზიდენციის ჭიშკართან მამაკაცი დააკავეს, რომელიც რეზიდენციაში შეღწევას ცდილობდა.

A5

საზოგადოება

კიდევ ერთი მთავარი არქიტექტორი

ეს საქმე პროკურატურამდე მივა თუ არა, საკითხავია, თბილისის საკრებულოში კი გუშინ უკანონო მშენებლობის ხელშემწყობი მეოთხე მთავარი არქიტექტორის გვარიც გაისმა.

A6

სამართალი

პატრულმა ახალი შენობა მიიღო, მძღოლებმა კი - შეღავათები

დღეიდან საპატრულო პოლიციას ეკრძალება ტექდათვალიერებისა და დაზღვევის ვადების გასვლის გამო მსუბუქი მანქანის მძღოლების დაჯარიმება.

A7

ამინდი

	14/9	15/9
თბილისი	23	24
ქუთაისი	26	28
ბათუმი	24	26
სოხუმი	26	27
ფოთი	25	27
თელავი	23	23
ზუგდიდი	27	28
გორი	22	23
ახმეტა	23	23
ქიათურა	24	26

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	1.8100
ევრო	2.2183
გირვანქა სტერლ.	3.2533
რუბლი	0.0620

პიარკამპანია თუ აგრესიის მომზადება?

ნინო გომართელი

"საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღიარება რუსეთის პრინციპული პოზიციაა. ეს არის მყარი პოზიცია და იგი არანაირ კონიუნქტურას არ ექვემდებარება. მეტსაც გეტყვით, საქართველოს განვიხილავთ ჩვენს ერთ-ერთ პარტნიორად საერთაშორისო ტერორიზმთან ბრძოლაში", - განაცხადა რუსეთის სახელმწიფო დუმის პირველმა ვიცე-სპიკერმა ლუბოვ სლისკამ.

ამ სიტყვებით აშკარად ჩანს, რომ რუსეთმა საქართველოსთან "ბრძოლის" ტაქტიკა შეცვალა და ახლა რუსული მედიით ისეთი განცხადებების გაკეთება დაიწყო, რომელიც ნაკლებად თუ შეესაბამება სინამდვილეს, თუმცა ამავდროულად რეალური არსის შენიღბვას ისახავს მიზნად.

ამ ყველაფრის ნათელ მაგალითად კი ნამდვილად გამოდგება რუსეთის მხრიდან საქართველოსთვის სატრანსპორტო ბლოკადის გამოცხადების საკითხი.

გაგრძელება A2 გვერდზე

ავტორიტარიზმი ტერორიზმის წინააღმდეგ

ვლადიმირ პუტინი შეუზღუდავ ძალაუფლებას ითხოვს

ნიკა თარაშვილი

ხელისუფლების ვერტიკალმა, რომელსაც აგერ უკვე ხუთი წელია, პრეზიდენტი პუტინი რუდუნებით აშენებს, სრული კრახი განიცადა. ბესლანის მოვლენებმა კიდევ ერთხელ დაადასტურა კრემლის პოლიტიკის მცდარობა. ასეთ ვითარებაში ნებისმიერ ნორმალურ ქვეყანაში მმართველი ძალა პასუხისმგებლობას იკისრებდა და თუ სრული შემადგენლობით არ გადადგებოდა, იმ პირებს მაინც შეცვლიდა, რომელთა პირდაპირი მოვალეობაცაა ქვეყნის ეროვნულ

გაგრძელება A5 გვერდზე

მთავარი თემა

ძველი და ახალი მისაღები გამოცდების მიჯნაზე

ნინო ცინცაძე

თავისუფლად შეიძლება ითქვას, რომ 2004 წლის მისაღები გამოცდებით საქართველოში უმაღლესი განათლების სისტემის ერთი ეპოქა დასრულდა. ისტორიკოსების, ინგლისელების, ფილოლოგების და ა.შ. საგამოცდო კომისიები თავისი ნაცნობებით, რეპეტიტორებითა და შუამავლებით საბოლოოდ ჩაბარდა ისტორიას. 2005 წლიდან ჩვენი ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე ერთიანი ეროვნული გამოცდები ჩატარდება. თუმცა, საზოგადოებამ ჯერ კიდევ კარგად არ იცის, როგორი იქნება ეს გამოცდები და გაურკვევლობის მოლოდინისა და შიშის გამო, ბევრი მიიჩნევს, რომ ყველაფერი მარტივად - "ვაის" გავეყარე და "უის" შევეყარეთი დამთავრდება. თუმცა, როგორი დამოკიდებულება ჩამოუყალიბდებათ ადამიანებს გამოცდების ამ ახალი ტიპისადმი, მხოლოდ მას შემდეგ გაირკვევა, როდესაც ეს სისტემა რეალურად დაიწყებს მუშაობას. დღეს ჩვენი გაზეთის მთავარი თემა საზოგადოებისთვის გამოცდების ამ ახალი სისტემის წარდგენა და მისი ძველთან შედარებაა.

მისაღები გამოცდების ძველი სისტემა წარსულს ჩაბარდა.

იური ლობოდინის ფოტო

დავიწყოთ ძველით. საქართველოს პირველი დამოუკიდებლობის წლებში უნივერსიტეტის პირველ თაობებს მისაღები გამოცდები საერთოდ არ ჩაუბარებიათ. გამოცდებს არ აბარებდნენ არც საბჭოთა პერიოდის საწყის ხანაში. ამ დროს აბიტურიენტთა შერჩევის სხვა პრინციპი მუშაობდა. სტუდენტებს უმაღლესში საბუთების მიხედვით იღებდნენ, ანუ იმის მიხედვით, ვინ სანდო იყო და ვინ - არა. 30-იანი წლების შემდეგ არასანდოთა რიცხვმა იმდენად იკლო (ამ დროისთვის ზოგი დახვრეტილი იყო, ზოგი კი გადასახლებული), რომ უმაღლესში მიღების ახალი წესი გახდა ჩამოსაყალიბებელი. 40-იანი წლებიდან საბჭოთა კავშირის მთელ ტერიტორიაზე მისაღები გამოცდების ერთი ტიპის სისტემა შემუშავდა - დარგობრივი კომისიები და ბევრი გამოცდა. მაგალითად, 1955 წელს აბიტურიენტები უნივერსიტეტში მოსახვედრად შვიდ გამოცდას აბარებდნენ. მომდევნო წლებში გამოცდების რიცხვი კი შემცირდა, მაგრამ არნახულად გაიზარდა უმაღლესებში ჩაბარების მსურველთა რაოდენობა და კორუფციის ხარისხი.

საქართველოში დღეს თითქმის აღარ დარჩა ადამიანი, ვინც იტყოდა, რომ მისაღები გამოცდების ის ფორმა, რომელიც აქამდე არსებობდა, სრულყოფილი და მისაღებია. თუმცა, საზოგადოების გარკვეულ ნაწილს ჯერ კიდევ მაინც "შეჩვეული ჭირი" ურჩევნია, რადგან ეს ძველი სისტემა საოცრად ლაბილური და კომფორტული იყო ქართველების ისეთი საყვარელი სენისთვის, როგორიც ჩაწყობაა. სწორედ ამიტომ მოხდა, რომ წლეულს არნახულად იმატა იმ მოსწავლეთა რიცხვმა, ვინც სკოლა "ექსტერნად", ერთი წლით ადრე დაამთავრა და წლეულსვე სტუდენტი გახდა. მოსწავლეებს მასობრივად გაჰქონდათ სკოლიდან საბუთები. თუ დამამთავრებელ ატესტატს იმავე სკოლაში ვერ "იყიდდნენ", მაშინ საღამოს სკოლებში ან კოლეჯებში გადაჰქონდათ საბუთები. იქ კი ატესტატის შოვნა ძალიან ადვილია. სკოლებში კი აღიარებენ, რომ წლეულს მათგან ჩვეულებრივზე მეტი ბავშვი წავიდა, მაგრამ რა მიზეზით, ამაზე არც სკოლებში და არც უმაღლესებში ხალისით არავინ საუბრობს. მხოლოდ ისე, ნაცნობების მეთერთმეტეკლასელი შვილებისგან თუ გაიგებ: "წლეულს ჩემი კლასელი უცხო ენებში მოეწყო", ან "წლეულს ვახომ იურიდიულზე ჩააბარა" და ა.შ.

საჯაროდ იმაზე, რომ გამოცდების დროს კომისიის წევრები ქრთამს იღებენ, არავინ საუბრობს. ეს, უბრალოდ, ყველამ იცის, მაგრამ - ჩუმად. სამაგიეროდ, "ჩაწყობა" რომ ხდება, ამის დამალვა თავად კომისიის წევრებსაც უჭირთ. ამ გაზაფხულზე, მაგალითად, ჩვენი გაზეთის ფურცლებიდან ქალბატონმა მარიამ ლორთქიფანიძემ ამაყად განაცხადა, რომ უნივერსიტეტში ნიშანს არავის აკლებენ, მომატებით კი შეიძლება ვინმეს მოუმატონო. განა შესაძლებელია, თანაბარი, შეზღუდული კონკურსის პირობებში ნიშანი ვინმეს ისე მოუმატო, რომ სხვას არ დააკლო?

მისაღები გამოცდების ძველი სისტემის სრულ კორუმპირებულობაზე უცხოური კვლევებიც მიუთითებენ. ბრიტანეთის საბჭოს მიერ ჩატარებული ანალიზის მიხედვით, მშობელთა 54,2 და მოსწავლეთა 55,2 პროცენტი მიიჩნევს, რომ მისაღები გამოცდების წარმატებით ჩასაბარებლად აუცილებელი გარანტი ამ სასწავლებელში გავლენიანი ნაცნობის ყოლაა. მათგან 11,8 პროცენტი გავლენიან ნაცნობში იმ პირს გულისხმობს, რომლისთვისაც ქრთამის გადაცემა შეიძლება. მსოფლიო ბანკის კვლევებიც ადასტურებს, რომ მისაღები გამოცდების მნიშვნელოვანი პრობლემა უმაღლესების ადმინისტრაციის კორუმპირებულობაში მდგომარეობს.

გაგრძელება A3 გვერდზე

A2 ამბები A3 მთავარი თემა A4 ეკონომიკა A5 უცხოეთი A6 საზოგადოება A7 სამართალი A8 წერილები მთავრობას
B2 რევიუ B3 რევიუ B4 სპორტი B5 სპორტი B6 დოკუმენტი B7 სხვადასხვა B8 სხვადასხვა

"მემარჯვენეები" ხელისუფლებისგან პრინციპულობის გამოჩენას ითხოვენ

ფიქრია ჩიხრაძე შემაშფოთებლად მიიჩნევს რუსეთის მიერ საქართველოს-თვის სატრანსპორტო გზების ჩაკეტვას.

იური ლობოდინის ფოტო

ასტანაში დაგეგმილი დსთ-ს ქვეყნების სამიტამდე რამდენიმე დღით ადრე საპარლამენტო ფრაქცია "მემარჯვენე ოპოზიციის" ერთ-ერთმა ლიდერმა ფიქრია ჩიხრაძემ საგანგებო პრესკონფერენცია გამართა და საქართველოს პრეზიდენტს და ხელისუფლებას რუსეთის მიმართ მკვეთრი ნაბიჯების გადადგმა მოსთხოვა.

"ამ სამიტს წინ უძღვის რუსეთის მხრიდან დსთ-ს მიერ 1996 წელს აფხაზეთის სეპარატისტული რეჟიმის მიმართ ერთხმად მიღებული ეკონომიკური სანქციების უხეში დარღვევა; კერძოდ, სოხუმი-მოსკოვის სარკინიგზო მაგისტრალის გახსნა, რაც კიდევ ერთხელ ხელყოფს საქართველოს სუვერენიტეტს. ამას ერთვის ქართული საჰაერო და საავტომობილო ტრანსპორტისთვის რუსეთის სივრცის დაკეტვა და, რაც ყველაზე შემაშფოთებელია, ბესლანში განვითარებული მოვლენების შემდგომ ტერორიზმის მფარველობაში საქართველოს ირიბი და პირდაპირი დადანაშაულება", - განაცხადა ფიქრია ჩიხრაძემ.

ფრაქცია "მემარჯვენე ოპოზიციის" წარმომადგენლები მიიჩნევენ, რომ ასეთ ვითარებაში საქართველოს ხელისუფლებამ ასტანას სამიტზე დსთ-ს წევრი ქვეყნებისგან უნდა მოითხოვოს სოხუმსა და მოსკოვს შორის სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენის ფაქტის დაგმობა, როგორც ამ ორგანიზაციის მიერ დაწესებული სანქციების უხეში დარღვევა და სამიტის მიერ დაწესებული სანქციების დაცვა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, "მემარჯვენეების" განცხადებით, საქართველოს ხელისუფლებამ ამ ორგანიზაციიდან გამოსვლის პროცედურა უნდა დაიწყოს.

"მემარჯვენეები" ხელისუფლებისაგან მოითხოვენ, რომ **"საქართველო არ შევიდეს დსთ-ს ფარგლებში შექმნილ არანაირ ანტიტერორისტულ კოალიციაში, რომელიც იურიდიულ საფუძველს შეუქმნის საქართველოს ტერიტორიაზე რუსეთის სპეცსამსახურების ან საჯარისო ნაწილების ნებისმიერი ფორმით განლაგებას".** მათივე განცხადებით, საქართველოს პრეზიდენტმა პუტინთან პირისპირ შეხვედრისას **"მკაფიოდ უნდა დააყენოს ქვეყნის ტერიტორიიდან რუსეთის ბაზების გაყვანის საკითხი, რათა ეს თემა კვლავ არ გადაიქცეს ვაჭრობისა და დათმობების საგნად".**

24 საათი

პარლამენტში ამერიკული განცხადებებიც ზრდის ტემპერატურას

პირველი გვერდიდან

საგარეო საქმეთა კომიტეტის თავმჯდომარის კოტე გაბაშვილის თქმით, ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩმა პოლიტიკური შეცდომა დაუშვა და იგი საკუთარი პერსონის პოპულარიზაციას ცდილობს. **"მას ასეთი განცხადებისთვის აუცილებლად გასცემენ საკადრის პასუხს და არა მხოლოდ საქართველოში",** - ასეთი იყო კოტე გაბაშვილის კომენტარი.

გაცილებით მკაცრი იყო "მემარჯვენე ოპოზიციის" ლიდერის დავით გამყრელიძის ტონი, რომლის თქმითაც, **"რიჩარდ მაილსის ასეთი თამამი განცხადება იმის მანიშნებელია, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები, ფაქტობრივად, რეაგირების გარეშე დატოვებენ რუსეთის მხრიდან საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებულ პრევენციულ დარტყმებს, თუ, რა თქმა უნდა, ასეთი რამ მოხდება".**

კოტე გაბაშვილის აზრით, მაილსს ამ განცხადებისთვის აუცილებლად მოეთხოვება პასუხი, და არა მარტო საქართველოში.

იური ლობოდინის ფოტო

რაც შეეხება თავად პარლამენტის თავმჯდომარეს ნინო ბურჯანაძეს, მას კონკრეტულად არაფერი უთქვამს მაილსის განცხადების თაობაზე, მაგრამ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ **"საქართველო ყოველთვის მზად არის ტერორიზმთან ბრძოლისთვის და ამ კუთხით სხვა ქვეყნების მიერ გადადგმულ ნებისმიერ ნაბიჯს საქართველოც დაუყოვნებლივ შეუერთდება".**

გუშინ პარლამენტში განსაკუთრებული აქცენტი დსთ-ს დაგეგმილ სამიტზე გაკეთდა. პარლამენტის თავმჯდომარის თქმით, **"სამიტზე საქართველოსა და რუსეთის პრეზიდენტები ერთმანეთს შეხვდებიან. იმედი მაქვს, რომ ეს შეხვედრა უშედეგო არ იქნება და რუსეთის პრეზიდენტი არ აჰყვება იმ ადამიანებს, რომლებიც საქართველოს წინააღმდეგ აქტიურად ილაშქრებენ".**

ნინო ბურჯანაძემ განაცხადა, რომ მისთვის გაუგებარია რუსეთის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები საქართველოსთან სატრანსპორტო მიმოსვლის შეწყვეტასთან დაკავშირებით მაშინ, როცა მოსკოვი-სოხუმის სარკინიგზო მიმოსვლა აღდგა. როგორც პარლამენტის თავმჯდომარემ აღნიშნა, **"საქართველოს ხელისუფლება კიდევ უნდა დაელოდოს ორ დღეს, სანამ ქალაქ ასტანაში დსთ-ს სამიტი არ გაიმართება და სადაც ორი ქვეყნის პრეზიდენტი ერთმანეთს პირისპირ არ შეხვდება".**

რაც შეეხება სხვა საკითხებს: პარლამენტის ბიუროს გუშინდელ სხდომაზე გაირკვა იმ კანონპროექტთა ნუსხა, რომელსაც პარლამენტი უახლოეს დღეებში განიხილავს. გუშინვე გადაწყდა, რომ სამაჩაბლოში შექმნილი ვითარების ირგვლივ პოლიტიკური დებატები ხუთშაბათს გაიმართება (შეგახსენებთ, რომ ამ ინიციატივით პარლამენტში მემარჯვენე ოპოზიციის წარმომადგენლები გამოვიდნენ). ფრაქციის ლიდერმა დავით გამყრელიძემ ისიც კი განაცხადა, რომ ქვეყანას სჭირდება ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფცია, რათა ერთხელ და სამუდამოდ გაირკვეს, ვინ არის საქართველოს მტერი და რა საფრთხის წინაშე დგას ქვეყანა. **"მსჯელობა ამის თაობაზე სწრაფად უნდა დაიწყოს, ვინაიდან რუსეთმა, შესაძლოა, საქართველოს ტერიტორიაზე უახლოეს დღეებში გარკვეული სამხედრო ღონისძიებები ჩაატაროს",** - განაცხადა გამყრელიძემ. პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძის ინფორმაციით, ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციაზე მუშაობა მიმდინარეობს და 20 სექტემბერს ამ კონცეფციის განხილვა მოეწყობა.

გუშინვე დეპუტატმა ზვიად ძიძიგურმა საქართველოს პირველი პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას გარდაცვალების შემსწავლელი დროებითი საგამოძიებო კომისიის შექმნა მოითხოვა. ძიძიგურის განცხადებით, საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა პოსტზე არჩევის პირველსავე დღესვე დაიწყო აღნიშნული საკითხის "გააქტიურება". მან შექმნა სახელმწიფო კომისია, რომელსაც ზვიად გამსახურდიას სიკვდილის გარემოებების შესწავლა დაევალა, რომელიც, ძიძიგურის თქმით, არც ერთხელ არ შეკრებილა. აქედან გამომდინარე, ძიძიგური მიიჩნევს, რომ საქართველოს პარლამენტში დროებითი საგამოძიებო კომისიის შექმნა აუცილებელია.

პიარკამპანია თუ აგრესიის მომზადება?

პირველი გვერდიდან

"ჩვენ არ გვესმის, რა ხდება, ან რა არის ამის მიზეზი. საქართველო პოლიტიკური ზეწოლის ქვეშაა და, როგორც ჩანს, ეკონომიკური წნეხის ქვეშაც აღმოვჩნდებით," - ასეთი კომენტარი გაუკეთა მოსკოვში ვიზიტით მყოფმა სახელმწიფო მინისტრმა გიორგი ხაინდრავამ გავრცელებულ ინფორმაციას, რომ 15 სექტემბრიდან რუსეთ-საქართველოს შორის ავტოსაგზაო მიმოსვლა შეიზღუდება, ხოლო პირველი ოქტომბრიდან საქართველოს ავიახაზებისთვის რუსეთში საჰაერო სივრცე დაიხურება.

რუსული მხარე კი საქართველოსთვის საჰაერო სივრცის გადაკეტვას იმით ხსნის, რომ ქართულ ავიაკომპანიებს დაგროვილი აქვთ ვალი - 3,5 მილიონი აშშ დოლარი.

ამ გადაწყვეტილებას საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაციის თავმჯდომარე გიორგი მჟავანაძე საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის პრინციპებისა და რუსეთ-საქართველოს შორის ორმხრივი ხელშეკრულებების დარღვევად მიიჩნევს.

"რუსეთის მიმართ დავალიანება 11 ქართულ ავიაკომპანიას აქვს და აქედან 10 უკვე აღარ არსებობს. თუ რუსეთს ამ დავალიანების ამოღება მოუნდა, მას სასამართლოსთვის უნდა მიემართა. შესაბამისად, აღნიშნული გადაწყვეტილება მხოლოდ პოლიტიკურია," - აღნიშნა მჟავანაძემ.

მაშინ, როდესაც სოხუმი-მოსკოვის მიმართულებით სარკინიგზო მიმოსვლა საკმაოდ პომპეზურად და საზეიმოდ იხსნება, რუსეთის დუმის ვიცე-სპიკერი მშვიდი ტონით აცხადებს: "ჩვენ აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში შეიარაღებული დაპირისპირებისა და კონფლიქტის ესკალაციის წინააღმდეგნი ვართ. ჩვენ ვწუხვართ იმის გამო, რომ რუსეთის მხარის სურვილი - შენარჩუნდეს მშვიდობა რეგიონში და თავიდან იქნეს აცილებული სისხლისღვრა, საქართველოს პარლამენტის მიერ აღიქმება, როგორც ორმაგი სტანდარტების პოლიტიკა".

ამასთანავე, ლუბოვ სლისკა საოცარ პარალელებს ავლებს: "მინდა შეგახსენოთ, რომ აფხაზეთის კონფლიქტის ისტორია განსხვავდება ჩეჩნეთის კონფლიქტისგან. აფხაზეთში საქმე გვაქვს ტერიტორიის მაქსიმალურ დამოუკიდებლობასთან, ხოლო ბასაევისა და მასხადოვის მიერ მართული ძალები საერთაშორისო ტერორიზმის ნაწილად იქცნენ. ასევე მინდა დავამატო, რომ აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის ხელისუფლების წარმომადგენლები მისი ტერიტორიის გარეთ არ დარბიან, არ ახორციელებენ ქუჩის, საცხოვრებელი სახლების, თვითმფრინავებისა და სკოლების ტერორს".

ლუბოვ სლისკა, სიმკაცრის გამოჩენას და საქართველოს ხელისუფლების დადანაშაულებასაც არ ერიდება.

"თუ რუსეთული მხარის მიერ გაკეთებულ განცხადებებს და რუსეთის სამშვიდობო ძალების მოქმედებებს სამხრეთ ოსეთსა თუ აფხაზეთში მშვიდად გავუკეთებთ ანალიზს, მაშინ აშკარა გახდება, რომ ეს ყველაფერი ემსახურება მშვიდობის შენარჩუნებას. სამწუხაროდ, იგივე არ ითქმის საქართველოს მხარის მიერ გაკეთებულ განცხადებებსა თუ მოქმედებაზე," - ამბობს იგი.

ამასობაში ელექტრონულმა გაზეთმა "უტრო"-მ გამოაქვეყნა მასალა, სადაც ხაზგასმითაა აღნიშნული, რომ ბესლანის ტერაქტში "საქართველოს კვალი" სულ უფრო და უფრო მკაფიოდ იკვეთება.

ელექტრონული გაზეთის კორესპონდენტი რუსეთის სპეცსამსახურების "წყაროზე" დაყრდნობით იუწყება, რომ ბესლანის ტერაქტის მონაწილეები მითითებებს იღებდნენ რუსეთის ტერიტორიის გარეთ მყოფი ცენტრიდან.

"ის ხალხი, რომელმაც აღნიშნული ტერორისტული აქტი დაგეგმა, იმყოფებოდა საქართველოშიც; მეტიც, სკოლაში მძევლების ამყვან ტერორისტებთან დაკავშირებული იყო 1999 წელს მოსკოვში განხორციელებული სერიული აფეთქებების მთავარი ორგანიზატორი აჩიმეზ გოჩიაევი, რომელიც საქართველოში იმალება", - აცხადებს "უტრო"-ს წყარო.

ამასთანავე, ელექტრონული მედიის ჟურნალისტი იტყობინება, რომ საერთაშორისო ძებნაში მყოფი გოჩიაევი მოსკოვში ორგანიზებული ტერაქტების შემდეგ საქართველოში, კერძოდ - პანკისის ხეობაში აფარებს თავს და ვიღაც-ვიღაცებს "კვებავს", რაც ჯერ კიდევ ედუარდ შევარდნაძის პერიოდიდან გრძელდება.

გამოქვეყნებული მასალის ავტორის ცნობით, მიმდინარე წელს გოჩიევი პანკისის ხეობიდან კოდორის ზემო ხეობაში გადავიდა, სადაც მას მფარველობდა ადგილობრივი გუბერნატორი კვიციანი.

მაგრამ ბოლოდროინდელ ტერაქტებში "საქართველოს კვალი" მხოლოდ ამით არ შემოიფარგლება.

"ჩვენ ხელთ არსებული მონაცემებით, მიმდინარე წლის აგვისტოში, ნეიტრალურ ტერიტორიაზე შედგა ბასაევის და საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის ირაკლი ოქრუაშვილის შეხვედრა. აღნიშნულ შეხვედრაზე ისაუბრეს კავკასიაში რუსეთის გავლენის განეიტრალებისთვის ერთობლივ მოქმედებებზე. როგორც ცნობილია, მასხადოვი საქართველოს რუსეთისთვის წინააღმდეგობის გაწევაში დახმარებას დაჰპირდა. სამხრეთ ოსეთის პრეზიდენტის მრჩევლის ვასილ პლატოვის განცხადებით, ოქრუაშვილმა მას სთხოვა, რომ ჩეჩნეთის არჩევნების შემდეგ გამოეყო ხალხი სამხრეთ ოსეთში ტერორისტული აქტების განსახორციელებლად", - წერს ავტორი.

რაც შეეხება შექმნილ სიტუაციაზე ვაშინგტონის პოზიციას, თუ საქართველოში ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩის რიჩარდ მაილსის მიერ გაკეთებული განცხადებით ვიმსჯელებთ, არცთუ სასიამოვნო დასკვნამდე მივალთ. მაილსმა გუშინ განაცხადა, რომ, მის ხელთ არსებული ინფორმაციით, საქართველოს (კერძოდ - პანკისის ხეობას) რამდენიმე საერთაშორისო ტერორისტი ჯერ კიდევ აფარებს თავს. თუმცა, საქართველოს ხელისუფლების ძალისხმევით ტერორისტთა რაოდენობა ქვეყნის ტერიტორიაზე დაახლოებით 90 პროცენტით შემცირდა.

აშშ-ს ელჩს მიზანშეუწონლად მიაჩნია ტერორისტთა ლიკვიდაციის მიზნით რომელიმე სახელმწიფოს მიერ საქართველოს ტერიტორიაზე სამხედრო ოპერაციის განხორციელება, რადგან "ამის საჭიროება არ არსებობს".

ამასთან, მაილსს არავითარი ფაქტი არ გააჩნია. "მე არ შემიძლია ეს ინფორმაცია დავადასტურო, ვინაიდან ასეთი ინფორმაცია, უბრალოდ, არ გამაჩნია", - თქვა მან.

საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის ირაკლი ოქრუაშვილის განცხადებით კი, პანკისის ხეობაში ტერორისტები არ არიან, თუმცა თუ რუსეთის შესაბამის უწყებებს გაუჩნდებათ შემოწმების სურვილი, საქართველოს ხელისუფლება მზად არის ერთობლივი მოქმედებისთვის, რათა ეს საფრთხე ერთხელ და სამუდამოდ იქნეს აღმოფხვრილი.

ოქრუაშვილს მიაჩნია, რომ რუსეთის ბოლოდროინდელი განცხადებები საქართველოში საერთაშორისო ტერორისტების ყოფნის შესახებ გარკვეული პიარკამპანიაა, რომელიც საქართველოს საერთაშორისო იმიჯის შელახვას ისახავს მიზნად.

2005 წლის ბიუჯეტის პრიორიტეტები

გუშინ მთავრობის სხდომაზე, სადაც 2005 წლის ბიუჯეტი განიხილებოდა, გამოიყო ძირითადი პრიორიტეტები: ქვეყნის უსაფრთხოების და თავდაცვისუნარიანობის განმტკიცება, უკიდეურესი სიღარიბის ზღვარის დაძლევა, ენერგეტიკის და სოფლის მეურნეობის დარგების განვითარება, საშინაო და საგარეო ვალების რესტრუქტურიზაცია.

ფინანსთა მინისტრის ზურაბ ნოღაიდელის ინფორმაციით, მომავალი წლის ბიუჯეტის კონკრეტული პარამეტრები ერთ კვირაში გახდება ცნობილი.

24 საათი

რუსეთის მოქალაქე იარაღის უკანონო ტარებისთვის დააკავეს

საქართველო-რუსეთის საზღვრის აფხაზეთის მონაკვეთზე, საკონტროლო-გამშვებ პუნქტ "ვესელოე-ავტოდოროჟნოესთან", რუსეთის ჩრდილო-კავკასიის საზღვრის მართვის დეპარტამენტის წარმომადგენლებმა მოსკოვის მკვიდრი დააკავეს.

ავტომანქანის საბარგულის შემოწმებისას სამართალდამცველებმა ორი ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღი, პისტოლეტი, მსუბუქკალიბრიანი შაშხანის ლულა და 280 საბრძოლო ვაზნა ამოიღეს. ავტომანქანის მფლობელი დაკავებულია.

შეგახსენებთ, რომ საქართველოს საზღვრის დაცვის დეპარტამენტი საქართველო-რუსეთის საზღვრის აღნიშნულ მონაკვეთს ვერ აკონტროლებს. **მედია-ნიუსი**

შოთა ჭიჭიაშვილის სასამართლო პროცესი იწყება

უზენაეს სასამართლოში დღეს იწყება ადამიანის გატაცებასა და მკვლელობაში ბრალდებულ შოთა ჭიჭიაშვილის საქმის განხილვა.

პირველი სასამართლო სხდომა 28 ივლისს გაიმართა, ადვოკატებსა და პროკურორებს საქმის გასაცნობად თვენახევარი მისცეს.

გენერალური პროკურატურა შოთა ჭიჭიაშვილს ადანაშაულებს ესპანელი ბიზნესმენების და სხვა გახმაურებულ გატაცებათა ორგანიზებაში, ასევე მკვლელობებსა და ბანდიტიზმში.

ჭიჭიაშვილი მოსკოვში, შარშან, ივნისში, მისი ცოლისდის ბინაში დააკავეს. იგი თბილისში წლეულს, 21 იანვარს გადმოიყვანეს. პროკურატურაში იმედი ჰქონდათ, რომ ჭიჭიაშვილი თავისი ჩვენებით ბევრ საქმეს ნათელს მოჰფენდა, თუმცა ბრალდებულმა გამოძიებას ჩვენება საერთოდ არ მისცა. იგი არც ერთ ბრალდებაში თავს არ ცნობს დამნაშავედ. **მედია-ნიუსი**

ორი სიტყვით

თბილისი. აფხაზეთის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ლონდერ ცაავა საქართველოს ხელისუფლებას სთავაზობს, აფხაზეთში რუსეთის ხელისუფლების უკანონო ქმედებები საერთაშორისო დონეზე, მათ შორის დსთ-ს სამიტზე საჯაროდ განიხილონ. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. დღეს ვაზიანის სამხედრო ბაზაზე მე-11 ბრიგადის 111-ე ბატალიონის პირადი შემადგენლობის სამშვიდობო ოპერაციების საწვრთნელი კურსის დასრულებისადმი მიძღვნილი საზეიმო ცერემონიალი გაიმართება. ბატალიონის 400 სამხედრო მოსამსახურეს, რომლებმაც ერთთვიანი სპეციალური მომზადება გაიარეს, ხვალ სწავლების დასრულების დამადასტურებელი სერთიფიკატები გადაეცემა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს პარლამენტის 24 ოქტომბრის მაჟორიტარული არჩევნებისთვის საინიციატივო ჯგუფების მიერ წარდგენილი დეპუტატობის კანდიდატების რეგისტრაციის ვადა გუშინ 18.00 საათზე ამოიწურა. როგორც ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელმა ზურაბ ნონიკაშვილმა ჟურნალისტებს განუცხადა, ოთხ რაიონში წარდგენილი დეპუტატობის კანდიდატებიდან ცესკო-მ სამი კანდიდატი დაარეგისტრირა. დიდუბის რაიონის მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატად ჯუმბერ თავართქილაძე, კრწანისში - ვანო ზოდელავა, გორში კი გიორგი მჭედლიშვილი დარეგისტრირდნენ. ზესტაფონის რაიონის მაჟორიტარობის მსურველ თამაზ ბეჟუაშვილს ცესკო-მ რეგისტრაციაზე უარი უთხრა, რადგან მას საარჩევნო ფონდის გახსნის დამადასტურებელი დოკუმენტი არ წარადგინა. რაც შეეხება პარტიების მიერ წარდგენილ კანდიდატებს, მათ რეგისტრაციის ვადა 23 სექტემბერს ეწურებათ. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. დღეს საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ზურაბ ჟვანია დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის მთავრობათა მეთაურების საბჭოს სხდომაზე დასასწრებად ქალაქ ასტანაში მიემგზავრება. სხდომაზე განიხილება საკითხები, რომელიც დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის ჩარჩოებში სავაჭრო-ეკონომიკურ თანამშრომლობას, დსთ-ს წევრი ქვეყნების ტერიტორიაზე ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლას და ასევე 2005 წლისთვის დსთ-ს ორგანოთა ერთიან ბიუჯეტს შეეხება. დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის მთავრობათა მეთაურების საბჭოს სხდომას 15 სექტემბერს საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილიც შეუერთდება. სხდომა 16 სექტემბერს დასრულდება. **ინტერ-პრესი**

საქართველოს საზღვრებს ერთიანი კომპიუტერული ქსელი შეკრავს

გუშინ შინაგან საქმეთა სამინისტროს შენობაში ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩმა საქართველოში რიჩარდ მაილსმა და საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრმა ირაკლი ოქრუაშვილმა საჯაროდ მოაწერეს ხელი განზრახულებათა მემორანდუმს, რომელიც საფუძველს ჩაუყრის "პიროვნების იდენტიფიკაციის უსაფრთხო შედარებისა და შეფასების სისტემის" (PISCES) დანერგვას საქართველოში.

ეს არის პროგრამა, რომლის ფარგლებშიც იქმნება კომპიუტერული ქსელი, რომელიც დააკავშირებს საქართველოს ყველა მიმღებ და გამშვებ სასაზღვრო პუნქტს. ამით საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის თანამშრომლებს საშუალებას მისცემს, შეიტანონ, ამოიღონ და არქივში შეინახონ საქართველოს საზღვრის გადამკვეთი პირების საპასპორტო მონაცემები.

PISCES სისტემის მიზანია, დაეხმაროს საქართველოს მთავრობას ტერორისტებისა და დამნაშავეების საქართველოში შემოსვლის შესაძლებლობისა და კორუფციის შემცირებაში.

ოფიციალურად გაფორმების შემდეგ გამართულ ბრიფინგზე რიჩარდ მაილსი და ირაკლი ოქრუაშვილი ჟურნალისტებს მემორანდუმის მნიშვნელობაზე ესაუბრნენ.

"ეს არის მარავალწლიანი პროგრამა, რომელიც თითქმის მილიონი დოლარით არის დაფინანსებული და იგი საქართველოს საზღვრების მხოლოდ კომპიუტერებით უზრუნველყოფას არ ითვალისწინებს. მომავალში დაგეგმილია შესაბამისი კადრების მომზადება-წვრთნაც. გარდა იმისა, რომ სასაზღვრო ქსელის კომპიუტერებით აღჭურვა ხელს შეუწყობს ტერორისტების და, ზოგადად, დამნაშავეების გამოვლენას, რომლებსაც საქართველოში შემოსვლა სურთ, შესაძლებელი იქნება, ქვეყანაში ან ქვეყნიდან მოპარული მანქანების შემოყვანა-გაყვანის აღკვეთაც, რაც საქართველოსთვის ასევე დიდ პრობლემას წარმოადგენს, - განაცხადა ელჩმა, - **აღნიშნული სისტემის მიზანია, დაეხმაროს საქართველოს მთავრობას, რათა შემცირდეს ქვეყანაში ტერორისტებისა და აღიარებული დამნაშავეების შემოსვლის შესაძლებლობა."**

ირაკლი ოქრუაშვილმა კი აღნიშნული დახმარებისთვის დიდი მადლობა მოახსენა აშშ-ს მთავრობას.

"ეს კიდევ ერთი დასტურია იმისა, რომ საქართველოს საზღვრის დაცვაში განსაკუთრებულ დახმარებას გვიწევს ამერიკის მთავრობა. აშშ-ს დახმარება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია დღეს, როდესაც მთელი მსოფლიო ბრძოლას უცხადებს ტერორიზმს. აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში შეიქმნება კომპიუტერული ქსელი, რომელიც დააკავშირებს საქართველოს ყველა მიმღებ და გამშვებ სასაზღვრო პუნქტს. საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის თანამშრომლებს საშუალება ექნებათ, მონაცემთა ბაზაში შეინახონ საქართველოს საზღვრის გადამკვეთი პირების საპასპორტო მონაცემები", - აღნიშნა საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრმა და საქართველოში მემორანდუმის გაფორმება აშშ-ს ელჩთან ერთად შამპანურით აღნიშნა.

თამარ კაციტაძე

მკვლელობა რუსთავის ციხეში

გუშინ ღამის 3 საათზე რუსთავის მეორე კოლონიაში მკვლელობა მოხდა. 21 წლის ბათუ დანელიამ 38 წლის ნოდარ იორამიშვილი დანით გამოასალმა სიცოცხლეს. დანელია ყაჩაღობისთვის იხდიდა 7-წლიან სასჯელს, ხოლო იორამიშვილს 8 წელი ჰქონდა მისჯილი ქურდობა-გაუპატიურებისათვის. რუსთავი-გარდაბნის პროკურორის დავით ნიკოლაიშვილის განცხადებით, გამოძიებისთვის ჯერჯერობით უცნობია მკვლელობის მიზეზი. დანელიამ თავის მსხვერპლს ზურგში 7-ჯერ ჩაარტყა დანა, ხოლო თავში ერთხელ. პროკურორის თქმით, თავად მკვლელიც დაჭრილია, მას იმავე დანით ერთი ჭრილობა მუცლის არეში აქვს მიყენებული, თუმცა ის სიცოცხლისათვის საშიში არ არის. გამომძიებლებმა დანელია უკვე დაკითხეს, მან აღიარა ჩადენილი ქმედება, თუმცა განაცხადა, რომ დანა თავად იორამაშვილს ჰქონდა და პირველად სწორედ მან დაარტყა. დანელიამ წაართვა მას დანა და საპასუხოდ რვაჯერ დაარტყა.

როგორ აღმოჩნდა კოლონიაში ცივი იარაღი? ამ კითხვაზე პროკურორი პასუხობს, რომ ეს პრობლემა ამ სახის დაწესებულებებში ყოველთვის იყო და მომხდარიდან გამომდინარე, ახლაც მოუგვარებელია. რუსთავის კოლონიებში სხვადასხვა სახის, ძირითადად, ცივი იარაღის ამოღება ბოლო თვეებში რამდენჯერმე განხორციელდა, თუმცა, როგორც ჩანს, ამაოდ.

მეორე კოლონიაში მომხდარი მკვლელობის რეალურ მოტივებზე სამართალდამცველები დუმან, თუმცა გავრცელებული არაოფიციალური ინფორმაციით, მომხდარის ერთ-ერთი მიზეზი ციხის გადატვირთულობაა. იქ ამჟამად 800 პატიმარია.

გუშინდელი შემთხვევის გამო დაისჯება თუ არა კოლონიის რომელიმე თანამშრომელი, უცნობია. სამაგიეროდ უკვე გარკვეულია მკვლელობაში ეჭვმიტანილის საბოლოო ბედი - თუ ბათუ დანელიას მკვლელობა დაუმტკიცდა, მას სამუდამო ანუ უვადო პატიმრობა ემუქრება.

მაია მოსიაშვილი

მოულოდნელი განცხადება

ვერიკო თევზაძე

გუშინ დიდი ვნებათა ღელვა გამოიწვია საქართველოში ამერიკის ელჩის რიჩარდ მაილსის მიერ შინაგან საქმეთა სამინისტროში გაკეთებულმა განცხადებამ, რომ პანკისის ხეობაში ტერორისტები ჯერ კიდევ იმყოფებიან. საღამოს რიჩარდ მაილსი კანცელარიაში გამოცხადდა. პრემიერ-მინისტრ ზურაბ ჟვანიასთან დახურული შეხვედრის შემდეგ, რომელიც სწორედ ამ საკითხს შეეხებოდა, რიჩარდ მაილსმა ჟურნალისტებს, ცოტა არ იყოს, ბუნდოვნად მოახსენა, რომ მან არ იცის ტერორისტების ვინაობა და ადგილსამყოფელი, თუმცა ეს პრობლემა არსებობს.

თავდაცვის მინისტრმა გიორგი ბარამიძემ გუშინვე კატეგორიულად განაცხადა, რომ საქართველოს ხელისუფლებამ პანკისში ტერორისტების პრობლემა გადაჭრა. **"მე ამ ეტაპზე არ მაქვს ინფორმაცია, რომ იქ ტერორისტები იმყოფებიან. მსგავსი ინფორმაცია არც უშიშროების სამინისტროს მოეპოვება,"** - ბარამიძის თქმით, ტერორიზმის საფრთხე ზოგადად არსებობს, მაგრამ საქმე შეიძლება ეხებოდეს რამდენიმე საეჭვო პიროვნებას, რომელთა ვინაობები დადგინდება. სახელმწიფო კანცელარიაში მყოფმა შინაგან საქმეთა მინისტრმა ირაკლი ოქრუაშვიულმაც დაადასტურა, რომ საქართველოში ტერორისტები არ იმყოფებიან.

და კიდევ, გუშინ ბარამიძემ თავის კომენტარში დასძინა: მაილსს ტერორისტების არსებობის შესახებ რომ სცოდნოდა, ამის თაობაზე ჩვენ აუცილებლად გვეტყოდაო. მას კი ჩვენთვის არაფერი უთქვამსო...

ეს კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ გუშინ ამერიკის ელჩის მიერ გაკეთებული შეუფერებელი განცხადება საქართველოს ხელისუფლებისთვის სრულიად მოულოდნელი იყო.

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომშვები რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბედია,
სამყარო - ქეთევან სადღობელაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ზიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფაჩუაშვილი, ბიზნესი - ნინო ნარჩემაშვილი, საბავშვო - ვალერი ჯინჭარაძე. ფოტო: ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი ხმალაძე, ავთო შარვაშიძე
კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, ლელა წიქარიშვილი, დავით გეგეჭკორი, დიმიტრი შალუტაშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვაჭანტირაძე, ხათუნა გოგიშვილი, ძიძია ძნელაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურაბ ჯაოშვილი.

ძველი და ახალი მისაღები გამოცდების მიჯნაზე

პირველი გვერდიდან

თუმცა, ქართულ საზოგადოებას უცხოური ორგანიზაციების კვლევა არაფერში სჭირდება, მან მშვენივრად იცის, რომ სარეპეტიტორო ბიზნესი 15-20 ათას დოლარამდე ღირდა, იურიდიულზე - 12-15-მდე და ა.შ. მაგრამ ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ბოლო ორი წლის განმავლობაში "ქმარის" აქტიურობამ და განსაკუთრებით ნოემბრის მოვლენებმა ქრთამის აღებაზე მადა ცოტა ჩააცხრო. საგაზეთოდ, ვერავერი უშველეს მისაღები გამოცდების ისეთ მანკიერ თანმხლებ მოვლენებს, როგორიცაა რეპეტიტორობა ინსტიტუტი და მოსამზადებელი ფაკულტეტები. მოსწავლის მომზადებაში ცუდი თითქოს არაფერია, მაგრამ როდესაც კომისიის წევრი რეპეტიტორისთვის გადახდილი ფული აბიტურიენტის უმაღლესში მიღების გარანტია ხდება, ეს უკვე კორუფციაა. იგივე შეიძლება ითქვას მოსამზადებელ ფაკულტეტებზე. ყველამ კარგად იცის, რომ ასეთ ფაკულტეტებზე მოხვედრით მშობლები, ფაქტობრივად, თავისი შვილისთვის უმაღლესში ადგილს ყიდულობდნენ. მისაღები გამოცდების ახალი სისტემა ამ ორივე ინსტიტუტს პირდაპირ ურტყამს. ჯერ ერთი, აღარ იარსებებს უმაღლესების დარგობრივი კომისიები, შესაბამისად, ვერც კომისიის წევრი რეპეტიტორები და მეორე - რამდენიმე წლის წინათ განათლებისა და მეცნიერების მინისტრისადმი ყველა უმაღლესი სასწავლებლის რექტორმა მიიღო წერილი, რომლითაც იუწყება, რომ მოსამზადებელი ფაკულტეტების სტრუქტურებში გაისად ისევე უნდა მიიღონ მონაწილეობა საერთო ეროვნულ გამოცდებში, როგორც ყველა სხვა დანარჩენმა. ასე რომ, თავისთავად რეპეტიტორებსა და მოსამზადებელ ფაკულტეტებს მოსწავლეების მომზადებაში ეს აბიტურიენტები სხვებთან ერთად, თანაბარ პირობებში ჩადგებიან. მისაღები გამოცდების ახალი სისტემა ბოლოს მოუღებს კიდევ ერთ "უცნაურ" ტრადიციას მაღალმთიანი და სხვა რთული რეგიონებიდან ჩამოსული სტუდენტების ლიმიტით ჩარიცხვას. როგორც თსუ ინგლისური ენის კათედრის გამგე ქალბატონი რუსუდან ჯოხაძე ამბობს, როგორც წესი, ამგვარი ლიმიტით ჩარიცხულ მოსწავლეებს ელემენტარული საბაზისო ცოდნაც კი არა აქვთ, შესაბამისად, პროგრამას ვერ ძლევენ და შემდეგ იძულებულნი არიან, შედარებით "ოლოლ" ფაკულტეტებზე, მაგალითად, ფილოლოგიურზე ან ისტორიულზე გადავიდნენ. გასაგებია, რომ რეგიონებიდან აბიტურიენტთა უმაღლესებში ჩარიცხვა პოლიტიკური დაკვეთაა, მაგრამ ნუთუ არ შეიძლება, პოლიტიკური დაკვეთა ასეთ რეგიონებში საშუალო სკოლების იმდენად განვითარება იყოს, რომ იქაური მოსწავლეები სხვებთან შედარებით განსაკუთრებული უცოდინრობით არ გამოირჩეოდნენ? თუმცა, ასეთ თუ ისე, გამოცდების ახალი სისტემა ამ აბიტურიენტებსაც თანაბარ პირობებში აყენებს და ეს, ალბათ, პირველ რიგში, მათთვისაა კარგი, რადგან ცოდნის დაგროვებაზე გაუმართლებელი შეღავათების გამო უარს აღარ იტყვიან.

მისაღები გამოცდების კიდევ ერთი სერიოზული პრობლემა სკოლის პროგრამასა და გამოცდების პროგრამებს შორის შეუსაბამობა იყო. წლევანდელი მისაღები გამოცდების შემდეგ განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს გენერალურ ინსპექციაში უკვე შევიდა საჩივარი იმის თაობაზე, რომ თსუ ინგლისურის გამოცდებზე აბიტურიენტებს ეკითხებოდნენ, რას ნიშნავს "ჰელოუინი", მაშინ როდესაც სკოლის პროგრამებში მის შესახებ არაფერია ნათქვამი. ხშირი იყო ტექნიკური უზუსტობებიც თავად ტესტებში, მაგალითად, ნიშნების დაკარგვის გამო. როგორც აბიტურიენტები ამბობენ, მასში ბევრი ფაქტობრივი უზუსტობა იყო დაშვებული. უკვე რამდენიმე წელია ჩივიან, მათემატიკის უმაღლესის გამოცდების პროგრამაში არის პარამეტრიანი განტოლება, სკოლის პროგრამაში იგი არ ისწავლება. წარმოიდგინეთ კი, პირიქით, სკოლაში ისწავლება და საგამოცდო პროგრამიდან ამოღებულია. როგორც შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის წარმომადგენელმა ქალბატონმა მარიკა დარჩიამ გვითხრა, **"ახალი მისაღები გამოცდების ყველა ტესტი არსებულ სასკოლო პროგრამებზე დაყრდნობით გაკეთებული გამოცდის უფრო სანდო ფორმაა. ამ ტესტებში ყველაფერი არსებულ სტანდარტს ეყრდნობა და არავითარ შემთხვევაში მის გარეთ არ გადის. ჩვენ ტესტის ვარიანტებს ყველა ნაწყვეტ უმაღლეს სასწავლებელს დავურიგებთ, მათ კი თავიანთი შენიშვნები მოგვაწოდეს. ახლა უკვე უნივერსიტეტების პედაგოგებისგან დამატებით საკონსულტაციო საბჭოებს ვაყალიბებთ ყველა საგანში, რათა ტესტები საბოლოოდ შევადგინოთ. ისინი აუცილებლად სრულ შესაბამისობაში უნდა იყოს არსებულ სასკოლო გეგმებთან და საუნივერსიტეტო მოთხოვნებსაც ითვალისწინებდეს".** იმედია, ტესტების შედგენა ფრთხილად მოხდება, თუ არა, მომავალ საგამოცდო სეზონიც მალე დადგება და აბიტურიენტები და მათი მშობლები იტყვიან, იყო თუ არა საგამოცდო ტესტები შესაბამისობაში სკოლის პროგრამებთან.

რატომ აკრედიტაცია და არა სახელმწიფო შეკვეთა?

მისაღები გამოცდების საბჭოთა სისტემა, რომელიც საქართველოში წლევანდლამდე არსებობდა, მთლიანად იყო მიბმული სახელმწიფო დაკვეთის არსებობაზე. ქვეყნის ეკონომიკის სამინისტრო წლიდან წლამდე ითვლიდა, რამდენი ეკონომისტი, რამდენი იურისტი ან რამდენი ჩარხმშენებელი თუ ფილოლოგი სჭირდებოდა ქვეყანას და უმაღლეს სასწავლებლებს ამის მიხედვით აძლევდა შეკვეთას. აბიტურიენტთა მისაღები ადგილები, ლიმიტებისა და მედალოსნების რაოდენობაც ამ დაკვეთის მიხედვით ხორციელდებოდა. სახელმწიფო დაკვეთა ეძლეოდა არა მხოლოდ უმაღლესებს, არამედ პროფესიულ სწავლებლებსაც. სხვათა შორის, ითვალისწინებდნენ არა მხოლოდ საქართველოს ეკონომიკურ მდგომარეობას, არამედ მთელი საბჭოთა კავშირისას. ვანის სამკერვალო პროფტექნიკუმი პოდოლსკის ქარხნისათვისაც კი ამზადებდა მუშებს. კარგი იყო ეს სისტემა თუ ცუდი, ფაქტია, რომ იგი საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ სრულიად მოიშალა. თუმცა, მიუხედავად ამისა, უმაღლეს სასწავლებლებში ჩარიცხვა ჩვენთან დღემდე ამ მეთოდით ხორციელდებოდა. რას ითვლიდა დამოუკიდებელი საქართველოს ეკონომიკის სამინისტრო სახელმწიფო საწარმოების ტოტალური არარსებობის პირობებში, ძნელი სათქმელია. რეალურად მთელი ამ წლების განმავლობაში სახელმწიფოსა და უმაღლეს სასწავლებლებს შორის გახურებული იყო ვაჭრობა. უმაღლესები ამდენ და ამდენ ადგილს ითხოვდნენ, სახელმწიფო მათ ცოტა ნაკლებს სთავაზობდა, მერე რექტორები შეთავაზებულზე მეტის "გამოგლეჯას" ცდილობდნენ და ა.შ. ზოგი აღწევდა საწადელს, ზოგი - ვერა. თუ რომელიმე უმაღლესი თავისთვის სასურველი რაოდენობის ლიმიტს ვერ მიიღებდა, მაინც ჩარიცხავდა სტუდენტთა ზღვრულზე მეტ რაოდენობას, შემდეგ კი სახელმწიფოს სიას წარუდგენდა, ამდენი სტუდენტი მყავს და დამიფინანსეო. ეს პროცესი კარგად ჩანს თუნდაც წლევანდელი მისაღები გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ სტუდენტთა რაოდენობიდან სხვადასხვა უმაღლესებში. თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიის კონტინგენტი წლეულს 123 სტუდენტი იყო, ჩაირიცხა 144. საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში სტუდენტთა კონტინგენტი 1925-ს შეადგენდა. განცხადება შეიტანა 2788 აბიტურიენტმა. მართალია, საბიუჯეტო სექტორზე 1172 სტუდენტი მოხვდა, მაგრამ ფასიან სექტორზე აღმოჩნდა 4483 ადამიანი. ცხინვალის სახელმწიფო უნივერსიტეტში 270 მოსწავლე უნდა ჩარიცხულიყო. განცხადება შეიტანა 374-მა აბიტურიენტმა. მათგან მხოლოდ ერთი დარჩა გარეთ!

როგორც ეკონომიკის სამინისტროს პრესცენტრის წარმომადგენელმა ბატონმა **დავით ღონღაძემ** გვითხრა, სახელმწიფო დაკვეთის გეგმას ეკონომიკის სამინისტროს ძველი შემადგენლობა, წესით, წლის ბოლოსთვის, ნოემბერ-დეკემბრში აკეთებდა. შარშანდელი წლის ბოლოს ეს გეგმა, თითქოს, ისევ გაიწერა, მაგრამ ნოემბრის მოვლენების გამო პრეზიდენტისთვის მისი წარდგენა ვერ მოასწრეს. სავარაუდოდ, წლეულს უმაღლესებმა შარშანდელი გეგმით იხელმძღვანელეს, თუმცა, ამას დიდი მნიშვნელობა არცა აქვს, რადგან წლიდან წლამდე სახელმწიფო დაკვეთის მოცულობა ისედაც არ იცვლებოდა. ახლანდელი ეკონომიკის სამინისტრო ამ საქმიანობის გაგრძელებაში დიდ აზრს ვერ ხედავს.

როგორც ვთქვით, დღევანდელი საქართველოს პირობებში სახელმწიფო დაკვეთის შესრულება თითქმის შეუძლებელია. სახელმწიფო დაკვეთა დაგეგმვის ძალიან რთული ფორმაა და იმ ქვეყნებში, სადაც ეს სისტემა ჯერ კიდევ შენარჩუნებულია, ამ მოთხოვნის შესამუშავებლად ურთულესი სისტემები მუშაობს. მაგალითად, ფინელები ამ მიზნის განსახორციელებლად შრომითი ბაზრის გაცვლის პროცესს წელიწადში ორჯერ სწავლობენ და მას ქვეყნის სტრატეგიულ გეგმასთან აჯერებენ. ხანდახან ისეც ხდება, რომ მონაცემები წელიწადში ორჯერ იცვლება ხოლმე. ფინეთისგან განსხვავებით, ევროპულ სახელმწიფოთა უმრავლესობამ სახელმწიფო შეკვეთის სისტემაზე უარი თქვა მისი სირთულისა და, გარკვეულწილად, არაეფექტიანობის გამო, რადგან თანამედროვე საბაზრო პირობებში თითქმის შეუძლებელია, წინასწარ გამოითვალო რამდენი სპეციალისტი დაგჭირდება 5-6 წლის შემდეგ.

საქართველოს სახელმწიფო უმაღლეს სასწავლებლებში 2004-2005 სასწავლო წლის მისაღები გამოცდების შედეგები

N	უმაღლესი სასწავლებლების დასახელება	კონტინგენტი: სულ	აბიტურიენტების რაოდენობა	კონტინგენტი სექტორების მიხედვით: საბიუჯეტო სექტორზე	კონტინგენტი სექტორების მიხედვით: ფასიანი სექტორზე
	საქართველო სულ	9680			
1	თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	2487([illegible] 1625)	(4827)	(1772)	
2	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	1925	2788	1172	4483
3	საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტი	570	594	330	138
4	თბილისის სამედიცინო უნივერსიტეტი	350	762	296	285
5	თბილისის პედაგოგიური უნივერსიტეტი	400		533	
6	ენისა და კულტურის უნივერსიტეტი	215			
7	ქუთაისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	224			
8	ქუთაისის ტექნიკური უნივერსიტეტი	350			
9	გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	480			
10	თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	345	466	344	364
11	ცხინვალის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	270	374	37311	
12	ზოოვეტერინარული სასწავლო-კვლევითი უნივერსიტეტი	285	311	255	
13	სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტი	470			223
14	თბ. [illegible] ურთიერთობათა ინსტიტუტი	200		196	101
15	თბ. [illegible] უნივერსიტეტი	100	438	118	
16	თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტი	86	180	114	
17	თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია	80	429	80	
18	თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემია	123		144	
19	სპორტის აკადემია	320		330	
20	ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია	200			
21	[illegible] ინსტიტუტი				
22	ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი				

როგორც ეროვნული სასწავლო გეგმების მომზადებისა და დანერგვის ქვეკომპონენტის უფროსმა **სიმონ ჯანაშიამ** აგვიხსნა, დღეს უმაღლეს სასწავლებლებში სტუდენტთა რაოდენობის განსაზღვრას მხოლოდ სახელმწიფო ინსტიტუციონალური აკრედიტაცია შეიძლება უზრუნველყოფდეს. აკრედიტაცია განსაზღვრავს, რამდენმა სტუდენტმა შეიძლება ისწავლოს ამა თუ იმ შენობაში. შესაბამისად, განისაზღვრება, რამდენი სტუდენტი შეიძლება მიიღოს ამა თუ იმ უმაღლესმა სასწავლებელმა და შემდეგ თავად გადაანაწილოს ეს ადგილები ფაკულტეტებს შორის. სიმონ ჯანაშიას აზრით, სხვადასხვა სპეციალობაზე სტუდენტთა რაოდენობა ბაზრის მიხედვით უნდა რეგულირდებოდეს. ისეთი დარგების განვითარებაზე კი, რომელზეც დიდი საბაზრო მოთხოვნა არ არის, მაგრამ მათი არსებობა სახელმწიფოსთვის მაინც აუცილებელია, თავად სახელმწიფო უნდა ზრუნავდეს. თუმცა, ეს ზრუნვა უმაღლესებისთვის სტუდენტთა რაოდენობის შეკვეთაში არ უნდა გამოიხატებოდეს. ბატონი სიმონი მიიჩნევს, რომ სტუდენტთა რაოდენობის შეკვეთა ბაზარზე მეტისმეტად ხელოვნური ჩარევაა. სახელმწიფომ პრიორიტეტად გამოცხადებული დარგები სამეცნიერო კვლევების დაფინანსებით უნდა განავითაროს და არა სტუდენტთა რაოდენობის შეკვეთით გარკვეულ დარგებზე. მაგალითად, სახელმწიფომ შეიძლება თავის პრიორიტეტად აირჩიოს და გრანტი გამოყოს კავკასიოლოგიის განვითარებაზე, რათა მეცნიერებს მიეცეთ საშუალება სამეცნიერო კვლევებისთვის, რის ფარგლებშიც ისინი მაგისტრატურასა და დოქტორანტურაში სტუდენტების აყვანას მოახერხებენ. თუ სახელმწიფო, მაგალითად, მიიღებს გადაწყვეტილებას, მაღალი ტექნოლოგიები განავითაროს, რომელზეც ქვეყანაში მოთხოვნა არ არის, არც ქარხანა გაქვს და არც სპეციალისტები გყავს, სახელმწიფო წყვეტს, რომ იგი ამ დარგის მეცნიერულ კვლევას დააფინანსებს და დააფინანსებს უცხოელი სპეციალისტების ჩამოყვანას, რომლებიც შესაბამის უნივერსიტეტებს სასწავლო გეგმის შემუშავებაში დაეხმარებიან. როდესაც სახელმწიფო ყოველივე ამას უზრუნველყოფს, საერთაშორისო მაღალი ტექნოლოგიების ფირმები დაინახავენ, რომ აქ შემოსვლა ღირს, რადგან ქვეყანაში ამ დარგის ინჟინრები არსებობენ. ეს კი დარგის განვითარებასა და პოპულარიზაციას შეუწყობს ხელს.

თუმცა, სახელმწიფო შეკვეთის ხელოვნური სისტემის გაუქმება და სტუდენტთა რაოდენობის ინსტიტუციონალური აკრედიტაციის მეშვეობით დადგენა ერთ პრობლემას მაინც გააჩენს - სტუდენტთა რაოდენობა ქვეყანაში საგრძნობლად შემცირდება, მით უმეტეს, თუ ამას ობიექტურად ჩატარებული საერთო ეროვნული მისაღები გამოცდებიც დაემატება. უმუშევრად დარჩენილ ადამიანთა დიდ არმიას ახლა უმაღლესებს გარეთ დარჩენილი ახალგაზრდები დაემატებიან. ერთი საკითხია, რომ სახელმწიფოს მდარე განათლების მქონე, მაგრამ უმაღლესდიპლომიანი ახალგაზრდა არ სჭირდება, მაგრამ იგივე სახელმწიფო იმ ადამიანებს, რომლებსაც უმაღლესში სწავლა არ შეუძლიათ ან არ სურთ, რაღაცას უნდა სთავაზობდეს - მაგალითად, პროფესიული განათლების მიღების საშუალებას, თუმცა, ამისთვის ჩვენმა ქვეყანამ ჯერ ვერ მოიცალა. როგორც განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილემ თემურ სამადაშვილმა გვითხრა, პროფესიული სასწავლებლებისთვის წლევანდელ ბიუჯეტში ორი მილიონ 120 ათასი ლარია გამოყოფილი, კოლეჯების დაფინანსებისთვის კი - მილიონ 595 ათასი ლარი. ეს თანხა 80 პროფსასწავლებლისა და 33 კოლეჯის პედაგოგთა ხელფასებსაც კი ვერ აუდის.

მომავალი საგამოცდო სისტემა

2005 წლის აგვისტოში საქართველოში პირველად ჩატარდება საერთო ეროვნული მისაღები გამოცდები. ჩატარდება სამი აუცილებელი გამოცდა - ქართული, უცხო ენა, უნარები. ამ გამოცდების ჩაბარების უფლება ექნება ყველა იმ აბიტურიენტს, ვისაც საშუალო განათლების ატესტატი აქვს და უმაღლესში სურს ჩაბარება. დამატებითი გამოცდა მათემატიკაში აბიტურიენტებს მხოლოდ ფაკულტეტების მოთხოვნის შემთხვევაში ჩაუტარდებათ. ეს მოთხოვნა ფაკულტეტებმა სასწავლო წლის დაწყებისას უნდა გაუგზავნონ განათლების სამინისტროს. საგამოცდოდ ამ ოთხი საგნის შერჩევას ორი მიზეზი აქვს: ეს საგნები აჩვენებენ აბიტურიენტის იმ მომზადების დონეს, რომელიც აუცილებელია უმაღლეს სასწავლებელში სწავლების გასაგრძელებლად (აუცილებელია, მოსწავლემ იცოდეს გამართულად ქართული წერა-კითხვა, უცხო ენა და ფლობდეს გაგებისა და კვლევის ზოგად უნარებს); ეს ის საგნებია, რომელიც 2000 წელს სახელმწიფომ საგამოცდო პრიორიტეტებად დაადგინა. სწორედ ამ გადაწყვეტილებას ეყრდნობოდა შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მუშაობა. მომავალში, თუ ფაკულტეტები მოითხოვენ, შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი, სახელმწიფოს გადაწყვეტილების შესაბამისად, აუცილებლად მოამზადებს სხვადასხვა საგნობრივ ტესტს (ისტორია, ბიოლოგია, ფიზიკა ა.შ.). ახალი საგამოცდო სისტემის შესახებ გვესაუბრა შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის დირექტორი ქალბატონი მაია მიმინოშვილი.

სულ მალე, ოქტომბერში, განთლებისა და მეცნიერების სამინისტრო გამოსცემს კრებულებს, რომლებშიც არა მხოლოდ მოსამზადებელი მასალები იქნება ყველა ტესტში, არამედ სახელმძღვანელოც იმისა, თუ როგორ უნდა მოემზადო მისაღები გამოცდებისთვის, როგორ გასცე ტესტირებებზე სწორი პასუხი და როგორ ივარჯიშო გამოცდისთვის. გამოქვეყნდება ასევე დეტალური ინსტრუქცია იმის შესახებ, თუ რა გზა უნდა გაიარო გამოცდაზე მოსახვედრად.

მას შემდეგ, რაც სტუდენტი მისაღები გამოცდების სისტემაში გაერკვევა და თან გადაწყვეტს, რომელ სპეციალობაზე სურს ჩაბარება, მიაკითხავს სარეგისტრაციო პუნქტს, რომელიც თებერვალში საქართველოს ყველა რაიონულ ცენტრში გაიხსნება. წინასწარი რეგისტრაციისთვის პუნქტები ორი თვის განმავლობაში მოემსახურება აბიტურიენტებს. უმაღლესში ჩაბარების მსურველი ამ პუნქტში ჯერ ავსებს საიდენტიფიკაციო ბარათს, შემდეგ კი საგამოცდო ბარათს, რომელშიც მიუთითებს იმ ფაკულტეტებსა და უმაღლეს სასწავლებლებს, სადაც მას ჩაბარება სურს. მოსწავლეს შეუძლია მიუთითოს რამდენიმე ფაკულტეტი ან რამდენიმე უმაღლესი სასწავლებელი პრიორიტეტების მიხედვით: მაგალითად, თუ მას ყველაზე მეტად თსუ იურიდიულ ფაკულტეტზე ჩაბარება სურს, პირველ ადგილზე ამ უნივერსიტეტს და ფაკულტეტს მიუთითებს, მაგრამ თუ დაგროვილი ქულების გამო იქ ვერ მოხვდება, მაშინ შემდეგ პრიორიტეტად მას შეუძლია მიუთითოს ტექნიკური უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი, ან იგივე თუ სხვა უმაღლესის განსხვავებული ფაკულტეტი და ა.შ. გარდა ამისა, აბიტურიენტმა ბარათში უნდა აღნიშნოს, სურს თუ არა მას მათემატიკის ჩაბარება და უცხო ენებიდან აირჩიოს ერთ-ერთი. ქართული და უნარების ტესტი ყველასთვის სავალდებულოა. აბიტურიენტმა ასევე უნდა გააკეთოს არჩევანი, თუ რომელ საგამოცდო ცენტრში სურს მას გამოცდების ჩაბარება. ხულოელი აბიტურიენტი, ალბათ, ბათუმში არჩევს გამოცდების ჩაბარებას, მაგრამ შესაძლოა, ქუთაისში ერჩივნოს, რადგან იქ, მაგალითად, ბიძა ჰყავდეს. ასეთ შემთხვევაში, სასურველი იქნება, აბიტურიენტმა რეგისტრაცია თებერვლის დასაწყისშივე გაიაროს, რადგან როდესაც სიები შეივსება, შემდეგ, შესაძლოა, ასეთი განაწილება გართულდეს. მას შემდეგ, რაც აბიტურიენტი საგამოცდო ბარათს აიღებს, მიიღებს შტრიხ-კოდს, რომელიც საგამოცდო ბარათზე იქნება დაკრული. სარეგისტრაციო ბარათის მიღების შემდეგ აბიტურიენტმა უკვე იცის თავისი საგამოცდო ცენტრის ზუსტი მისამართი, გამოცდების თარიღი, დრო და მაგიდის ნომერი. მაგიდის ნომერი აბიტურიენტს სპეციალური კომპიუტერული პროგრამის საშუალებით ენიჭება. ნომრის არჩევის შემთხვევითობას მთლიანად კომპიუტერული პროგრამა უზრუნველყოფს.

გამოცდაზე მისულ აბიტურიენტს შესავსებად ეძლევა ტესტი, რომელზეც, ბუნებრივია, არავითარი მონაცემი არ არის, ყველაფერი შტრიხ-კოდებითაა აღნიშნული.

გამოცდების დამთავრების შემდეგ (ყოველი გამოცდა სხვადასხვა დღეს ბარდება, საგამოცდო დროის ხანგრძლივობა სხვადასხვაგვარია, ყველაზე მეტი დრო ქართულს დაეთმობა) საგამოცდო ცენტრში გამოიკვრება საგამოცდო დავალებები და მათი შეფასების სქემები, სადაც ცხადად იქნება ნაჩვენები, თუ რა კრიტერიუმებით შეფასდება ნამუშევრები. ნამუშევრები საგამოცდო ცენტრიდან შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულ ცენტრში იგზავნება და ცენტრალიზებულად ფასდება. შემდეგ ტესტირების შედეგები ისევ სარეგისტრაციო პუნქტებში იგზავნება. მოსწავლე მიღებული შედეგების შესახებ ისევ თავის სარეგისტრაციო პუნქტში იღებს ინფორმაციას, გამოცდების დამთავრებიდან დაახლოებით სამი კვირის შემდეგ. აბიტურიენტს, რა თქმა უნდა, უფლება აქვს, შედეგი გააპროტესტოს. ამ შემთხვევაში მან ისევ სარეგისტრაციო ცენტრში უნდა შეავსოს განაცხადი. ეს განაცხადი იგზავნება შეფასების ცენტრში, სადაც მას დამოუკიდებელი სააპელაციო კომისია განიხილავს და შედეგებს კომენტარებიანად უკან, სარეგისტრაციო პუნქტში გადაგზავნის.

ყველა ამ პროცესის დასრულების შემდეგ აბიტურიენტები უმაღლესებში კომპიუტერული პროგრამის საშუალებით ჩაირიცხებიან. გამსვლელი ქულა მხოლოდ გამოცდების შედეგების შემდეგ დადგინდება სრულიად მარტივი პრინციპით: მაგალითად, თუ გამოცდას 20 ათასი აბიტურიენტი ჩააბარებს, უმაღლესებში კი სულ 15 ათასი ადგილი იქნება, საგამოცდო ცენტრი ამ 20 ათასი აბიტურიენტიდან საუკეთესო 15 ათასს შეარჩევს. შემდეგ ეს 15 ათასი აბიტურიენტი უმაღლესებისა და ფაკულტეტების მიხედვით ისევ კომპიუტერული პროგრამით გადანაწილდება. მაგალითად, თუ აკრედიტაციის შედეგად დადგინდება, რომ თსუ იურიდიულ ფაკულტეტს 40 ადგილი აქვს, ამ ფაკულტეტზე ზუსტად 40 სტუდენტი ჩაირიცხება, ის ორმოცი, ვისაც ეს ფაკულტეტი თავის პრიორიტეტად ჰქონდა მითითებული და შესაბამისი მაღალი ქულებიც დააგროვა.

რაც შეეხება შემოქმედებით უმაღლეს სასწავლებლებს, ისინი ამ გამოცდებში მონაწილეობის მიღებას კი აპირებენ, თუმცა, ჯერჯერობით, საუბარია იმაზე, თავიანთ შემოქმედებით ტურებს ისინი ამ გამოცდებამდე ჩაატარებენ თუ გამოცდების შემდეგ.

უნარების ტესტი

უნარების ტესტი ამოწმებს იმ ძირითად უნარებს, რომელიც უმაღლესში სწავლის გასაგრძელებლადაა აუცილებელი. ადამიანს, რომელსაც უმაღლესში სურს სწავლის გაგრძელება, უნდა შეეძლოს კრიტიკული აზროვნება, ჰქონდეს ლოგიკური დასკვნების გამოტანისა და პრობლემების გადაჭრის უნარი. ტესტი ორი ნაწილისგან შედგება: პირველია ვერბალური, რომელიც თავისთავად რამდენიმე მხარისგან შედგება: წაკითხულის გააზრება - რამდენად შეუძლია აბიტურიენტს უცხო ტექსტის გაგება და დასკვნების გამოტანა, იმის დანახვა, თუ სად არის კონფლიქტი მსჯელობებს შორის; მიმართებების დადგენა - შეუძლია თუ არა მოსწავლეს გამოიცნოს მიმართებები სიტყვებს შორის და დაინახოს მიმართებები წინადადებების ნაწილებს შორის; ლოგიკური დასკვნების გამოტანა - მოცემული იქნება გარკვეული პირობა და რამდენიმე დასკვნა. აბიტურიენტმა უნდა გადაწყვიტოს, ამ დასკვნებიდან რომელს მიანიჭოს უპირატესობა და, საერთოდ, შესაძლებელია თუ არა დასკვნის გამოტანა. ტესტის მეორე ნაწილია ე.წ. მათემატიკური ნაწილი. თუმცა, რა თქმა უნდა, იგი მათემატიკის ფაქტობრივ ცოდნას არ გულისხმობს. თუ საჭირო იქნება რაიმე ელემენტარული მათემატიკის გამოყენება, ეს ტესტში აუცილებლად მოცემული იქნება. უნარების ტესტი, ძირითადად, პრობლემის გადაჭრის შესაძლებლობებზეა ფოკუსირებული.

ანალოგიები

ნიმუში

ნამცეცი : პური

ა. ბაწარი : თოკი
ბ. ნაღები : კარაქი
გ. მარცვალი : ბრინჯი
დ.* ნატეხი : შუშა

ტესტის ნიმუშები

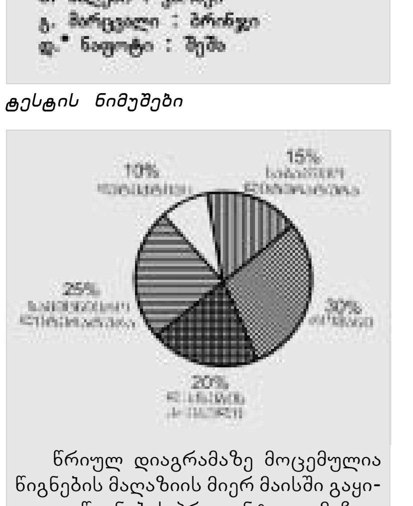

წრიულ დიაგრამაზე მოცემულია წიგნების მაღაზიის მიერ მაისში გაყიდული წიგნების პროცენტული მაჩვენებლები ჟანრების მიხედვით.

1. რა ჟანრის წიგნი გაყიდულა ყველაზე დიდი რაოდენობით?
ა) სამეცნიერო
ბ) საბავშვო
გ) რომანები
დ) ლექსები
ე) დეტექტივი

2. გაყიდული წიგნების რა ნაწილს შეადგენს სამეცნირო ლიტერატურა?
ა) 1/3
ბ) 1/4
გ) 1/5
დ) 1/6
ე) 1/25

3. გაყიდული წიგნების რა ნაწილს შეადგენს სამეცნიერო და საბავშვო ლიტერატურა?
ა) 1/2
ბ) 1/3
გ) 3/10
დ) 2/5
ე) 9/10

რა არის გამოცდების ობიექტურობის გარანტია?

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულ ცენტრში ყველა საგნობრივი ჯგუფი ტესტურ დავალებათა ასეულობით ვერსიას ამზადებს. გამოცდებამდე გარკვეული პერიოდით ადრე არსებულ ვერსიათა ელექტრონული ბაზა საზღვარგარეთ, კონკურსით შერჩეულ სპეციალურ სტამბაში იგზავნება. სტამბა შეირჩევა იმ ორგანიზაციათა შორის, რომლებიც ათწლეულების მანძილზე ქმნიდნენ ტესტების ბეჭდვისა და დისტრიბუციის სანდო სისტემებს ევროპის სხვადასხვა ქვეყანაში. ამ სტამბაში, სპეციალური კომპიუტერული პროგრამის მეშვეობით, ირჩევა ყველა საგნის საგამოცდო ტესტის საბოლოო ვერსია, რომელიც იქვე იბეჭდება. ასე რომ, არც ერთი ტესტის ავტორმა არ შეიძლება იცოდეს, ტესტის რა ვარიანტები იქნება გამოცდებზე. ტესტი ანონიმურად ილუქება ადგილზე და იდება სპეციალურ პაკეტებში. მათი შეუმჩნევლად გახსნა ან დაზიანება პრაქტიკულად შეუძლებელია.

გარდა ამისა, სტამბა თავის თავზე იღებს ტესტების ჩამოტანას საქართველოში სპეციალური კონტეინერებით. ჩამოტანილი კონტეინერები სპეციალურ საცავებში შეინახება, დაცვის განსაკუთრებული ნორმების გარანტირებით.

ტესტის პაკეტები გამოცდაზე გაიხსნება. მასზე დაეკვრება შტრიხ-კოდები და აბიტურიენტებს სარეგისტრაციო ბარათის ნომრის მიხედვით დაურიგდებათ. შტრიხ-კოდი სიგარეტის კოლოფებზე განთავსებული შტრიხ-კოდების მსგავსია და მისი დამახსოვრება პრაქტიკულად შეუძლებელია. გამოცდების მიმდინარეობისას სრულიად ობიექტური გარემოს დაცვა მხოლოდ მეთვალყურეებზე არ იქნება მინდობილი. ყველა საგამოცდო დარბაზში დამონტაჟდება ვიდეოთვალი. სავარაუდოდ, მონიტორზე საგამოცდო პროცესის თვალის დევნებას მშობლებიც შეძლებენ. საჩივრის შემთხვევაში ვიდეომასალას სააპელაციო კომისიაც გამოიყენებს.

შევსებული ტესტები მთელი საქართველოდან თავს მოიყრის შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულ ცენტრში, სადაც მას საქართველოს ყველა რეგიონიდან შერჩეული და ტრენინგგავლილი გამსწორებლები შეაფასებენ. გამსწორებლებს ნამუშევრები ისე მიეწოდებათ, რომ რაიონებიც და რეგიონებიც სრულიად არეულია. დაახლოებით 40 ათას კოდირებულ ნაწერს შორის რომელიმე ნაწერის პოვნა და მისი იდენტიფიცირება, პრაქტიკულად, გამორიცხულია.

რადგან საგამოცდო ტესტები მხოლოდ არჩევით კითხვებს არ შეიცავს და მათ შორის ბევრი ე.წ. ღიაბოლოიანი კითხვაც იქნება, რადგან მოსწავლეს ქართული ენისა და ლიტერატურის ტესტში ესეს დაწერაც მოუწევს, ტესტის გასწორებისას შემუშავებული იქნება მკაცრი კრიტერიუმები. ტესტს ორი გამსწორებელი ასწორებს. მეორე გამსწორებელმა არ იცის პირველის ვინაობა და მის მიერ დაწერილი ქულა. თუ მათ ერთსა და იმავე ნაწერში განსხვავებული ქულები დაწერეს, მაშინ საქმეში ერევა მესამე გამსწორებელი - ჯგუფის ხელმძღვანელი. მისი გადაწყვეტილება საბოლოოა.

როდესაც პროცესი მთლიანად დასრულდება, შტრიხ-კოდებისა და აბიტურიენტთა გვარების იდენტიფიცირებასაც და მათ უმაღლესებში ჩარიცხვასაც ისევ კომპიუტერული პროგრამა მოახდენს. ადამიანებს სიებთან არავითარი შეხება არ ექნებათ.

დაფინანსება

ინსტიტუციონალური აკრედიტაცია და ერთიანი ეროვნული გამოცდების ფორმა თავისთავად გულისხმობს დაფინანსების ახალი, გრანტული სისტემის შემოღებას. იმ თანხის რაოდენობა, რომელსაც სახელმწიფო სტუდენტთა დასაფინანსებლად გამოყოფს, ჯერ საბოლოოდ განსაზღვრული არ არის, თუმცა, გადაწყვეტილია ის, რომ გრანტს უმაღლესებში ჩარიცხული ყველა სტუდენტი ვერ მიიღებს. თუ, მაგალითად, მთელი ქვეყნის მასშტაბით უმაღლესებში 10 ათასი სტუდენტი ჩაირიცხება, აქედან სახელმწიფო გრანტს 4 ათასი საუკეთესო ქულების მქონე მოსწავლე მიიღებს. დანარჩენებს კი თავად მოუწევთ თანხის ძიება. ისინი სახელმწიფოსგან მხოლოდ უმაღლესში სწავლის უფლების მიღებით უნდა დაკმაყოფილდნენ.

საყურადღებოა ის გარემოებაც, რომ დაფინანსების ეს სისტემა კერძო და სახელმწიფო უმაღლეს სასწავლებლებს შორის ერთგვარად წაშლის ზღვარს. საქმე ისაა, რომ ის კერძო სასწავლებლები, რომლებიც აკრედიტაციას გაივლიან და მისაღები გამოცდების ახალ ფორმაში ჩაერთვებიან, ისევე მიიღებენ სახელმწიფო გრანტის აღების უფლებას, როგორც სახელმწიფო უმაღლესი სასწავლებლები. სტუდენტი, რომელიც სახელმწიფოსგან ვაუჩერს აიღებს, ვალდებული არ იქნება, იგი მაინცდამაინც სახელმწიფო უმაღლესში განათავსოს. ასე რომ, მომავალში განსხვავება იმდენად კერძო და უმაღლეს სასწავლებლებს შორის არ იარსებებს, რამდენადაც ვაუჩერიან და უვაუჩერო სტუდენტებს შორის და ე.წ. ძვირ და შედარებით იაფ სპეციალობებს შორის.

სახელმწიფო დაფინანსების ახალი სისტემა უმაღლეს სასწავლებელს წლიური გადასახადის ზღვარსაც დაუდგენს. თუ სახელმწიფო გადაწყვეტს, რომ სტუდენტის წლიურ დაფინანსებაზე რაღაც კონკრეტული თანხა უნდა იხარჯებოდეს, მასზე ნაკლებს უმაღლესი სასწავლებლები ვეღარ დააწესებენ. რაც შეეხება "ძვირ სპეციალობებს". თუ, დავუშვათ, ასეთ სპეციალობაზე წლიური გადასახადი 1200 დოლარია, ხოლო სახელმწიფო გრანტი, ვთქვათ, 800 დოლარი, აბიტურიენტს კი სურს, მაინცდამაინც ამ სპეციალობას დაეუფლოს, მას ამ განსხვავების გადახდა მოუწევს.

კომენტარები

ემზარ ჯგერენაია, ეროვნული ბიბლიოთეკის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი: მისაღები გამოცდების ახალი სისტემა დროული და გამართლებულია. სკოლის დამთავრების შემდეგ აბიტურიენტები ჩააბარებენ ერთი და იგივე საგანს, გამოცდების ჩაბარების შემდეგ ინდივიდუალურად ექნებათ საშუალება, აირჩიონ პროფესია. ვფიქრობ, ეს გამართლებული და მისაღებია, რადგან მინიმალური იქნება კორუფციის ისეთი მაჩვენებელი, როგორიც დღეს არის. ამ ახალი სისტემის დეტალებს თითქმის არ ვიცნობ, მაგრამ დადებითად მიმაჩნია ისიც, რომ საგამოცდო კომისია უფრო ობიექტური იქნება აბიტურიენტის მიმართ.

■ ■ ■

სერგო რატიანი, ფილოსოფოსი: უმაღლეს სასწავლებლებში და საშუალო სკოლებში გამოცდები ყოველთვის კორუფციის წყარო იყო. ახალი საგამოცდო სისტემის შემოღება ხელს შეუშლის ამ პრობლემის გაღრმავებას. ეს ერთი დადებითი მომენტია, მეორე კი ისაა, რომ საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ აბიტურიენტის განათლების დონე ობიექტურად შეფასდება.

■ ■ ■

ბაკურ სულაკაური, გამომცემელი: ახალი სისტემა ბევრად უკეთესი და გამართლებულია, ვიდრე ადრინდელი იყო. ეს ცოდნის ობიექტური შეფასების საშუალებას იძლევა და ამცირებს კორუფციის ალბათობას. ეს სისტემა მთლიანად აკმაყოფილებს მსოფლიო სტანდარტების მოთხოვნას. ერთი ადამიანი არ უნდა წყვეტდეს აბიტურიენტის ბედს, სულ ერთია, ვინც არ უნდა იყოს რექტორი თუ კომისიის თავმჯდომარე.

■ ■ ■

დავით პაიჭაძე, რადიო "თავისუფლების" ჟურნალისტი: დახავსებულ და დაჭაობებულ მდგომარეობას, რაც აქამდე იყო განათლების საგამოცდო სისტემაში, რა თქმა უნდა, ბევრად სჯობს ახალი პროექტი, მაგრამ, ჩემი აზრით, საბუნებისმეტყველო და ტექნიკურ ფაკულტეტებზე სავალდებულოა მათემატიკისა და სხვა ტექნიკური საგნების ჩაბარება. აგრეთვე ზოგიერთ ჰუმანიტარულ ფაკულტეტზეც საჭიროდ მიმაჩნია მათემატიკის სწავლა, რადგან ეს საგანი აზროვნების განვითარებაში ეხმარება ადამიანს. კიდევ ერთი პრობლემის წინაშე შეიძლება დავდგეთ. ეს არის ის, თუ რამდენად თანხვდება საშუალო და უმაღლესი სასწავლებლის მოსწავლეთა ერთიანი, გამოცდისთვის საჭირო შესაძლებლობები, რადგან საგამოცდო მოთხოვნები სხვადასხვა იქნება. ახალი პროექტის გაცნობისას კორუფციის ალბათობის ერთი შტრიხიც კი ვერ აღმოვაჩინე. ამას ისიც ამცირებს, რომ გამოცდები თბილისში ჩატარდება.

ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლას დადებითად აფასებენ

2004 წლის 23 აგვისტოდან საქართველოს უწყებათაშორისი დელეგაცია საქმიანი ვიზიტით იმყოფებოდა ამერიკის შეერთებულ შტატებში, კერძოდ - ნიუ-ორლეანსა და ვაშინგტონში. დელეგაციის შემადგენლობაში გახლდათ საქართველოს ეროვნულ ბანკთან არსებული ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის იურიდიული სამმართველოს უფროსი ბორის ჯანჯალია. ქართულმა დელეგაციამ მონაწილეობა მიიღო აშშ-ს იუსტიციის დეპარტამენტის მხარდაჭერით ორგანიზებულ სასწავლო პროგრამაში, რომელიც მიეძღვნა ფინანსური დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებს.

ნიუ-ორლეანში დელეგაციის წევრები შეხვდნენ ლუიზიანის შტატის ფედერალურ პროკურორსა და სასამართლოს თავმჯდომარეს, ასევე შიდა გადასახადების სამსახურის, ფედერალური საგამოძიებო სამსახურის, ფედერალური მარშალისა და დიდი ოდენობით ნარკოტიკების წინააღმდეგ ბრძოლის მიზნობრივი საგამოძიებო ჯგუფების მაღალჩინოსნებს. საინტერესო შეხვედრები გაიმართა ვაშინგტონში აშშ-ს იუსტიციის დეპარტამენტის უცხოეთის ქვეყნების პროკურატურებისათვის ტექნიკური დახმარების ოფისის ხელმძღვანელთან, აშშ-ს ფინანსური დაზვერვის სამსახურის (FINCEN) ხელმძღვანელ პირებთან, გამოძიების ფედერალური ბიუროს ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის დანაყოფისა და იუსტიციის დეპარტამენტის დანაშაულებრივი გზით მოპოვებული ქონების ჩამორთმევის შესაბამისი სამსახურების თანამშრომლებთან. საქართველოს დელეგაციის წევრები ასევე შეხვდნენ მსოფლიო ბანკის წარმომადგენლებს. როგორც უცხოელმა ექსპერტებმა შეხვედრაზე აღნიშნეს, საქართველოს ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ მიმართული სისტემა ერთ-ერთი ყველაზე სრულყოფილია პოსტსაბჭოურ სივრცეში და მომავალში, შესაძლებელია, ქართველი ექსპერტების მიწვევა პოსტსაბჭოთა ქვეყნებში საკუთარი გამოცდილებისა და ცოდნის გაზიარების მიზნით. ვაშინგტონში ჩატარებულ ყველა შეხვედრაზე აღინიშნა ის პროგრესი, რომელიც საქართველომ განახორციელა ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის კუთხით. მაღალი შეფასება მიეცა საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის საქმიანობას. განსაკუთრებით აღსანიშნავი იყო შეხვედრა FINCEN-ში, სადაც ამერიკელმა კოლეგებმა ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური მათთვის სრულფასოვან და აღიარებულ პარტნიორს წარმოადგენს. ამასთანავე, ძალზე მნიშვნელოვნად შეფასდა ის გარემოება, რომ ფინანსური მონიტორინგის სამსახური დაარსებიდან ერთი წლის შემდეგ უკვე EGMONT-ის ჯგუფის წევრი გახდა და ის სრულფასოვნად ახორციელებს მასზე დაკისრებულ უფლებამოსილებებს.

24 საათი

გამყრელიძე საგადასახადო კოდექსის დაჩქარებულად მიღების წინააღმდეგია

დღეს პარლამენტის საშემოდგომო სესია გაიხსნება. პარლამენტართა ერთ-ერთი უმთავრესი განსახილველი თემა საგადასახადო კოდექსი იქნება, თუმცა სხდომაზე მის განხილვამდე კოდექსს კომიტეტებისა და ფრაქციების მთელი კასკადი აქვს გასავლელი. მანამდე კი დღევანდელი საპარლამენტო ოპოზიციის წარმომადგენლები საგადასახადო კოდექსის განხილვის დაჩქარებული წესით განხილვის წინააღმდეგ გამოდიან.

საპარლამენტო ფრაქცია მემარჯვენე-ოპოზიციის წევრი დავით გამყრელიძე შიშობს, რომ მთავრობა აპრობირებულ მეთოდს გამოიყენებს და საშემოდგომო სესიაზე პარლამენტს დაჩქარებული წესით მოსთხოვს ახალი საგადასახადო კოდექსის დამტკიცებას, რომელიც მთავრობის თავდაპირველი მოწოდებით საყოველთაო განხილვის საგანი უნდა გამხდარიყო, მაგრამ ღია განხილვა არ შედგარა.

გამყრელიძემ "პრაიმ-ნიუსთან" ინტერვიუში განაცხადა, რომ შიშის საფუძველს მას "ახალი კოდექსის გასაიდუმლოებული ნორმები აძლევს".

გამყრელიძე დასძენს, რომ ახალი კოდექსით გათვალისწინებული 12 გადასახადის მოხსნა და სოციალური გადასახადების განაკვეთების შემცირება ეფექტს ვერ უზრუნველყოფს, თუ საგადასახადო ტვირთის სიმძიმე კვლავ მწარმოებელზე გადმოვა და საგადასახადო ინსპექტორი სუბიექტური გადაწყვეტილებით დააყადაღებს მის ქონებას, რის უფლებასაც მას, ფინანსთა სამინისტროსთან ერთად ახალი საგადასახადო კოდექსის პროექტზე მომუშავე ბიზნეს-კონფედერაციის ინფორმაციით, კოდექსის 92-ე მუხლი ანიჭებს.

გამყრელიძის თქმით, ვერც არბიტრაჟი შეასრულებს თავის ფუნქციას, რომლის შემოღებას ეკონომიკის მინისტრი კახა ბენდუქიძე ახალი კოდექსის უმთავრეს ღირსებად მიიჩნევს.

გამყრელიძის განმარტებით, არბიტრაჟი მაკონტროლებელსა და მეწარმეს შორის საგადასახადო დავების დაჩქარებული და მარტივი წესით მოგვარებას, არა უმეტეს, ორ თვეში უზრუნველყოფს. იმ ფონზე, როცა სააღსრულებო საბიუჯეტო ფონდში მხოლოდ ორი მილიონი ლარია განსაზღვრული, ხოლო უზენაეს სასამართლოში მეწარმეთა მოგებული საქმეები 50 მლნ ლარის გაღებას ითვალისწინებს, სასამართლოში გაჭიანურებულ პროცესსა და არბიტრაჟში სამართლებრივი დავების ორთვიან ვადაში გადაწყვეტას ერთი და იმავე შედეგი მოჰყვება - მეწარმეები დროულად მაინც ვერ მიიღებენ თანხას.

გამყრელიძის ინფორმაციით, მეწარმეთა მოგებული საქმეების აღსრულებისთვის მთავრობა მომავალი წლის ბიუჯეტის 3 პროცენტის გაღებას გეგმავს, რაც შედეგს ვერ გამოიღებს.

24 საათი

ორი სიტყვით

თბილისი. საპარლამენტო ფრაქცია "დამოუკიდებელი მაჟორიტარების" თავმჯდომარე ვანო ჩხარტიშვილი მეწარმეთა ომბუდსმენის ახალი სამსახურის სახელმწიფო დაქვემდებარებაში ყოფნის წინააღმდეგია. ომბუდსმენის ინსტიტუტის შემოღება ახალი საგადასახადო კოდექსითაა გათვალისწინებული და, მეწარმის ინტერესების დაცვის უზრუნველყოფის თვალსაზრისით, მას უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებს ფინანსთა მინისტრი ზურაბ ნოღაიდელი. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ორშაბათს ენგურჰესზე მომხდარმა ავარიამ ქვეყნის მასშტაბით რამდენიმე საათით ელექტროენერგიის მიწოდების შეწყვეტა გამოიწვია. როგორც "პრაიმ-ნიუსს" საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემაში განუცხადეს, ენგურჰესის ერთ-ერთ ხაზზე მომხდარი მოკლე ჩართვის გამო სადგურზე მომუშავე სამივე აგრეგატი ავარიულად გამოირთო. სადგურის ერთ-ერთი აგრეგატის ამუშავებამდე ელექტროენერგია მხოლოდ ქვეყნის სასიცოცხლო დანიშნულების ობიექტებს მიეწოდებოდა. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. წინა კვირის განმავლობაში სასურსათო პროდუქციაზე ფასები 2,81 პროცენტით გაიზარდა. ამის შესახებ "პრაიმ-ნიუსს" სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტში განუცხადეს. საერთო ჯამში, ფასები გასულ კვირას 1,07 პროცენტით გაიზარდა, მათ შორის მომსახურებაზე ფასები 0,09 პროცენტით შემცირდა, ხოლო არასასურსათო პროდუქტების ფასები უცვლელი დარჩა. დეპარტამენტის ინფორმაციით, ხორცის ფასი გასულ კვირას 9,1 პროცენტით გაიზარდა, ყველის ფასი - 4,4 პროცენტით, ხოლო ზეთის ფასი - 4 პროცენტით. ბენზინი "ნორმალი" კი, მიუხედავად მსოფლიო ბაზარზე ნავთობის ფასების კატასტროფული ზრდისა, 2,8 პროცენტით გაიაფდა. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

ახალციხე. ახალციხის მოსახლეობამ ელექტროენერგიის მიწოდების აღდგენის მოთხოვნით საპროტესტო აქცია გამართა. რეგიონში პრეზიდენტის რწმუნებულის ნიკოლოზ ნიკოლოზიშვილის განცხადებით, ამჟამად საპროტესტო აქცია დასრულებულია, რადგან ენერგოკომპანიის წარმომადგენლები შეხვდნენ ხალხს და აუხსნეს, რომ დენის გათიშვა არა მათი, არამედ ენგურჰესზე მომხდარი ავარიის გამო მოხდა. ნიკოლოზიშვილის თქმით, რეგიონს ელექტროენერგია გრაფიკით მიეწოდება, თუმცა ხშირად ის ირღვევა, მოსახლეობის გადახდისუნარიანობა კი 80 პროცენტს აღწევს. ოქტომბრის თვეში უნდა მოხდეს რეგიონის სრული კომუნალური გამრიცხველიანება, რის ხარჯებსაც სახელმწიფო დაფარავს. **ინტერ-პრესი**

სს "თელასის" განცხადება

ქ. თბილისის ელექტროგამანაწილებელ ქსელში პროფილაქტიკური სარემონტო სამუშაოების მიმდინარეობის გამო ელექტროენერგიის მიწოდება დროებით შეუწყდებათ:

15 სექტემბერს, 10.00-დან 18.00-სთ-მდე:
გურამიშვილის გამზირის(ნაწილობრივ), თემქის IV კვარტლის, ცოდნისკარის, შატილის, საჩხერის, ტყიბულის, ირემაშვილის, ხვანჭკარის, ურეკის ქუჩების მაცხოვრებლებს.

15 სექტემბერს, 10.00-დან 15.00-სთ-მდე:
ჩიქოვანის, ახალშენის ქუჩების მაცხოვრებლებს.

"მემარჯვენე ოპოზიცია" ელექტროენერგიის ტარიფის გაიაფებას მოითხოვს

პარლამენტის ფრაქცია "მემარჯვენე ოპოზიცია - მრეწველები ახლები" ელექტროენერგიის ტარიფის გაიაფებას მოითხოვს. გუშინ ფრაქციის გაფართოებულ სხდომაზე მოისმინეს სემეკ-ის თავმჯდომარის გიორგი თავაძის ინფორმაცია ლარის კურსის ცვლილების გამო ელექტროენერგიისა და გაზის ტარიფების შესაძლო შემცირებასთან დაკავშირებით.

იური ლობოდინის ფოტო

"მემარჯვენე ოპოზიციისთვის" გაუგებარია, რატომ არ გადახედა სემეკ-მა გაზისა და ელექტროენერგიის ტარიფების შემცირების შესაძლებლობას.

"მემარჯვენე ოპოზიციისთვის" გაუგებარია, რატომ არ გადახედა ბოლო ერთი წლის განმავლობაში სემეკ-მა გაზისა და ელექტროენერგიის ტარიფების შემცირების შესაძლებლობას, როცა ლარის კურსმა ასეთი ცვლილება განიცადა.

"მემარჯვენე ოპოზიციის" ლიდერები განმარტავენ, რომ დღევანდელი ენერგოტარიფი 2,1 ლარი - 1 დოლარზე კურსზეა გათვლილი და იმ შემთხვევაშიც კი, თუ კურსი 1,8 ლარი - 1 დოლარზე შეჩერდება, კურსის ცვლილება ტარიფზე უდავოდ უნდა აისახოს.

სემეკ-ის თავმჯდომარე გუშინ, მეტი რომ არ ვთქვათ - შეუვალი იყო: გიორგი თავაძის თქმით, სემეკი ტარიფებს თავისი სურვილით არ ადგენს და არ მოქმედებს არც ერთი პოლიტიკური ჯგუფის ინტერესების მიხედვით და არც ლარის კურსის ცვლილების გათვალისწინებაა სავალდებულო ტარიფის ფორმირების დროს.

მან ასევე განაცხადა, რომ დღევანდელი ტარიფის შენარჩუნება სჯობს ზამთარში არასტაბილურ მომარაგებას. დავით გამყრელიძემ აღნიშნულ განცხადებას შანტაჟი უწოდა. სემეკის თავმჯდომარემ კი განმარტა, რომ სემეკი აპირებს, თავის სატარიფო პოლიტიკაში ასახოს სავალუტო კურსის ცვლილება; ანუ, მისი თქმით, შესაძლოა, ტარიფები გაზსა და ელექტროენერგიაზე ოდნავ შემცირდეს, თუმცა სემეკი ელოდება ვალუტის კურსის საბოლოო გამყარებას. სემეკ-ის გადაწყვეტილებით, უახლოეს ხანში გაზის ტარიფი 2-2.5 თეთრით გაიაფდება.

რაც შეეხება ლარის კურსს: გუშინ ლარის გაცვლითი კურსი ამერიკულ დოლართან მიმართებაში თბილისის ბანკთაშორის სავალუტო ბირჟაზე დღეს გამართულ ვაჭრობაზე უცვლელი დარჩა და 1,81 ლარი შეადგინა.

ანალიტიკოს-ექსპერტმა ზაზა გრიგალაშვილმა განაცხადა, სავარაუდოდ, ამ კვირაში ლარის კურსის გამყარება ისევ დაიწყება და 1,70-დან 1,80-მდე ნიშნულზე იმერყევებს.

გუშინდელ ვაჭრობაში მონაწილეობა ეროვნულ ბანკს არ მიუღია. განაცხადი ხუთმა კომერციულმა ბანკმა წარმოადგინა, მათ შორის - სამმა გამყიდველმა და ორმა მყიდველმა. დაიდო სამი საბირჟო გარიგება, რომლის საერთო მოცულობამ 485 000 დოლარი შეადგინა.

გუშინდელ ვაჭრობაზე ბანკების მხრიდან უცხოურ ვალუტაზე თავდაპირველმა მოთხოვნა-მიწოდებამ 485 000 დოლარი შეადგინა.

შიდა სავალუტო ბაზარზე ვალუტის გადამცვლელი პუნქტები 1 აშშ დოლარს 1,78 ლარად ყიდულობდნენ და 1,82 ლარად ყიდდნენ.

24 საათი

შარშანდელი კრიზისი პურ-პროდუქტებზე წელს არ განმეორდება, თუმცა...

შარშანდელი კრიზისი პურ-პროდუქტებზე წელს არ განმეორდება - ასეთ დამამშვიდებელ პროგნოზს, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს გარდა, ის მეწარმეებიც აკეთებენ, რომლებიც უკანასკნელი რამდენიმე წელია ბაზრის ამ სეგმენტზე მოღვაწეობენ. ხორბლის წლევანდელი მოსავალი მსოფლიოში საკმარისზე მეტია, თუმცა, როგორც ექსპერტები ვარაუდობენ, დღეს არსებული ფასები, მაქსიმუმ, ნოემბრამდე თუ შენარჩუნდება. ადგილობრივი ფერმერები კი დაუცველობასა და მარცვლეულის ბაზარზე შექმნილ არაკონკურენტულ გარემოზე ჩივიან.

ეთერ მამულაშვილი

იმპორტი

ხორბლის ძირითადი იმპორტიორი ქვეყნები საქართველოსთვის წელსაც (ისევე, როგორც გასულ წლებში) რუსეთი, უკრაინა და ყაზახეთი რჩებიან, სადაც, საერთო ჯამში, წელს 35 მილიონ ტონაზე მეტი ხორბალი მოვიდა. აქედან დახლოებით 15 მილიონი ტონა საექსპორტო ხორბალია. რუსეთმა და უკრაინამ უკვე დაიწყო "ზედმეტი" ხორბლის ქვეყნის გარეთ გატანა, ყაზახეთში კი ამჟამად ფასების ფორმირება ხდება. ამ უკანასკნელიდან ხორბლის შემოტანა ქართველ იმპორტიორებს ყოველთვის რამდენიმე ათეული დოლარით იაფი უჯდებათ, ვიდრე უკრაინული ან, თუნდაც, რუსული მარცვლეული. ვრცელდება ინფორმაცია, რომ წელს ერთი ტონა ყაზახური ხორბალის ფასი ადგილზე 100-110 დოლარი ეღირება; ეს მაშინ, როცა რუსეთში დღეს იგივე მოცულობის მარცვლეული 135-140 დოლარი ღირს, ცოტა უფრო ნაკლები - 125-130 დოლარი უკრაინაში. ამას ემატება რკინიგზით ტრანსპორტირების ხარჯები - 45-60 დოლარი.

"საბოლოოდ, საქართველოს საზღვართან მოტანილი ხორბალი უკვ 180-200 დოლარი ღირს. 12-პროცენტიანი საბაჟო გადასახადი ყველა იმ ქვეყანასთან, საიდანაც ხორბალი შემოდის, უკვე მოხსნილია. იმპორტიორი საზღვარზე მხოლოდ საბაჟო მოსაკრებლის 0.2 პროცენტს და დამატებითი ღირებულების 20-პროცენტიან გადასახადს იხდის", - აღნიშნა "24 საათთან" საუბრის დროს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს კვებისა და გადამამუშავებელი მრეწველობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა ომარ კაჭარავამ. მისივე ინფორმაციით, იმპორტიორებს უკრაინიდან საზღვაო ტრანსპორტით ხორბლის შემოტანა კიდევ უფრო იაფი - 160 ამერიკული დოლარი უჯდებათ.

ომარ კაჭარავა ვარაუდობს, რომ, ხორბლის საერთო მოსავლის სიჭარბის მიუხედავად, წელს მარცვლეულზე ფასების მნიშვნელოვან გაიაფებას არ უნდა ველოდოთ; მეტიც - მისი პროგნოზით, დღეს არსებული ფასები ხორბალზე, უკეთეს შემთხვევაშიც კი, ოქტომბრის ბოლომდე შენარჩუნდება. **"დღეს ხორბლის სიჭარბეა, ახალი მოსავალია. ყველა ცდილობს ელევატორში მიტანას და იქ კიდევ დამატებითი ხარჯების გაწევას, პირადპირ გაყიდოს, ანუ მარცვლეულის დღევანდელი სიიაფე ამ პერიოდის დამახასიათებელ ფაქტორად შეიძლება ჩავთვალოთ",** - კაჭარავას პროგნოზით, ნოემბრიდან მსოფლიო ბაზარზე მარცვლეულის ფასები დაახლოებით 10-15 პროცენტით გაიზრდება.

ადგილობრივი რესურსი

ადგილობრივი მოსავალი წელსაც დაახლოებით იმდენივეა, რაც უკანასკნელი რამდენიმე წლის განმვლობაში იყო. დედოფლის წყაროს რაიონის ჩათვლით, რომელსაც ხშირად ქვეყნის მთავარ ბეღლადაც მოიხსენებენ, წელს საქართველოში 200-210 ათასი ტონა ხორბალი მოვიდა, რაც საერთო მოხმარების თითქმის 30 პროცენტია. ექსპერტული გათვლებით, ქვეყანაში ხორბლის წლიური მოხმარება 750-800 ათას ტონას შორის მერყეობს. თუმცა, როგორც სოფლის მეურნეობის სამინისტროში აცხადებენ, ადგილობრივი მოსავლის ნახევარზე მეტი არასასურსათო ხორბალია. ამიტომაც წელსაც წისქვილკომბინატები იმპორტირებულ მარცვლეულზე იქნებიან ორიენტირებულნი. ასეც რომ არ იყოს, წელს ადგილობრივი ხორბალი იმპორტირებულზე თითქმის 20 პროცენტით ძვირია. უმაღლესი კლასის სამამულო ხორბალი დღეს დაახლოებით 220 დოლარი ღირს. იმპორტირებული ხორბლის სიიაფეს სოფლის მეურნეობის მინისტრი დავით შერვაშიძე რამდენიმე ფაქტორით ხსნის: **"ჩვენთან მოშლილია სათესლე მეურნეობა, დიზელის საწვავი ქართველ გლეხს საკამოდ ძვირი უჯდება, ხოლო მესამე მიზეზი საჭირო ტექნიკის სიძვირეა. დღეს სამინისტრო სამივე მიმართულების დასარეგულირებლად ყველაფერს აკეთებს".**

თუმცა, მინისტრ შერვაშიძისგან განსხვავებით, ადგილობრივი მეწარმეები და ფერმერები სულ სხვაგვარად ფიქრობენ. ის, რომ ქართული ხორბალი და მისი პროდუქტები იმპორტირებულს კონკურენციას ვერ უწევს, ამას მეწარმეთა ერთი ნაწილი შემდეგნაირად ხსნის: **"ზოგიერთმა დაიწყო საიმპორტო დოკუმენტაციის გაყალბება და სადეკლარაციო ფასების შემცირება. ეს განსაკუთრებით ეხება ხორბლის ფქვილს, რომელიც საქართველოს ბაზარზე ძალზე საეჭვო ხარისხითა და აბსოლუტურად გაუგებარი ფასით შემოდის, თანაც ისეთი რაოდენობით, რომ საერთოდ გაჩერებით ემუქრება ხორბლის გადამამუშავებელ ადგილობრივ საწარმოებს",** - ამბობს ხორბლისა და პურ-პროდუქტების მწარმოებელთა ასოციაციის "გლობალ-აგროს" პრეზიდენტი არკადი მექერიშვილი. მისივე ინფორმაციით, წელს აგვისტოში სულ იმპორტირებული იყო 22 ათას 600 ტონა ხორბლის ფქვილი, რაც თვეში მთლიანი მოხმარების თითქმის 70 პროცენტია.

პურის მეწარმეთა კავშირის "სოლიდარობის" თავმჯდომარე ვახტანგ ზენაიშვილი ეჭვობს, რომ ხორბლის ფქვილი, რომლის დიდი ნაწილი თურქეთის რესპუბლიკიდან შემოდის, დაბალხარისხიანი და საკვებად უვარგისია. მეტიც, მისი თქმით: **"რუსეთიდან თურქეთში შედის საფურაჟე (საქონლისთვის განკუთვნილი) ხორბალი, შემდეგ ხდება მისი "გაკეთილშობილება" სხვადასხვა შხამ-ქიმიკატებით და მისი საქართველოს ბაზარზე შემოტანა. სხვანაირად მისი ასეთი სიიაფე ვერ აიხსნება".**

ქართველი ფერმერები ხელისუფლებისგან იმპორტირებული პროდუქციის შემცირებას და ადგილობრივი ნედლეულის წახალისებას ითხოვენ. სხვათა შორის, მათი ეს მოთხოვნა სოფლის მეურნეობის სამინისტროს არცთუ შორეულ სამომავლო გეგმებს ემთხვევა. მინისტრ შერვაშიძის თქმით: **"ჩვენი სტრატეგია ასეთია: მაქსიმალურად დავუჭიროთ მხარი ადგილობრივი ხორბლის წარმოებას, ხელი შევუწყოთ იმას, რომ ქართველმა ფერმერმა მოსავლიანობა გაზარდოს. ჩვენ გავაკეთებთ ყველაფერს, რომ იმპორტირებული ხორბალი ნელ-ნელა შევამციროთ, თუმცა იმპორტის ნიშის გარეშე საქართველო ვერ იარსებებს".**

სახელმწიფო რეზერვი

წელს სახელმწიფო რეზერვების ნახევარზე მეტი იმპორტირებული მარცვლეულით შეივსება. ამ დროისთვის სახელმწიფო რეზერვი დაახლოებით 100 ათასი ტონა ხორბალია, საიდანც 50.000 ტონა ჰუმანიტარული დახმარების სახით მიღებული ამერიკული ხორბალია, დანარჩენი 45.000 ტონა - ადგილობრივი რესურსი. როგორც სოფლის მეურნეობის სამინისტროში აცხადებენ, უახლოეს მომავალში ქვეყნის რეზერვი კიდევ 20 ათასი ტონა ხორბლით გაიზრდება. სამინისტროს კვებისა და გადამამუშავებელი მრეწველობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის ომარ კაჭარავას ინფორმაციით, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია IFC გეგმავს საქართველოსთვის ზუსტად ამ მოცულობის ხორბლის საჩუქრად გადმოცემას. ხორბლის სახელმწიფო რეზერვები ნავთობპროდუქტებისა და ხორბლის ბირჟის საშუალებით გაიყიდება. მიღებული შემოსავალი კი მთლიანად სოფლის მეურნეობის განვითარებასა და სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამებს მოხმარდება. უპირატესობა ბირჟაზე იმ კლიენტს მიენიჭება, რომელიც ნაყიდ ხორბალს შიდა მოხმარებისთვის აწარმოებს. შექმნილია სპეციალური მონიტორინგის ჯგუფი, რომელიც ბირჟაზე გაყიდულ ხორბალს გააკონტროლებს. ბირჟაზე ვაჭრობა საშუალოდ კვირაში ერთხელ მოხდება, გასაყიდი ხორბლის კვოტებსა და ლოტებს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო დაადგენს. გასულ წელს ბირჟაზე ერთი ტონა გასაყიდი ხორბლის ფასი 405-460 ლარამდე მერყეობდა. ექსპერტები ვარაუდობენ, რომ წელს ეს ფასი აუცილებლად შემცირდება, თუმცა რა მოცულობით, ამაზე კომენტარისგან თავს იკავებენ.

სხვათა შორის, შარშან წვრილი მეწარმეები ბირჟის ხელმძღვანელობის მიმართ სერიოზულ უკმაყოფილებას გამოთქვამდნენ. მათი თქმით, საბირჟო ვაჭრობის შესახებ წინასწარ მხოლოდ რამდენიმე მეწარმე იყო ინფორმირებული. **"რამდენიმე მსხვილი მეწარმე გარიგებული იყო ბირჟის ხელმძღვანელობასთან, რის გამოც წვრილი მეწარმეები, რომლებიც ბაზრის 70 პროცენტს შეადგენენ, თითქმის გაჩერებულები იყვნენ",** - ამბობს ვახტანგ ზენაიშვილი. სახელმწიფო რეზერვების გაყიდვას სოფლის მეურნეობის სამინისტრო ამერიკული ხორბლის რეალიზებით დაიწყებს. მარცვლეულის პირველი პარტია ბირჟაზე, სავარაუდოდ, ამ კვირის ბოლომდე უნდა გამოჩნდეს.

მეპურეები საგადასახადო კოდექსის შესახებ

მართალია, ახალი საგადასახადო კოდექსისა და მისი ძირითადი პრინციპების პრეზენტაცია საქართველოს მთავრობამ უკვე მეორედ მოაწყო, თუმცა მეწარმეთა ზემოთ ხსენებულ კატეგორიას კოდექსის პროექტზე ხელი ჯერ კიდევ არ მიუწვდება. მათ უმრავლესობას კოდექსის ზოგიერთი მუხლის შესახებ მასმედიის სხვადასხვა საშუალებებით თუ სმენიათ. მეწარმეთა ერთი ნაწილისთვის მიუღებელია დამატებითი ღირებულების განაკვეთის 2-პროცენტიანი შემცირება. მეწარმეთა აზრით, დღგ-ს განაკვეთი დაახლოებით იმდენივე უნდა იყოს, როგორც ეს მეზობელ სახელმწიფოებშია - 5-15 პროცენტამდე. ბიზნესის ყველა სახეობა თუ არა, პურ-პროდუქტების წარმოება მაინც ამ შკალით უნდა იბეგრებოდეს - დაახლოებით ასე ფიქრობენ მეწარმეები.

პურის მეწარმეებს წარსულის გამოცდილებაც აშინებთ, **"არ არის გამორიცხული, რომ დღესაც ისეთ მდგომარეობაში აღმოვჩნდეთ, როგორც უწინ, როდესაც წინა მოწვევის პარლამენტმა კოდექსი პირველი მოსმენით მიიღო, რომლის ზოგიერთი თავი საერთოდ არ იყო დაწერილი",** - ამბობს "გლობალ-აგროს" ეკონომიკური სამსახურის უფროსი თემურ კოპალეიშვილი.

ავტორიტარიზმი ტერორიზმის წინააღმდეგ

პირველი გვერდიდან

უსაფრთხოებაზე ზრუნვა.

რუსეთში კი პირიქით ხდება. პრეზიდენტი პუტინი აცხადებს, რომ უფრო მეტი ძალაუფლება სჭირდება "საერთაშორისო ტერორიზმთან" (მის საერთაშორისო ხასიათზე დასავლურ მედიაში არაერთხელ გამოითქვა ეჭვი) საბრძოლველად და დარწმუნებული ვიყოთ, მიიღებს კიდეც მას. გუშინ მოსკოვში ახალი პოლიტიკური სისტემის მშენებლობა დაიწყეს. ახალი სისტემა აღარ ითვალისწინებს პირდაპირ არჩეულ გუბერნატორებს, ქალაქის მერებს, მეტნაკლებად დამოუკიდებელ, არჩევით პოლიტიკურ ფიგურებს. ქვეყნის რეფორმირების შემდეგ, სახელმწიფო სათათბიროში აღარც მაჟორიტარი დეპუტატები იქნებიან, უზომოდ გაიზრდება სპეცსამსახურების უფლებები. ამ ყველფრის მიზეზი კი, პუტინის თქმით, საერთაშორისო ტერორიზმის მიერ რუსეთისთვის გამოცხადებული ომია და, შესაბამისად, საომარ ვითარებაში ქვეყნის მართვაც განსხვავებული გზებით უნდა ხდებოდეს.

როგორც მოსალოდნელი იყო, მთავრობის სხდომა გადამწყვეტი აღმოჩნდა რუსეთის მომავალი განვითარებისათვის. სხდომა, რომელსაც გუშინ თავად პრეზიდენტი პუტინი უძღვებოდა და ორ საათს გასტანა, პირველად ტარდებოდა ასეთი ფართო შემადგენლობით - მას ესწრებოდნენ მინისტრთა კაბინეტის წევრები, რუსეთის ფედერაციის 89-ვე სუბიექტის ხელმძღვანელი, კრემლის ადმინისტრაცია, გენერალური პროკურატურა, უშიშროების ფედერალური სამსახური, კონტრდაზვერვა, სახელმწიფო დაცვის სამსახური, ცენტრალური ბანკი, პრეზიდენტის რწმუნებულები და ა.შ., სულ 136 კაცი.

შეგახსენებთ, ბესლანის ტრაგედიის შემდეგ პირველი საჯარო გამოსვლისას, რუსეთის პრეზიდენტმა პირობა დადო, რომ უახლოეს მომავალში შეიმუშავებს ქვეყნის ერთიანობის განმტკიცებისკენ მიმართული ზომების ერთობლიობას. მისი სიტყვებით, შეიქმნება მართვის ახალი ანტიკრიზისული სისტემა, რომელიც სამართალდამცავი სტრუქტურების მუშაობის პრინციპულად ახალ მიდგომებს შეიცავს. და აი, ტერაქტიდან 10 დღის შემდეგ, პრეიზდენტმა პირობა შეასრულა და ქვეყანას ტერორიზმთან "ეფექტური" ბრძოლის ახალი კონცეფცია წარუდგინა. ტერორიზმთან ბრძოლის გასაუმჯობესებელი მეთოდებია: "კრიზისული სიტუაციების თავიდან აცილების მიზნით" ხელისუფლების სტრუქტურის შეცვლა; პრეზიდენტის წარდგინებით რეგიონების ხელმძღვანელების "არჩევა" (პრეზიდენტის წარდგინების შემდეგ რეგიონის მეთაურს ირჩევს საკანონმდებლო ორგანო. ხელისუფლების ვერტიკალის ერთიანობამ ტერორიზმთან ეფექტური ბრძოლა უნდა უზრუნველყოს); ყველა კანონპროექტი ახალი ორგანოს - საზოგადოებრივი პალატის გავლით მოხვდება პარლამენტში; ქვეყნის პარლამენტის მხოლოდ პროპორციული წესით არჩეული დეპუტატებით დაკომპლექტება (სახელმწიფო სათათბიროში, ახალი წესის თანახმად, აღარ იქნებიან მაჟორიტარი დეპუტატები); ჩრდილოეთ კავკასიის ფედერალური კომისიის შექმნა: აკრძალული იქნება "ტერორიზმის ხელშემწყობი" ექსტრემისტული ორგანიზაციები; ტერორისტებს გაანადგურებენ არა მხოლოდ რუსეთის ტერიტორიაზე, არამედ საზღვარგარეთაც.

ხელისუფლების სტრუქტურის ცვლილების პირველი ინიციატივა, რამაც პრეზიდენტის მოხსენებაში გაიჟღერა, გუბერნატორების არჩევას ეხება. პუტინის აზრით, დროა, რეგიონის ხელმძღვანელებს პრეზიდენტის წარდგინებით საკანონმდებლო ორგანო ირჩევდეს და არა როგორც ახლაა, პირდაპირი წესით ირჩეოდნენ.

საომარ ვითარებაში ქვეყნის მართვა განსხვავებული გზებით უნდა ხდებოდეს.

მაინც, რამ გამოიწვია ვლადიმირ პუტინის ასეთი გადაწყვეტილება? უკვე რამდენიმე წელია, ფედერაციის სუბიექტები მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღებისას კრემლს თითქმის არანაირ წინააღმდეგობას არ უწევენ. მაშინ რა საჭიროა კრემლის ისედაც ლოიალური არჩეული ადგილობრივი ლიდერების პუტინის მიერ დანიშნულებით ჩანაცვლება? პუტინის ქმედება მარტივ გათვლას ეფუძნება: კრემლი აცხადებს, რომ ტერორიზმს "უმუშევრობა, არასაკმარისად ეფექტური სოციალურ-ეკონომიკური პოლიტიკა, განათლების არასრულყოფილება" უდევს საფუძვლად. ამ ყველაფერში კი ადგილობრივი ხელმძღვანელები არიან დამნაშავენი, შესაბამისად, ტერორიზმის "ამოძირკვის" ამოცანას მათ (და არა ძალოვანმა სტრუქტურებმა) ვერ გაართვეს თავი. ამის გამო ითხოვს კრემლი აღმასრულებელი ხელისუფლების ამ რგოლის კარდინალურ ცვლილებას.

პუტინი ხაზს უსვამს: "ტერორისტთა შორსმიმავალი გეგმები ქვეყნის დეზინტეგრაციასა და სახელმწიფოს შერყევას ისახავს მიზნად... ქვეყნის ერთიანობა ტერორიზმთან ბრძოლის მთავარი პირობაა". პუტინს მიაჩნია, რომ მოქალაქეთა მიერ პირდაპირი წესით რეგიონის მმართველების არჩევა აშკარად ატარებს ქვეყნის ერთიანობის, თუმცა ბუნდოვან და არსებული სიტუაციის გათვალისწინებით საკმაოდ არარეალურ, მაგრამ მაინც საფრთხის სახეს.

ნიშანდობლივია, რომ რუსეთის პრეზიდენტის ინიციატივას ყველაზე კეთილგანწყობილი მხარდამჭერები მათ შორის შეხვდა, ვინც ჩვეულებრივ აშკარად წინააღმდეგი უნდა გამოსულიყო. რეგიონების ლიდერები, შაიმიევი, ალხანოვი, ლუჟკოვი და სხვა ადგილობრივი მმართველები ერთხმად უჭერენ მხარს პუტინის ინიციატივას. სავარაუდოდ, ახალ კონცეფციას პრობლემები არ შეხვდება სახელმწიფო სათათბიროშიც - იქ ხომ ლიბერალური ოპოზიციიდან თითო-ოროლა დეპუტატია წარმოდგენილი.

თუმცა, საპროტესტო განცხადებები მაინც არის. ზოგი პუტინის ინიციატივას არაკონსტიტუციურს უწოდებს. მეორენი, რუსეთის დაშლას წინასწარმეტყველებენ. "ასეთ წინადადებებს არაფერი აქვთ საერთო ხალხის უსაფრთხოებასა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასთან," - აცხადებს ვლადიმირ რიჟკოვი, რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს ერთ-ერთი იშვიათი ლიბერალი წევრი. "კრემლი უბრალოდ ხელსაყრელ მომენტს იყენებს ძალაუფლების განტკიცებისთვის," - დასძენს იგი.

პუტინის იშვიათი ოპონენტები მიიჩნევენ, რომ ბესლანის ტრაგედიის გამოყენება პუტინის ერთპიროვნული მმართველობის განსამტკიცებლად მკრეხელობის ტოლფასია. უფრო მეტიც, სტრატეგიული კვლევების ცენტრის დირექტორი ანდრეი პიონტკოვსკი გუშინ რადიო "ეხო მოსკვის" ეთერში აცხადებდა, რომ პრეზიდენტ პუტინის მიერ შემოტანილი მმართველობის სისტემის რეფორმა ქვეყანას დანგრევის პირას მიიყვანს. მისი თქმით, იგი მხოლოდ ფედერალურ ცენტრსა და რეგიონებს შორის კავშირის გაწყვეტას შეუწყობს ხელს. ფედერაციის სუბიექტების ხელმძღვანელთა არჩევის ახალი სისტემა, ფაქტობრივად კი, მათი მოსკოვიდან პირდაპირი დანიშვნა "ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ ნაციონალური ღირსების შებღალვად იქნება აღქმული," - შენიშნავს პოლიტოლოგი. "ფრიად სახიფათოა, მსგავსი მეთოდებით ასეთ სათუთ სფეროში შეჭრა, - შენიშნავს პოლიტოლოგი, - თუ ჩვენ გვინდა, რომ ეს ხალხები ჩვენთან ერთად ერთ სახელმწიფოში ცხოვრობდნენ, აუცილებელია ფრთხილად მოვეპყრათ მათ ეროვნულ გრძნობებს." პიონტკოვსკი იმასაც უსვამს ხაზს, რომ დღეს ჩრდილოეთ კავკასიაში, იქ არსებული სიღარიბის, დემოგრაფიული აფეთქების, უმუშევარი ახალგაზრდობის არმიის, ელიტის კორუმპირებულობის ფონზე ისლამური რევოლუციის ყველა წინაპირობა არსებობს. და ისეთი გამაღიზიანებელი ფაქტორის დამატება, როგორც მმართველის ცენტრიდან დანიშვნაა, ცეცხლზე ნავთის დასხმას ნიშნავს.

და კიდევ ერთი დაკვირვება, რომელსაც თითქმის ყველა ექსპერტი იზიარებს - მართალია, პუტინისგან მსგავსი იდეის წამოყენებას ყველა მოელოდა, მაგრამ არავის ეგონა, რომ კრემლის მმართველი ასეთ "რევოლუციურ" ნაბიჯებს გადადგამდა. ახალი სისტემა უზომოდ ასუსტებს რუსეთის ისედაც სუსტ დემოკრატიულ ინსტიტუტებს და ავტორიტარიზმის აშკარა ნიშნებს იძენს.

საინტერესოა, რა შედეგს მოიტანს რუსეთის პრეზიდენტის ახალი ინიციატივა. თუმცა, ქვეყანას, რომელიც უსაფრთხოების სანაცვლოდ თავისუფლებას თმობს, მო-

ტონი ბლერის უცნაური თავდამსხმელები

გასულ კვირას ლონდონში, დაუნინგ სტრიტზე ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრის რეზიდენციის ჭიშკართან მამაკაცი დააკავეს, რომელიც რეზიდენციაში შეღწევას ცდილობდა. თითქოსდა გამორჩეული არაფერია, საპროტესტო აქციები ბრიტანეთის მთავრობის რეზიდენციასთან თითქმის ყოველდღიურად იმართება, რომ არა ერთი ფაქტი - ეს მამაკაცი, არც მეტი არც ნაკლები, ურთოთი იყო შეიარაღებული.

ინციდენტი დილით ადრე მოხდა. ამასთან დაკავშირებით ნაწილობრივ დაიკეტა უაითჰოლის ქუჩა, რომელიც ვესტმინსტერს ტრაფალგარის მოედანთან აკავშირებს.

"ეს შემთხვევა არ განიხილება, როგორც ტერორისტული თავდასხმა. სავარაუდოდ, საქმე გვაქვს პროტესტთან ან შეშლილთან," - განაცხადა სკოტლანდ-იარდის წარმომადგენელმა. მართლაცდა, რომელი ჭკუათმყოფელი შეეცდება ქვეყნის პრემიერ-მინისტრთან ურთიერთობების ურთოთი გარკვევას?

ბრიტანეთის სპეცსამსახურებმა ტერაქტის ვერსიის გამოსარიცხად დაკავებული მამაკაცის შორიახლოს დაყენებული ავტომანქანაც გაჩხრიკეს. მესანგრეებმა გვარიანად იმუშავეს, თუმცა რაიმე საეჭვო აღმოჩენილი არ ყოფილა.

უახლოეს წარსულში დაუნინგ სტრიტი, სადაც ქვეყნის სამთავრობო დაწესებულებების უმეტესობაა განლაგებული, რამდენჯერმე იყო თავდასხმების სამიზნე. უკანასკნელად, თებერვალში სამთავრობო რეზიდენციასთან ხუთი დემონსტრანტი დააკავეს. ერაყის კამპანიის საპროტესტოდ გამოსულმა დემონსტრანტებმა რეზიდენციის კარებს საღებავი შეასხეს.

ბიბისი

საქართველოს ეროვნული ბანკის სატენდერო კომისიის განცხადება

1. საქართველოს ეროვნული ბანკი, 2004 წლის ბიუჯეტის სახსრებით გათვალისწინებული ავეჯის შესყიდვაზე აცხადებს ღია ტენდერს და იწვევს ტენდერში მონაწილეობის მისაღებად ყველა დაინტერესებულ პირს. შესასყიდი საქონლის სრული ჩამონათვალი მითითებული იქნება სატენდერო დოკუმენტაციაში.
2. მიწოდება სასურველია განხორციელდეს ტენდერის დამთავრებისა და ხელშეკრულების გაფორმებიდან 45 კალენდარულ დღეში, როგორც CIP-ბათუმის პირობით (უცხოური წარმოების ავეჯი), ისე ადგილზე მოწოდებით (ადგილობრივი წარმოების ავეჯი), შემდეგ მისამართებზე:
   - ბათუმი - მ. აბაშიძის ქ. N25;
   - ახალციხე - მ. იაძის ქ. N6;
   - გორი - ერთობის ქ. N2;
   - გურჯაანი - თავისუფლების ქ. N8;
   - ზუგდიდი - გამარჯვების ქ. N4;
   - ოზურგეთი - ი. შემოქმედელის ქ. N3;
3. საქონელი, ტექნიკური სპეციფიკაციის მიხედვით თავის დანიშნულებით და გამოყენებით უნდა აკმაყოფილებდეს სეკ (CPA)002-99 შესაბამის მოქმედ სტანდარტებს კერძოდ: D-DN. 36.12.1; CPC-381b;
4. დაინტერესებულმა პირებმა საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა წარმოადგინონ ქართულ ენაზე, განცხადების გამოქვეყნებიდან არა უგვიანეს 15 კალენდარული დღისა სებ-ის კანცელარიაში სათანადო რეგისტრაციის გავლით 18.00-სთ-მდე შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი, ლეონიძის ქ. 3/5, სატენდერო კომისიის სამდივნო ტელ/ფაქსი: 98-21-34. ტელ. 44-23-88, 44-22-11 შიდა ტელ. 2-11; 3-88;
5. დაინტერესებულ პირთა საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს ცნობებს და ინფორმაციებს რომ:

   ა) წარდგინების წერილი (საკვალიფიკაციო მონაცემთა ნუსხაში შემავალი დოკუმენტაციის ჩამონათვალით და გვერდების მითითებით);

   ბ) მისი ქონება არ არის დაყადაღებული (ცნობა ნოტარიუსთა პალატიდან);

   გ) მის მიმართ არ მიმდინარეობს გაკოტრების ან სანაციის საქმის წარმოება, არ მიმდინარეობს მისი რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია (ცნობა სასამართლოდან);

   დ) მის მიმართ არ მიმდინარეობს იძულებით სააღსრულებო წარმოება (ცნობა სააღსრულებო ბიუროდან);

   ე) ტენდერის დაწყების მომენტისთვის მისი ხელმძღვანელის (ფიზიკური პირის) მიმართ არ არის აღძრული სისხლის სამართლის საქმე სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისათვის (ცნობა შინაგან საქმეთა სამინისტროდან);

   ვ) ფიზიკური პირისთვის; ცნობა, რომ სასამართლოს მიერ მას მთლიანად ან ნაწილობრივ არ აქვს შეზღუდული ქმედითუნარიანობა (ცნობა ჯანმრთელობის დაცვის სპეციალიზირებული დაწესებულებიდან);

   ზ) ბიუჯეტის წინაშე არ გააჩნია დავალიანება (ცნობა საგადასახადო ინსპექციიდან).

   თ) ბოლო ხუთი წლის აუდიტირებული ბალანსი აუდიტის დასკვნასთან ერთად;

   თ) დადგენილების ასლი სასამართლოში რეგისტრაციის შესახებ;

   ი) რეკვიზიტები (მისამართი, ტელეფონი,ფაქსი, საბანკო რეკვიზიტები);

   კ) უცხო ქვეყნის წარმომადგენლებმა ზემოაღნიშნული დოკუმენტაციები უნდა წარმოადგინონ თავიანთი ქვეყნის შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოებიდან, რომლებიც გასცემენ აღნიშნულ ცნობებს).
6. მე-5 პუნქტში განსაზღვრული დოკუმენტაცია უნდა იქნეს წარმოდგენილი ორიგინალების სახით. ორიგინალის წარმოდგენის შეუძლებლობის შემთხვევაში, აღნიშნული დოკუმენტები დამოწმებულ უნდა იქნეს სათანადო წესით.
7. იურიდიული ან ფიზიკური პირი ვერ გაივლის საკვალიფიკაციო მონაცემებს თუ იგი დადგენილ ვადებში არ წარმოადგენს მე-5 პუნქტით განსაზღვრულ ყველა ცნობასა და ინფორმაციას ან რომელიმე მათგანი ყალბი აღმოჩნდება.
8. სატენდერო დოკუმენტაციას მიიღებენ სებ-ის სატენდერო კომისიის მიერ პრეტენდენტად აღიარებული ის პირები, რომლებიც აღიარებიდან და შეტყობინებიდან 3 დღის განმავლობაში გადაიხდიან სატენდერო მოსაკრებელს 500 (ხუთასი) ლარის ოდენობით, საქართველოს ეროვნულ ბანკში გახსნილ N000904742 "შესყიდვებთან დაკავშირებით მიღებული სატენდერო მოსაკრებლის" სპეციალურ ანგარიშზე, ბანკის კოდი 220101107.
9. დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად შეგიძლიათ მიმართოთ სატენდერო კომისიის სამდივნოს საქ. ეროვნული ბანკში მის: ქ. თბილისი, ლეონიძის ქ. 3/5, საფოსტო ინდექსი 0105, ოთახი N124,125 ტელ./ფაქსი: 98-21-34. ტელ. 44-23-88, 44-22-11. შიდა ტელ. 2-11; 3-88.

საქართველოს ეროვნული ბანკის სატენდერო კომისია.

ორი სიტყვით

ჩეჩნეთი. ჩეჩნეთში, სოფელ ალხან-კალის მახლობლად, საბრძოლო ვერტმფრენი "მი-24" ჩამოვარდა. მის ბორტზე მყოფი ეკიპაჟის ორი წევრი დაიღუპა. ავიაკატასტროფა კვირას საღამოს მოხდა. თვითმხილველთა თქმით, ვერტმფრენი 50-70 მეტრის სიმაღლეზე გროზნოს მიმართულებით მიფრინავდა. მოულოდნელად მან ადგილზე ტრიალი დაიწყო, რის შემდეგაც აბოლდა და მკვეთრად ქვევითკენ წავიდა. ვერტმფრენის ჩამოვარდნიდან 70 მეტრში ნაღმმტყორცნია აღმოჩენილი. სპეცკომისია არ გამორიცხავს, რომ ვერტმფრენს მიწიდან ცეცხლი გაუხსნეს. ამავე დროს არ გამორიცხავენ ტექნიკური ხასიათის ვერსიასაც. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

ბელორუსი. ბელორუსმა მესაზღვრეებმა დამატებითი ზომები მიიღეს პოლონეთთან სახელმწიფო საზღვრის დაცვის გასაძლიერებლად. ბელორუსების მხრიდან ამგვარი ღონისძიების გატარების აუცილებლობა ბრესტში უკანასკნელ დღეებში შექმნილმა ვითარებამ განაპირობა. ბრესტში იმყოფება დიდი რაოდენობით ჩეჩნეთიდან ლტოლვილი რუსული მოქალაქეობის მქონე პირი, რომლებსაც პოლონეთის ტერიტორიაზე მოხვედრის სურვილი ამოძრავებთ. ბელორუსის სასაზღვრო უწყების სახელმწიფო კომიტეტში არ გამორიცხავენ, რომ აღნიშნულ პირთაგან ზოგიერთები შეეცდებიან საზღვრის უკანონო გადაკვეთასაც. ჩეჩნეთიდან ბელორუსში გადასულმა რუსული მოქალაქეობის მქონე 216 პირმა უკვე გადაკვეთა საზღვარი. ბელორუსი მესაზღვრეების განცხადებით, მათ ყველა საბუთი წესრიგში ჰქონდათ. თუმცა, პოლონურმა მხარემ ზემოაღნიშნულთაგან მხოლოდ 40 მიიღო, დანარჩენები კი იძულებულნი გახდნენ, ისევ ბელორუსში დაბრუნებულიყვნენ. ჯერჯერობით პოლონური მხარე არ ასახელებს უარის მიზეზებს. გუშინ 88 ჩეჩენი კვლავ გაემგზავრა პოლონეთში ბრესტის რკინიგზის სადგურიდან. **იტარ-ტასი**

■ ■ ■

ირანი. ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს წარმომადგენლებთან ირანის დელეგაციის შეხვედრაზე, როგორც დელეგაციის ხელმძღვანელმა ჰუსეინ მუსავიანმა განაცხადა, ევროკავშირის მოთხოვნით ირანის გამდიდრებაზე ირანის მიერ ექსპერიმენტის შეწყვეტა მხოლოდ "ხანმოკლე და დროებითი" იქნება. მუსავიანისვე თქმით, ექსპერიმენტის შეწყვეტა ირანის მხრიდან მხოლოდ კეთილი ნებაა, რაც ირანის ხელისუფლებისადმი ნდობის გამყარებას ემსახურება. ურანის გამდიდრებაზე მუშაობის განახლების ვადების დასახელებისგან კი დელეგაციის ხელმძღვანელმა თავი შეიკავა. **როიტერი**

■ ■ ■

მოლდოვა. მოლდოვის საგარეო საქმეთა მინისტრთან ანდრეი სტრატანთან შეხვედრაზე ევროკავშირის საერთო უცხოური და უსაფრთხოების პოლიტიკის უმაღლესი წარმომადგენლის ხავიერ სოლანას განცხადებით, დნესტრისპირეთის რესპუბლიკაში შექმნილი ვითარების სტაბილიზებისათვის დამატებით ზომებს მიიღებს. მისი განცხადებით, ევროკავშირი ვერ იქნება ინდიფერენტული არასტაბილური რეგიონისადმი და დნესტრისპირეთის პრობლემის გადაწყვეტისთვის ითანამშრომლებს მოლდოვასთან, რუსეთთან, უკრაინასთან, აშშ-სა და ეუთო-ს წევრ-ქვეყნებთან. გარდა ამისა, მოლდოვის საგარეო საქმეთა მინისტრი ასევე შეხვდა ნატო-ს გენერალური მდივნის თანაშემწეს რობერტ საიმონსს. მათ ნატო-ს გენერალური მდივნის იაპ დე ჰუპ სხეფერის კიშინიოვში დაგეგმილი ვიზიტის პროგრამა განიხილეს. **24 საათი**

■ ■ ■

სლოვაკეთი. 2009 წლის დასაწყისისთვის სლოვაკეთის ეროვნულ ვალუტას ევრო ჩაანაცვლებს. სლოვაკეთის ეროვნული ბანკისა და ფინანსთა სამინისტროს მიერ მომზადებულ დოკუმენტში ნათქვამია, რომ არა უგვიანეს 2007 წლისა, ქვეყანა უნდა შეესაბამებოდეს მაასტრიხტის შეთანხმებით გათვალისწინებულ კრიტერიუმებს, რაც ევროს ერთადერთ საგადამხდელო ერთეულად მიღებისათვის აუცილებელი ფორმალობაა. მაასტრიხტის შეთანხმებით გათვალისწინებული კრიტერიუმები კი ქვეყნის მთლიანი შიდა პროდუქტის ფინანსური დეფიციტის 3.0 პროცენტით შემცირებას მოითხოვს. 2006 წლის პირველ ნახევარში სლოვაკეთი შეუერთდება ევროკავშირის წევრი-ქვეყნებისთვის გათვალისწინებულ "ERM-2"-ს (გაცვლითი კურსის მექანიზმი), რაც აუცილებელი მოთხოვნაა სავალუტო კავშირის სრულფასოვანი წევრობისთვის. "ERM-2"-ის წევრმა ქვეყნებმა ევროსთან მიმართებაში ეროვნული ვალუტის კურსის ცვლილების 15 პროცენტიანი დონე უნდა შეინარჩუნონ. **ინტერ-ფაქსი**

■ ■ ■

ბალტიისპირეთი. კვირა საღამოს ვილნიუსში ნატო-ს სამხედრო კომიტეტის წევრები და შეიარაღებული ძალების მეთაურები ჩავიდნენ. ალიანსის წევრი-ქვეყნების არმიების მეთაურებთან არაოფიციალური შეხვედრის შემდეგ ნატო-ს სამხედრო კომიტეტის გენერლის ჰაროლდ კუიატის განცხადებით, ნატო კვლავ გააგრძელებს ბალტიის ქვეყნების საჰაერო სივრცის დაცვას როტაციის პრინციპზე. მას შემდეგ, რაც ბალტიის ქვეყნები ნატო-ში გაწევრიანდნენ, მარტის ბოლოს ლიტვაში განთავსებულ იქნა "F-16" ტიპის სამი ბელგიური ავიაგამანადგურებელი, რომლებიც ზაფხულში დანიურმა ჩაანაცვლა. **ინტერ-ფაქსი**

■ ■ ■

ჩინეთი. კვირას ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის სიანგანის რაიონში ჩატარებული საკანონმდებლო საბჭოს (მინი-პარლამენტი) არჩევნების შედეგები ცხადყოფს, რომ ინგლისის ყოფილი კოლონიის მოსახლეობა ნდობას უცხადებს პროსახელისუფლებო ბლოკს. აქედან გამომდინარე, მათ მხარი დაუჭირეს სტაბილურობასა და არსებულ პოლიტიკურ სისტემაში სტატუს კვოს შენარჩუნებას. საერთო ჯამში ამომრჩევლის აქტიურობა მაღალი იყო. არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო 3.2 მლნ მოქალაქის 53 პროცენტმა, რაც სიანგანისთვის მაღალი მაჩვენებელია. **24 საათი**

კიდევ ერთი მთავარი არქიტექტორი

ეს საქმე პროკურატურამდე მივა თუ არა, საკითხავია, თბილისის საკრებულოში კი გუშინ უკანონო მშენებლობის ხელშემწყობი მეოთხე მთავარი არქიტექტორის გვარიც გაისმა. საკრებულოს თავმჯდომარის ხმამაღალ განცხადებებს თუ დავუჯერებთ, მეტრო "წერეთლის" გვერდით ტროტუარის გაყიდვისა და ამ ადგილას სავალუტო ჯიხურის ჩადგმის ნებართვის გამცემი ყველა პირი უნდა დაისაჯოს. უკანონოდ გაცემულ საბუთებზე ხელის მომწერთა შორის ყოფილი მთავარი არქიტექტორის ირაკლი როსტომაშვილის გვარიც ფიგურირებს.

ნანა ქადაგიშვილი

მეტრო "წერეთლის" მახლობლად ტროტუარის ნაწილი ჯერ კიდევ 2001 წელს უყიდია მოქალაქე გაბუნიას, რომელსაც ეს ფართი შემდეგ მოქალაქე ფირცხალავასთვის მიუყიდია. 2003 წელს ეს ტერიტორია ფირცხალავასგან ნუგზარ დევიძეს 28 ათას ლარად შეუძენია და სავალუტო ჯიხურის დადგმა გადაუწყვეტია. ამავე წელს არქიტექტურის საქალაქო სამსახურში შეუთანხმებია პროექტი და 2004 წელს მიუღია მშენებლობის ნებართვა, რომელსაც მთავარი არქიტექტორი ირაკლი როსტომაშვილი და არქიტექტურის სამსახურის წარმომადგენელი თემურ გიორგობიანი აწერენ ხელს. სათანადო დოკუმენტების წესრიგში მოყვანის შემდეგ დევიძემ გუშინწინ ღამით კუთვნილ ფართზე ულტრათანამედროვე სტილში აწყობილ-შეფერადებული ჯიხური დადგა. **"ღამე იმიტომ ვარჩიე, რომ საპატრულო პოლიციამ გამაფრთხილა, დღისით მოსიარულეებს ხელი არ შეუშალოო,"** - განმარტავს დევიძე. მას ეს ჯიხური 10 ათასი დოლარი დასჯდომია. ჰოდა, როცა ეგონა, რომ ყველაფერი მოაწესრიგა, უბედურება სწორედ მაშინ დაატყდა თავს. დევიძემ ან ვერ გაითვალისწინა, ან არ იცოდა, რომ კორპუსში, რომელიც ამ ჯიხურს თავზე გადმოჰყურებს, საკრებულოს თავმჯდომარე ცხოვრობს. ზაზა ბეგაშვილს მისი სახლის წინ, ტროტუარზე წამოსკუპებული ახალი ნაგებობა არ გამოჰპარვია და გუშინ, დილით, საკრებულოსა და დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის ხელმძღვანელობა დევიძის ათიათასდოლარიან ჯიხურს თავზე წამოადგა. მეპატრონე მიხვდა, რომ გაშანშალებული დოკუმენტები ვერ უშველიდა და ნაგებობა უყოყმანოდ მოაცილა ბეგაშვილის კორპუსის წინ გამავალ ტროტუარს. ჯიხურის აღებისას დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის აწ უკვე ყოფილმა გამგებელმა თემურ ჭეიშვილმაც ძალზე გამოიჩინა თავი, რითაც საკრებულოს თავმჯდომარის ქება დაიმსახურა და პარლამენტში დიდუბე-ჩუღურეთის დეპუტატის გამოთავისუფლებული სავარძლისკენ მიმავალი გზაც გაიკვალა. დევიძეს კი, რომელსაც ზემოთ ჩამოთვლილი დოკუმენტები მორალურ პასუხისმგებლობას ვერ უხსნის, ისღა დარჩენია, საკრებულოს შეთავაზებას დასჯერდეს. შეიძლება ოთხი წლის წინათ უკანონოდ გაყიდული ტროტუარის სანაცვლო ადგილი მოგცეთო, ჰპირდება საკრებულოს ხელმძღვანელობა.

ზაზა ფარუაშვილის ფოტო

პარლამენტის 1999 წლის დადგენილება და საკრებულოს 2002 წლის გადაწყვეტილება ტროტუარების გასხვისებას კრძალავს.

მიუხედავად იმისა, რომ დევიძეს მშენებლობის ნებართვა ყველა წესის დაცვით აქვს მიღებული, მისი ჯიხური მაინც უკანონოდ მიიჩნევა. პარლამენტის 1999 წლის დადგენილება და საკრებულოს 2002 წლის გადაწყვეტილება ტროტუარების გასხვისებას კრძალავს. საკრებულოს თავმჯდომარემ ქალაქის ახალ მთავარ არქიტექტორს გიორგი სულაბერიძეს გასხვისებული ტროტუარის მეპატრონეთა გვარების დასახელება მოსთხოვა, საზოგადოებას კი უკანონოდ გასხვისებული კუთვნილების დაბრუნებას შეჰპირდა. **"ავტომატურად გავაუქმებთ ყველა დოკუმენტს, რომელიც ტროტუარებზე მშენებლობას ითვალიწინებს,"** - აცხადებს ბეგაშვილი. თუმცა, უკანონოდ გაყიდული ფართის მყიდველებზე მეტად დამნაშავეები მათი გამყიდველები არიან. ქალაქის მერიამ პირობა შეასრულა და უკანონო მშენებლობის ხელშემწყობ პირთა გვარები პროკურატურამდე მიიტანა. ერთ-ერთმა მათგანმა მერიის აქტიურობის შედეგი უკვე იწვნია კიდეც. ვნახოთ, რას შემოგვთავაზებს საკრებულო.

ორი სიტყვით

20 სექტემბერს საქართველოს ყველა პირველკლასელი, სახელმწიფო და კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებიდან, მიიღებს სრულ სასწავლო კომპლექტს. დარიგდება 65 000 ჩანთა და 255 800 სახელმძღვანელო. თითოეული მოსწავლისათვის გადასაცემი საჩუქრის ღირებულება 20 ლარია. პროგრამა ფინანსდება პრეზიდენტის ფონდიდან 1 063 470 ლარით და თბილისის მერიის განათლების საქალაქო სამსახურის სახსრებით -174 800 ლარით თბილისელ პირველკლასელთა სახელმძღვანელოების შესაძენად.

ასევე, საქართველოს სახელმწიფო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ყველა მოსწავლე მეორედან მეთერთმეტე კლასის ჩათვლით, მიიღებს დახმარებას 10 ლარის ოდენობით, რაც გარკვეული შეღავათი იქნება სახელმძღვანელოების შესაძენად. ამისთვის თანხა - 6 500 000 ლარი გამოყოფილია პრეზიდენტის ფონდიდან.

პირველკლასელთა საჩუქრების განაწილების სქემა ისეა შედგენილი, რომ 13 სექტემბრიდან 18 სექტემბრამდე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო გადასცემს განათლების რაიონული განყოფილებების წარმომადგენლებს, რომლებიც შემდეგ საჩუქრებს თავად გაანაწილებენ სკოლების მიხედვით.

ახალი პროფკავშირები ახალი კანონის წინააღმდეგ

კანონპროექტი "ზოგადი განათლების შესახებ" ენის სახელმწიფო პალატაში დევს და ახლო მომავალში პარლამენტს გადაეცემა დასამტკიცებლად. სანამ ეს მოხდება, პედაგოგები ამ პროექტის საჯაროდ განხილვასა და გარკვეული პუნქტების შეცვლას მოითხოვენ, თუმცა, განათლების სამინისტროში აცხადებენ, რომ სანამ კანონპროექტს პარლამენტი არ განიხილავს, მისი საჯაროდ განხილვა შეუძლებელია.

თამარ დვალი

ის, რომ საქართველოს განათლების სისტემაში ბევრი რამ არის შესაცვლელი, ამაზე პედაგოგები არ დავობენ. მათთვის მიუღებელია რეფორმის ნაჩქარევად განხორციელება, რადგან მიიჩნევენ, რომ საქმე ბავშვებს ეხება და მათზე ექსპერიმენტების ჩატარება დაუშვებელია. ამ ცოტა ხნის წინათ პედაგოგების უფლებების დასაცავად ჩამოყალიბდა კიდევ ერთი პროფესიული კავშირი, რომელმაც თბილისის პედაგოგებს "ზოგადი განათლების შესახებ კანონი" გააცნო და მათ უფლებებზე ესაუბრა.

"არ შეიძლება, ვისაუბროთ განათლების სისტემის რეფორმაზე და ამ კანონპროექტს პედაგოგები არ იცნობდნენ. ჩვენ ვაყენებთ მოთხოვნას, შეწყდეს კანონპროექტის ნაჩქარევი განხილვა და ის საჯაროდ გამოვიტანოთ. პედაგოგები სრულ ინფორმაციულ ვაკუუმში არიან, რაც ყოვლად გაუმართლებელად მიმაჩნია," - განაცხადა "24 საათთან" საუბრისას პედაგოგთა დამოუკიდებელი პროფესიული კავშირის "იმედის" თავმჯდომარემ ბესიკ ბოგველმა. იგი მიიჩნევს, რომ რეფორმის გატარებას, რომელსაც სახელმწიფო ასე ნაჩქარევად გეგმავს, ჯობს, იმავე სახელმწიფომ პედაგოგთა აზრი გაითვალისწინოს. პედაგოგები აცხადებენ, რომ რეფორმას მხარს უჭერენ, მაგრამ არა იმ ფორმით, რა ფორმითაც ხორციელდება.

"რეფორმა უნდა დაიწყოს და ჩვენ ამას ნამდვილად არ ვეწინააღმდეგებით. ცოტა ხნის წინათ თავად მოვიპოვე ეს პროექტი, გავეცანი და საკუთარი შეხედულებები და შენიშვნებიც მაქვს. თუნდაც ის ფაქტი, რომ უნდა გადადგეს დირექტორი, თუ მას 12 წელზე მეტი აქვს ამ თანამდებობაზე ნამუშევარი და ის კონკურსში ვერ მიიღებს მონაწილეობას, კანონს ეწინააღმდეგება. მე 18 წლის წინათ დავიწყე სკოლაში დირექტორად მუშაობა და მაშინაც ჩემმა კოლექტივმა ამირჩია," - განაცხადა 57-ე სკოლის დირექტორმა ჟუჟუნა მუმლაძემ.

ბესიკ ბოგველისა და პედაგოგთა დიდი ნაწილისთვის გაურკვეველია, თუ რა კლუბებზეა საუბარი კანონპროექტში. მათთვის ასევე მიუღებელია დირექტორის არჩევნები იმ მეთოდით, რაც კანონპროექტშია მოცემული.

იმ შემთხვევაში, თუ შესაბამისი დაწესებულებები პედაგოგების აზრს არ გაითვალისწინებენ, შესაძლოა, პერმანენტული აქციებიც დაიწყოს. ახლად შექმნილი პროფკავშირების თავმჯდომარე პედაგოგების უფლებების დარღვევაზე საუბრობს და მიიჩნევს, რომ მინისტრის 136-ე ბრძანებულებით, პედაგოგთა დიდმა ნაწილმა ერთი თვის ხელფასი დაუმსახურებლად დაკარგა.

მეცნიერებისა და განათლების სამინისტროში პედაგოგების პრეტენზიებს უსაფუძვლოდ მიიჩნევენ და აცხადებენ, რომ კანონპროექტის საჯაროდ განხილვა მხოლოდ მას შემდეგაა შესაძლებელი, რაც კანონპროექტი პარლამენტს გადაეგზავნება.

"კანონპროექტი ინტერნეტში ჩვენი სამინისტროს ვებგვერდზეა გამოქვეყნებული და ყველა მსურველს შეუძლია გაეცნოს. ჯერ მთელი რიგი იურიდიული პროცედურებია გასავლელი. სანამ მთავრობა არ დაამტკიცებს, მას სამუშაო ვარიანტის სახე აქვს. პროექტი ყველა სამინისტროს გადაეგზავნა განსახილველად. მათგან მოსული შენიშვნების შემდეგ იგი გადავეცით ენის სახელმწიფო პალატას, რომელიც რედაქტირებულ ვარიანტს 15 სექტემბერს დაგვიბრუნებს. მას შემდეგ, რაც კანონპროექტს მთავრობის სხდომაზე განიხილავენ, იგი პარლამენტს გადაეგზავნება. ამ პროცედურების გავლის შემდეგ უკვე შესაძლებელია პროექტის სახალხოდ განხილვა. მას თავად დავურიგებთ სკოლებს, რათა თავიანთი შენიშვნები პედსაბჭოს სხდომებზე ოქმების სახით გააფორმონ და მოგვაწოდონ. პედაგოგების შენიშვნებსა და წინადადებებს პარლამენტი განიხილავს," - განაცხადა "24 საათთან" საუბრისას მეცნიერებისა და განათლების სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის კონსულტანტმა ლევან გახელაძემ.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

პროექტი "ილია ჭავჭავაძე"
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო
საქართველოს განათლების პროექტის საკოორდინაციო ცენტრი

პროექტი ილია ჭავჭავაძე

აცხადებს კონკურსს ვაკანტურ თანამდებობებზე

ჯგუფის ხელმძღვანელი საქართველოში უმაღლესი სასწავლებლების აკრედიტაციის საკითხებში
(1 ადგილი)
კონსულტანტები საქართველოში უმაღლესი სასწავლებლების აკრედიტაციის საკითხებში
(2 ადგილი)

შესავალი

მსჯელობა საქართველოში უმაღლესი განათლების პოლიტიკისა და განვითარების სტრატეგიის შესახებ დაიწყო 90-იანი წლების ბოლოდან. 2004 წლის მარტში განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ შეიმუშავა ახალი კანონპროექტი, რომელიც შეესაბამება თანამედროვე საერთაშორისო და ადგილობრივ სტანდარტებს.

საქართველოს ახალი მთავრობის გადაწყვეტილებით და ახალი კანონპროექტის მიხედვით, 2005 წლიდან უმაღლესი სასწავლებლებში ახალი სისტემით ჩატარდება ეროვნული მისაღები გამოცდები. გამოცდების ჩატარება მოხდება უმაღლესი სასწავლებლების დაფინანსების სისტემის ცვლილების პარალელურად, რაც გულისხმობს "თანხა მიყვება სტუდენტს" დანერგვის პრინციპს.

ეროვნული მისაღები გამოცდების ჩატარება მიზნად ისახავს სისტემატური კორუფციის აღმოფხვრას რომელიც თან სდევს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მისაღებ გამოცდებს და ასევე უმაღლეს სასწავლებლებში განათლების გაგრძელების მსურველთა თანაბარ პირობებში ჩაყენებას. დაფინანსების სისტემის შეცვლის მიზანია კერძო და სახელმწიფო უმაღლესი სასწავლებლების ჩართვა საგანმანათლებლო ბაზარის კონკურენციაში, რათა საქართველოს მოქალაქენი უზრუნველყოფილი იყვნენ ხარისხიანი და საერთაშორისო სტანდარტებით აღიარებული განათლებით.

საერთაშორისო დონის შესაბამისი განათლების მისაღწევად საჭიროა აკრედიტაციის სისტემის შექმნა ეროვნულ მისაღებ გამოცდებში მონაწილე უმაღლესი სასწავლებლების ინსტიტუციონალური აკრედიტაციისათვის. რეალური სურათის მისაღებად ასევე უნდა იქნას გათვალისწინებული საგანმანათლებლო დაწესებულების ფიზიკური რესურსები. ინსტიტუციონალური აკრედიტაციის გარეშე ეროვნული მისაღები გამოცდების შედეგები არ იქნება ეფექტური და უარყოფით გავლენას იქონიებს საზოგადოებრივ აზრზე განათლების რეფორმებთან დაკავშირებით.

განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ მომზადებულ კანონპროექტში, რომელიც დამტკიცებული უნდა იქნას 2004 წლის ოქტომბრამდე, აკრედიტაციის სისტემა განსაზღვრულია როგორც დამოუკიდებელი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელმაც ხელი უნდა შეუწყოს აკრედიტაციის პროცესს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებს, ეხპერტთა ჯგუფებს, პროფესიულ ასოციაციებს, დაინტერესებულ ჯგუფებსა და განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შორის.

ჯგუფის ხელმძღვანელი საქართველოში უმაღლესი სასწავლებლების აკრედიტაციის საკითხებში
(1 ადგილი)

ძირითადი მოვალეობები და პასუხისმგებლობები

- ერთი უცხოელი და 2 ადგილობრივი კონსულტანტისაგან შემდგარი ჯგუფის მართვა და სამუშაოს კოორდინირება;
- საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შესაბამისი პერსონალისათვის დახმარების გაწევა აკრედიტაციის სისტემის მართვის სახელმძღვანელოს შემუშავებაში;
- აკრედიტაციის სისტემის შემუშავების პროცესში მონაწილე ექსპერტთა ჯგუფებისათვის კონსულტაციის გაწევა;
- უცხოელი და ადგილობრივი კონსულტანტების სამუშაოს კოორდინირება და პასუხისმგებლობა აუცილებელი ანგარიშების მომზადებაზე;
- უცხოელი კონსულტანტისათვის დახმარების გაწევა სასწავლო ტურის მომზადებაში;
- საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსათვის დახმარების გაწევა შესაბამისი დოკუმენტაციის შემუშავებაში, ექსპერტთა ჯგუფების ანგარიშებზე დაყრდნობით.

კვალიფიკაცია და მოთხოვნები

- უმაღლესი განათლება (უპირატესობა მიენიჭება ხარისხს საზოგადოებრივ მეცნიერებებში);
- ათწლიანი ზოგადი სამუშაო გამოცდილება;
- განათლების სფეროში მუშაობის ხუთი წლის გამოცდილება;
- ქართული და ინგლისური (როგორც ზეპირი, ისე წერილობითი) ენების კარგი ცოდნა;
- ჯგუფის მართვის გამოცდილება, კარგი საორგანიზაციო უნარ-ჩვევები;
- კომპიუტერის ცოდნა.

ანგარიშვალდებულება

ჯგუფის ხელმძღვანელი ანგარიშვალდებული იქნება პროექტის საკოორდინაციო ცენტრის დირექტორის წინაშე.

ჯგუფის ხელმძღვანელს მოეთხოვება მოამზადოს:

- მიმდინარე პროგრესის ანგარიში 2004 წლის სექტემბერი - დეკემბრის პერიოდისათვის;
- მიმდინარე პროგრესის ანგარიში 2005 წლის იანვარი - მარტისათვის;
- საბოლოო ანგარიში დავალების დასრულებისას.

კონსულტანტები საქართველოში უმაღლესი სასწავლებლების აკრედიტაციის საკითხებში
(2 ადგილი)

ძირითადი მოვალეობები და პასუხისმგებლობები

- საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შესაბამისი პერსონალისათვის დახმარების გაწევა აკრედიტაციის სისტემის მართვის სახელმძღვანელოს შემუშავებაში;
- აკრედიტაციის სისტემის შემუშავების პროცესში მონაწილე ექსპერტთა ჯგუფებისათვის კონსულტაციის გაწევა;
- კონსულტანტთან ერთად მუშაობა, ჯგუფის ხელმძღვანელის ზედამხედველობით;
- ექსპერტთა ჯგუფების ანგარიშებზე დაყრდნობით საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსათვის დახმარების გაწევა შესაბამისი დოკუმენტაციის შემუშავებაში;
- უცხოელი კონსულტანტისათვის დახმარების გაწევა სასწავლო ტურის ორგანიზებაში.

კვალიფიკაცია და მოთხოვნები

- უმაღლესი განათლება (უპირატესობა მიენიჭება ხარისხს საზოგადოებრივ მეცნიერებებში);
- ხუთწლიანი ზოგადი სამუშაო გამოცდილება;
- განათლების სფეროში მუშაობის ორი წლის გამოცდილება;
- ქართული და ინგლისური (როგორც ზეპირი, ისე წერილობითი) ენების კარგი ცოდნა;
- გუნდური მუშაობის უნარი;
- კომპიუტერის კარგი ცოდნა;

ანგარიშვალდებულება

კონსულტანტები ანგარიშვალდებულნი იქნებიან ჯგუფის ხელმძღვანელის წინაშე.

დასაქმების ხანგრძლივობა

აღნიშნულ თანამდებობებზე თითოეული ხელშეკრულების ხანგრძლივობა იქნება ათი (10) თვე.

ვაკანტური ადგილების დასაკავებლად გთხოვთ, წარმოადგინოთ განაცხადები ქართულ და ინგლისურ ენებზე (ნაბეჭდი და ელექტრონული ვერსია) შემდეგ მისამართზე:

საქართველოს განათლების პროექტის საკოორდინაციო ცენტრი
0102 თბილისი, უზნაძის ქ. N52, ოთახი N102.
ტელეფონები: **95-98-37; 95-83-13 F**
ელ.-ფოსტა: GEP@wanex.net
საკონტაქტო პირი: ქ-ნი **სოფო გორგოძე**

წარსადგენი განაცხადების ფორმების ელექტრონული ვერსიები შეგიძლიათ მიიღოთ ზემოთ მითითებულ მისამართზე.

განაცხადებების წარდგენის საბოლოო ვადაა 2004 წლის 21 სექტემბერი.

შენიშვნა:

საჯარო სამსახურის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად და მსოფლიო ბანკის მოთხოვნით კონკურსში მონაწილეობას ვერ მიიღებენ:

ა) განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ხელმძღვანელი მუშაკების ოჯახის წევრები და ახლო ნათესავები;

ბ) ის პირები, რომელთაც მჭიდრო კავშირი აქვთ ისეთ ფირმასთან ან ასოციაციასთან, რომელმაც პროექტის მომზადების ან განხორციელების პერიოდში, შესაძლოა, შეასრულოს საიჯარო სამუშაოები.

პატრულმა ახალი შენობა მიიღო, მძღოლებმა კი - შეღავათები

თამარ კაციტაძე

ერთთვიანი პარაქტიკული მუშაობის შემდეგ საპატრულო პოლიციის ადმინისტრაციას ახალმოსახლეობა საქართველოს პრეზიდენტმა მიულოცა. უწყებამ დიღომში მდებარე დაზვერვის დეპარტამენტის ყოფილ შენობაში დაიდო ბინა. აღნიშნულ შენობაში იქნება განთავსებული საქართველოს საპატრულო პოლიციისა და დედაქალაქის დანაყოფები. როგორც მოგეხსენებათ, ქვეყანაში გატარებული რეფორმების შემდეგ, დაზვერვის დეპარტამენტი უშიშროების სამინისტროს დაექვემდებარა და ქავთარაძის ქუჩაზე მდებარე უშიშროების სამინისტროს შენობაში გადაინაცვლა.

ახალად გარემონტებული საპატრულო პოლიციის შენობა ქვეყნის პრეზიდენტმა, შინგან საქმეთ მინისტრთან ერთად, რამდენიმე წუთში დაათვალიერა და შემდგომი რამდენიმე წუთი თავად საპატრულო პოლიციელებთან გასაუბრებას დაუთმო.

"მომდის ინფორმაცია, რომ საპატრულო პოლიციელები ძალიან თავაზიანები არიან და ისინი მოქალაქეთა მიმართ კარგ დამოკიდებულებას იჩენენ. ხალხს თქვენი დანახვა უნდა უხაროდეს. საპატრულო პოლიციის დანიშნულება მანქანების უმიზეზოდ გაჩერება არ არის. გააჩერეთ მხოლოდ ის მძღოლები, რომლებიც კანონს არღვევენ. სამაგიეროდ, დაეხმარეთ ნებისმიერ მოქალაქეს, რომელსაც უჭირს - ეს ძალიან მნიშვნელოვანია", - ასეთია პრეზიდენტის დარიგება, რომელიც თავად საპატრულო პოლიციის მატერიალურ უზრუნველყოფაზეც ზრუნავს და მომავალი წლიდან ხელფასების გაზრდას ჰპირდება მათ.

"თქვენი ხელფასების გაზრდით იმიტომ ვართ დაინტერესებულნი, რომ საპატრულო პოლიციაში კორუფციამ ფეხი ვერ მოიკიდოს", - ამბობს მიხეილ სააკაშვილი, რომელმაც კარგად იცის, რომ 400 ლარი დღევანდელ პირობებში არც ისე კარგი ანაზღაურებაა.

პრეზიდენტის საპატრულო პოლიციაში სტუმრობის ყველაზე მნიშვნელოვანი და სასიხარულო განცხადება კი მსუბუქი მანქანების ტექდათვალიერებისა და სავალდებულო დაზღვევის გაუქმებას ეხებოდა.

მიხეილ სააკაშვილის განცხადებით, მსუბუქი ავტომობილის მძღოლები 2007 წლამდე თავისუფლდებიან ტექნიკური დათვალიერებისა და დაზღვევის ყოველწლიური ვალდებულებისგან.

"მე დღესვე გამოვცემ ბრძანებას, რომლის თანახმადაც, ტექდათვალიერებასა და სავალდებულო დაზღვევაზე მორატორიუმი გამოცხადდება. მიმაჩნია, რომ ტექდათვალიერების სისტემა ცუდად მუშაობდა და საქართველოში ერთგვარი კორუფციის წყაროდ იქცა. როცა დავრწმუნდები, რომ გადასახადების სისტემა კარგად მუშაობს, სავალდებულო ტექდათვალიერების შესახებ განკარგულება ძალაში მაშინ შევა", - განაცხადა ქვეყნის პრეზიდენტმა.

ბოგიტა ბუხაიძის ფოტო

პრეზიდენტის განცხადებამ მძღოლები ნამდვილად გაახარა.

დღეიდან საპატრულო პოლიციას ეკრძალება ტექდათვალიერებისა და დაზღვევის ვადების გასვლის გამო მსუბუქი მანქანის მძღოლების დაჯარიმება. არადა, თავის დროზე, ორივე შემთხვევა "გაიშნიკებისთვის" ყველაზე დიდი კორუფციის წყაროდ ითვლებოდა. თუმცა, როგორც ჩვენთვის გახდა ცნობილი, საპრეზიდენტო შეღავათი, ჯერჯერობით, არ ვრცელდება სატვირთო მანქანებზე.

ერთი სიტყვით, პრეზიდენტის განცხადებამ მძღოლები ნამდვილად გაახარა. ამ მხრივ უკმაყოფილებას არც საპატრულო პოლიციის თანამშრომლები გამოთქვამენ, რომლებსაც მანქანების ტექდათვარიელებისა და დაზღვევების შემოწმებაზე გაცილებით დიდი მისია აკისრიათ.

კერძოდ, შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ მოწოდებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, საპატრულო პოლიციის თანამშრომლების ერთკვირიანი მუშაობის შედეგი ასეთია: გასული კვირის განმავლობაში პატრულის მიერ ქვეყნის საავტომობილო გზებზე გამოვლენილია საგზაო მოძრაობის დარღვევის 1 275 ფაქტი. გამოვლენილ სამართალდარღვევათა შორის რეგისტრირებულია ავტომანქანის არაფხიზელ მდგომარეობაში მართვის - 10, გადაჭარბებული სიჩქარის - 251, გასწრების წესების დარღვევის - 218, გზაჯვარედინზე სიჩქარის გადაჭარბების - 12, ავარიული სიტუაციის შექმნის - 27, საგზაო ნიშნის დაუცველობის - 161, ტექნიკურად გაუმართავი ავტომანქანით მოძრაობის - 22, ტექდათვალიერების გარეშე მოძრაობის - 202, სახელმწიფო სანომრე ნიშნების გარეშე მოძრაობის - 22, მართვის მოწმობის გარეშე მოძრაობის - 12, დაუმორჩილებლობის - 11 და სხვა დარღვევათა 327 ფაქტი. ამავე პერიოდში ამოღებულია ერთი გატაცებული ავტომანქანა; გამოვლენილია კონტრაბანდა - 6 000 ლარის ღირებულების ავტოსათადარიგო ნაწილები, 3100 ლარის ღირებულების 3 800 ლიტრი დიზელის საწვავი, 2 600 ლარის სამრეწველო საქონელი, 400 ლარის ღირებულების 800 კოლოფი უაქციზო სიგარეტი, 1 ტონა თხილი, ამოღებულია 72,3 გრამი ჰეროინი და 5,2 გრამი კანაბისის ფისი.

თუმცა, რამდენად საკმარისია გაწეული მუშაობა და რამდენად მაღალკვალიფიციურად ასრულებენ პატრულები საკუთარ მოვალეობას, საბოლოოდ, ალბათ, რამდენიმე თვეში ქვეყნის საგზაო და კრიმინალურ მდგომარეობაზე აისახება.

მანამდე კი საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში იგეგმება საპატრულო პოლიციის დანაყოფების შექმნა. შს მინისტრის ირაკლი ოქრუაშვილის ინფორმაციით, უახლოეს მომავალში საკუთარი პატრული ეყოლება გორს, თელავს, რუსთავსა და ქუთაისს.

ხოლო მომავალში გათვალისწინებულია, რომ საპატრულო პოლიციის 600-კაციან რიგებს კიდევ 150 თანამშრომელი დაემატოს.

"ჩვენ გვინდა, რომ საპატრულო პოლიციაში არსებული ვაკანსია ღირსეულმა კადრებმა შეავსონ" , - ამბობს პრეზიდენტი.

საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო

ა ც ხ ა დ ე ბ ს კ ო ნ კ უ რ ს ს

თეთრიწყაროს რაიონში, გუდარეხის მონასტრის XIII საუკუნის მთავარი ტაძრის სარეაბილიტაციო სამუშაოების საპროექტო წინადადებასა და პროექტირებაზე

კონკურსში მონაწილეობა შეუძლია მიიღოს ნებისმიერმა პროფესიონალმა არქიტექტორმა, კონსტრუქტორმა და პროფესიონალთა ჯგუფმა, რომელიც ზედმიწევნით გაითვალისწინებს სარესტავრაციო V სარეაბილიტაციო სამუშაოს სპეციფიკას, მეთოდოლოგიას და გააჩნია სათანადო ლიცენზია.

განაცხადი უნდა შეიცავდეს:

ინფორმაციას განმცხადებლის კვალიფიკაციის შესახებ, წინადადებას გუდარეხის მონასტრის მთავარი ტაძრის დაზიანებული სახურავის განახლების შესახებ (მასალა, ტექნიკური დეტალები, ხარჯთაღრიცხვა), კედლების მდგომარეობის შესწავლისა და დაზიანებათა რეაბილიტაციის მეთოდებზე წინადადებას, პროექტის შედგენისათვის საჭირო ხარჯთაღრიცხვას (ბიუჯეტს), პროექტირებისათვის საჭირო სამუშაო გეგმას (დროითი ხანგრძლივობა, ვადები).

გამარჯვებული საპროექტო წინადადება შეირჩევა პროფესიონალიზმის, შემოთავაზების სამეცნიერო დასაბუთების, ფასის, ძეგლის დაცვისა თუ რეაბილიტაციის ოპტიმალური მეთოდიკის კრიტერიუმების გათვალისწინებით.
კონკურსში გამარჯვებულ ავტორი თუ ავტორთა ჯგუფი მიღებს დაკვეთას საპროექტო სამუშაოებზე.
პროექტის მიხედვით ძეგლზე შესასრულებელ ფიზიკურ სამუშაოებზე გამოცხადდება ცალკე ტენდერი, რომელში მონაწილეობის მიღების საშუალება ექნებათ პროექტის შემსრულებლებს.
შესაძლებელია პროექტის ავტორ(ებ)ის არქიტექტურული მეთვალყურეობის უზრუნველყოფაც.

შემოთავაზების ბოლო ვადაა: 1 ოქტომბერი, 2004 წელი.
საკონკურსო კომისია განაცხადს განიხილავს 10 ოქტომბრამდე.

განაცხადების მიღება: სამშაბათს და პარასკევს 11-დან-15 საათამდე
მისამართი: საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის დეპარტამენტი, სანაპიროს ქ.N4, ოთახი N 404

საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო
ა ც ხ ა დ ე ბ ს კ ო ნ კ უ რ ს ს

უფლისციხის კლდეში ნაკვეთ კომპლექსთან მისასვლელი ხიდის რეაბილიტაციის საპროექტო წინადადების შესარჩევად

კონკურსში მონაწილეობა შეუძლია მიიღოს ნებისმიერმა ლიცენზირებულმა, პროფესიონალმა არქიტექტორმა, კონსტრუქტორმა და პროფესიონალთა ჯგუფმა, რომელთაც გააჩნიათ სათანადო ლიცენზია.

განაცხადი უნდა შეიცავდეს:

განმცხადებლის კვალიფიკაციის შესახებ ინფორმაციას, უფლისციხესთან მისასვლელი ხიდის აღდგენის შესახებ საპროექტო წინადადებას (A-4 ფორმატზე წარმოდგენილი), რომელმაც უნდა უზრუნველყოს: ერთადერთი მისასვლელი გზის აღდგენა და ტურისტთა ნაკადის გამტარიანობა, იქვე გამავალი სარწყავი სისტემის რეაბილიტაცია, მდინარე მტკვრის მახლობელი სანაპიროს დაცვა შემდგომი ჩამოშლისაგან. ასევე, განაცხადს უნდა დაერთოს საპროექტო სამუშაოებისათვის საჭირო ხარჯთაღრიცხვა (ბიუჯეტი) და პროექტირებისათვის საჭირო სამუშაო გეგმა (დროითი ხანგრძლივობა, ვადები).

კონკურსში გამარჯვებული საპროექტო წინადადება შეირჩევა: გადაწყვეტის ოპტიმალურობის, ხიდის ძეგლთან თავსებადობის, ფასის, საინჟინრო გარანტიების კრიტერიუმებით.
გამარჯვებული საპროექტო წინადადების ავტორ(ებ)ს მიეცემათ დაკვეთა პროექტირებაზე.
პროექტის მიხედვით ჩასატარებელ სამუშაოებზე შესაძლებელია ცალკე კონკურსის (ტენდერის) გამოცხადება.

შემოთავაზების ბოლო ვადაა: 5 ოქტომბერი, 2004 წელი
საკონკურსო კომისია განაცხადს განიხილავს 15 ოქტომბრამდე.

განაცხადების მიღება: სამშაბათს და პარასკევს 11-დან-15 საათამდე
მისამართი: სანაპიროს ქ.N4, საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის დეპარტამენტი, ოთახი N 404

საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო
ა ც ხ ა დ ე ბ ს კ ო ნ კ უ რ ს ს

თეთრიწყაროს რაიონში, ჩხიკვთის სიონის XVII საუკუნის ტაძრის შემდგომი სტრუქტურული დაზიანების შეჩერებისა და სტაბილიზაცია-რეაბილიტაციის სამუშაოების შესახებ საუკეთესო საპროექტო წინადადების შესარჩევად

კონკურსში მონაწილეობა შეუძლია მიიღოს საპროექტო, სამშენებლო თუ სხვა შესაბამისი პროფილის კერძო ან სახელმწიფო ორგანიზაციამ, რომელსაც გააჩნია სათანადო ლიცენზია.
ასევე ნებისმიერმა ლიცენზირებულმა პროფესიონალმა არქიტექტორმა ან კონსტრუქტორმა, რომელიც შექმნის პროფესიონალთა ჯგუფს. განმცხადებელს უნდა შეეძლოს ზედმიწევნით გაითვალისწინოს სარესტავრაციო Vსარეაბილიტაციო სამუშაოსთვის აუცილებელი სპეციფიკა და მეთოდოლოგია.
პროექტი უნდა შეიცავდეს მოსაზრებას:

- ტაძრის კედლების მდგომარეობის შესწავლისა და დაზიანებათა რეაბილიტაციის მეთოდების შესახებ
- დაზიანებული კედლების შემდგომი რღვევის შეჩერებისა და სტაბილიზაციის ღონისძიებების შესახებ
- თავდაპირველი სტრუქტურის აღდგენის მეთოდიკის შესახებ
- კონსერვაციისა თუ რესტავრაციის შესახებ წინადადებას (მასალა, ტექნიკური დეტალები)
- სამუშაო ჯგუფის წევრთა რაოდენობასა და შემადგენლობას პროფესიების მიხედვით

ასევე:

- პროექტირებისათვის საჭირო ხარჯთაღრიცხვას (ბიუჯეტს)
- პროექტირებისათვის საჭირო სამუშაო გეგმას (დროითი ხანგრძლივობა).

გამარჯვებული საპროექტო წინადადება შეირჩევა პროფესიონალიზმის, შემოთავაზების სამეცნიერო დასაბუთების, ფასის, ძეგლის დაცვისა თუ რეაბილიტაციის ოპტიმალური მეთოდიკის კრიტერიუმების გათვალისწინებით.
გამარჯვებული საპროექტო წინადადების ავტორსა თუ ავტორთა ჯგუფს მიეცემა საპროექტო სამუშაოებზე დაკვეთა. პროექტის მიხედვით ძეგლზე ფიზიკურ სამუშაოებზე შესაძლებელია ტენდერის გამოცხადება, პროექტთა ავტორებისათვის კი არქიტექტურული ზედამხედველობის უზრუნველყოფა.
შემოთავაზების ბოლო ვადაა: 1 ოქტომბერი, 2004 წელი
საკონკურსო კომისია განაცხადს განიხილავს 10 ოქტომბრამდე.

განაცხადების მიღება: სამშაბათს და პარასკევს 11-დან-15 საათამდე
მისამართი: სანაპიროს ქ.N4, საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო, კულტურული მემკვიდრეობის დეპარტამენტი, ოთახი N 404

საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო
ა ც ხ ა დ ე ბ ს კ ო ნ კ უ რ ს ს

კასპის რაიონში, რკონის მონასტრის წმ. სვიმეონ მესვეტის XIV საუკუნის სამსართულიანი ეკლესიის გადარჩენის შესახებ საუკეთესო საპროექტო წინადადებაზე

კონკურსში მონაწილეობა შეუძლია მიიღოს საპროექტო, სამშენებლო თუ სხვა შესაბამისი პროფილის კერძო ან სახელმწიფო ორგანიზაციამ, რომელსაც გააჩნია სათანადო ლიცენზია.
ასევე ნებისმიერმა ლიცენზირებულმა პროფესიონალმა არქიტექტორმა ან კონსტრუქტორმა, რომელიც შექმნის პროფესიონალთა ჯგუფს. განმცხადებელს უნდა შეეძლოს ზედმიწევნით გაითვალისწინოს სარესტავრაციო Vსარეაბილიტაციო სამუშაოსთვის აუცილებელი სპეციფიკა და მეთოდოლოგია.
პროექტი უნდა შეიცავდეს მოსაზრებას:

- ტაძრის კედლების მდგომარეობის შესწავლისა და დაზიანებათა რეაბილიტაციის მეთოდების შესახებ
- დაზიანებული კედლების შემდგომი რღვევის შეჩერებისა და სტაბილიზაციის ღონისძიებების შესახებ
- თავდაპირველი სტრუქტურის აღდგენის მეთოდიკის შესახებ
- კონსერვაციისა თუ რესტავრაციის შესახებ წინადადებას (მასალა, ტექნიკური დეტალები)
- სამუშაო ჯგუფის წევრთა რაოდენობასა და შემადგენლობას პროფესიების მიხედვით

ასევე:

- პროექტირებისათვის საჭირო ხარჯთაღრიცხვას (ბიუჯეტს)
- პროექტირებისათვის საჭირო სამუშაო გეგმას (დროითი ხანგრძლივობა).

გამარჯვებული საპროექტო წინადადება შეირჩევა განმცხადებლის პროფესიონალიზმის, შემოთავაზების სამეცნიერო დასაბუთების, ღირებულების, ძეგლის დაცვისა თუ რეაბილიტაციის ოპტიმალური მეთოდიკის კრიტერიუმების გათვალისწინებით.
გამარჯვებული საპროექტო წინადადების ავტორსა თუ ავტორთა ჯგუფს მიეცემა საპროექტო სამუშაოებზე დაკვეთა. პროექტის მიხედვით ძეგლზე ფიზიკურ სამუშაოებზე შესაძლებელია ცალკე ტენდერის გამოცხადება, პროექტთა ავტორებისათვის კი არქიტექტურული ზედამხედველობის უზრუნველყოფა.
შემოთავაზების ბოლო ვადაა: 5 ოქტომბერი, 2004 წელი
საკონკურსო კომისია განაცხადს განიხილავს 12 ოქტომბრამდე.

განაცხადების მიღება სამშაბათს და პარასკევს 11-დან-15 საათამდე
მისამართი: სანაპიროს ქ.N4, საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო, კულტურული მემკვიდრეობის დეპარტამენტი, ოთახი N 404

საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო
ა ც ხ ა დ ე ბ ს კ ო ნ კ უ რ ს ს

თრიალეთში, წალკის რაიონში, სოფელ ბურნაშეთის XIII საუკუნის ტაძრის სახურავის სარეაბილიტაციო სამუშაოების საპროექტო წინადადებასა და პროექტირებაზე.

კონკურსში მონაწილეობა შეუძლია მიიღოს ნებისმიერმა პროფესიონალმა არქიტექტორმა, კონსტრუქტორმა და პროფესიონალთა ჯგუფმა, რომელიც ზედმიწევნით გაითვალისწინებს სარესტავრაციო V სარეაბილიტაციო სამუშაოს სპეციფიკას, მეთოდოლოგიას და გააჩნია სათანადო ლიცენზია.

განაცხადი უნდა შეიცავდეს:

ინფორმაციას განმცხადებლის კვალიფიკაციის შესახებ, წინადადებას ბურნაშეთის ტაძრის დაზიანებული სახურავის განახლების შესახებ (მასალა, ტექნიკური დეტალები, ხარჯთაღრიცხვა), წინადადებას კედლების მდგომარეობის შესწავლის შესახებ, პროექტის შედგენისათვის საჭირო ხარჯთაღრიცხვას (ბიუჯეტს), პროექტირებისათვის საჭირო სამუშაო გეგმას (დროითი ხანგრძლივობა, ვადები).

გამარჯვებული საპროექტო წინადადება შეირჩევა პროფესიონალიზმის, შემოთავაზების სამეცნიერო დასაბუთების, ხარჯთაღრიცხვის, რეაბილიტაციის ოპტიმალური მეთოდიკის კრიტერიუმების გათვალისწინებით.
კონკურსში გამარჯვებულ ავტორსა თუ ავტორთა ჯგუფს მიეცემა საპროექტო სამუშაოებზე დაკვეთა.
პროექტის მიხედვით ძეგლზე შესასრულებელ ფიზიკურ სამუშაოებზე გამოცხადდება ცალკე ტენდერი, რომელში მონაწილეობის მიღების საშუალება ექნება პროექტის შემსრულებლებს.
შესაძლებელია პროექტის ავტორ(ებ)ის არქიტექტურული მეთვალყურეობის უზრუნველყოფაც.

შემოთავაზების ბოლო ვადაა: 20 სექტემბერი, 2004 წელი
საკონკურსო კომისია განაცხადს განიხილავს 27 სექტემბრამდე.

განაცხადების მიღება სამშაბათს და პარასკევს 11-დან-15 საათამდე
მისამართი: სანაპიროს ქ.N4, საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო, კულტურული მემკვიდრეობის დეპარტამენტი, ოთახი N 404

აფინანსებს ფონდი "ღია საზოგადოება საქართველო", პროექტს ახორციელებს გაზეთი "24 საათი"

ნათია გაბროშვილი

ყველას გვემუქრება საფრთხე, როდესაც ღამით ჩაბნელებულ ქალაქში მივდივართ, სადაც ერთი ორგან თუ დავინახავთ განათებულ ლამპიონებს. თვალში საცემია დაბინძურებული ქალაქის ქუჩები და უბნები, დანგრეული გზები, სადაც უამრავი ავტოავარია ხდება და იღუპება უამრავი ადამიანი. თვალში საცემია უკანონო ტერიტორიებზე უკანონოდ აშენებული ჩინოვნიკთა სახლები, აგრეთვე უკანონოდ აშენებული მრავალი შენობა. ქალაქის ქუჩებში თავისუფლად დასეირნობენ დამნაშავეები, რომლებიც საფრთხეს უქმნიან უდანაშაულო მოსახლეობას. დაუძლეველი სიღატაკე და უმუშევრობა მოსახლეობას დანაშაულის ჩადენისაკენ უბიძგებს.

მე მომწონს, რომ საქართველოში დაფუძნებულია კანონი და არ მომწონს, რომ კანონი არ კანონობს, აგრეთვე არ მომწონს, რომ საქართველოში არსებობს ისეთი ორგანოები, რომლებსაც ევალებათ ამ პრობლემების მოგვარება, მაგრამ თავიანთ ვალდებულებებს არ ასრულებენ.

თამუნა ბუთხუზი

მე გარეუბან ვაზისუბანში ვცხოვრობ. როგორც ყველა უბანში, აქაც ბევრი რამ მოსაგვარებელია. ქუჩები, ეზოები, სკვერები დანაგვიანებულია, რომლის დანახვაზეც გარეთ გასვლის სურვილი გაგიქრება.

მას დასუფთავება სჭირდება, მაგრამ ამას არავინ აკეთებს. მისი დასუფთავება კი ალბათ ვინმეს ევალება.

დანაგვიანებული ქუჩების გარდა ქალაქში უამრავი პრობლემაა. არ არის შუქნიშნები, ან არ მუშაობს, ამიტომ ხშირია ავარიები და ადამიანები ზარალდებიან. კარგია, რომ ბოლო ხანებში ზოგიერთ გადასასვლელზე დააყენეს, მაგრამ უნდა იყოს ყველგან და მუშაობდეს.

ტელეარხ "რუსთავი 2"-ზე ხშირად აჩვენებდნენ პოლიციის უკანონო ქცევას: როგორ აიღეს დიდი ქრთამი დანაშაულის დასაფარავად, როგორ იჭერენ უდანაშაულო ადამიანს და ფულს სძალავენ და თუ მან არ გადაიხადა ეს ფული, ისინი მას ციხეში ამწყვდევენ.

არღვევენ უდანაშაულო საზოგადოების და ხშირად, ჟურნალისტების უფლებებს. პოლიციის მოვალეობაა, დაიჭიროს ადამიანი, რომელმაც კანონი დაარღვია, მაგრამ ხშირია პოლიციელისადმი ჩადენილი დანაშაულის მიჩქმალვაც და ეს პოლიციელი არ ისჯება. თითქოს მდგომარეობა ცოტა შეიცვალა.

ამიტომ ჩვენთვის აუცილებელია ვიცოდეთ კანონი და ამ კანონის ცოდნა დაგვეხმარება ჩვენს დაცვაში.

ბედნიერი ვიქნებოდი და ძალიან გამიხარდებოდა მეცხოვრა ისეთ ქვეყანაში, სადაც კანონი იკანონებდა და დამნაშავე დაისჯებოდა.

თამუნა კაპანაძე

მე არ მომწონს ძალიან ბევრი რამ, რაც საქართველოში ხდება. მოსახლეობის დიდ ნაწილს ძალიან ცუდ პირობებში უხდება ცხოვრება. მართალია, თბილისის ცენტრებში შედარებით ლამაზი, მოწესრიგებული, განათებული და სუფთა ქუჩებია, მაგრამ გარეუბნები დანაგვიანებული და ჩაბნელებულია. ყველა კუთხეში ბირჟავიკები დგანან. ამის გამოსწორებაც ხომ ვინმეს მოვალეობაა.

რამდენი ბავშვი არსებობს ობოლი, უდედმამო, უსახლკარო, ქუჩაში მოხეტიალე. ნუთუ მათ არ უნდათ სხვა ბავშვებივით იცხოვრონ, ისწავლონ, ითამაშონ. ბავშვებს შორის დისკრიმინაცია აკრძალული უნდა იყოს. ახალგაზრდები სულ იმას ფიქრობენ რითი გაერთონ. იმისი დარდი სულ არა აქვთ, რომ საქართველოს მომავალი მათზეა დამოკიდებული. ისინი ხომ სამშობლოს იმედი არიან. იქნებ ეს სამწუხარო მაგალითი მიზეზია ყოველივე ამ არეულობისა , რაც საქართველოში ხდება. იქნებ ხალხის სულშია ჩაბუდებული ყოველივე ცუდის მიზეზი. და თუ ასეა, რატომ არ შეიძლება ჩვენს სულებში ამოვფხვრათ ეს სამწუხარო თვისება და ვიფიქროთ ერთმანეთის და კანონის პატივისცემაზე.

ქეთი მარგიევი

ბევრისგან გავიგონებთ ფრაზებს "საქართველოში კანონი არ კანონობს", " საქართველო კორუფციის ბუდეა". მართლაც, უკვე საკმაოდ დიდი ხანია ჩვენს ქვეყანაში კანონი არ კანონობდა, განსაკუთრებით ჩინოვნიკებისთვის, რომელთაც არ აღელვებთ ხალხის ბედი. შეწუხებული ხალხის უკანასკნელ იმედად კვლავ ჟურნალისტი რჩება, მაგრამ ცდილობენ ჟურნალისტსაც თვალებში ნაცარი შეაყარონ და ჩინოვნიკები თავის დასაცავად ათასგვარ მაქინაციებს მიმართავენ. ჟურნალისტებს არ აქვთ უფლება, რომ დამნაშავეებს მთლიანად ჩამოხსნან ნიღაბი. ხომ არსებობენ სამართალდამცავები, რომლებსაც ევალებათ ამ ხალხის დაკავება და დასჯა თუ ეს საქმე კანონის დამცავებმა არ გააკეთეს , აბა ხალხმა რა ქნას. რა ვქნათ ჩვენ მომავალმა თაობამ, რომლებსაც გვინდა, რომ მშვიდობიან ქვეყანაში ვიცხოვროთ.

გიორგი მარგიევი

მე ვცხოვრობ გარეუბანში. საქართველოში მოსაწონს ბევრს ვერაფერს ნახავ. ხალხის უმეტესი ნაწილი გაღატაკებული და მშიერია, ხოლო უმცირეს ნაწილს ჩინოვნიკთა ფენა წარმოადგენს. ქუჩაში გასვლისას არც დღისით და არც ღამით არ ვართ დაცულნი.

დღისით დანაგვიანებულ ქალაქში გვიწევს გასვლა. არავინ ფიქრობს გარეუბნებზე, სადაც ხშირ შემთხვევაში მთელი ქალაქის ნაგავი მოაქვთ და ყრიან. ნაგავსაყრელად აქციეს აქაურობა, სადაც ხალხი ცხოვრობს. არავინ ფიქრობს და არავის აწუხებს პრობლემა, გარდა იქაური მაცხოვრებლებისა, რომელიც ყველგან დაეძებს გამოსავალს და ვერ პოულობს. სხვა უამრავი პრობლემაც აწუხებს ხალხს.

მე მიყვარს მეტროპოლიტენით მგზავრობა, მაგრამ როცა მეტროპოლიტენით ვმგზავრობ და ვხედავ უამრავ დაჩაგრულ და უპატრონო ადამიანს, გული სიბრალულით მევსება. მათი დანახვისას მიჩნდება კითხვა: ნუთუ არ არსებობს ისეთი ორგანოები, რომლებსაც ევალებათ ამ საკითხის მოგვარება? მეტროპოლიტენსა თუ ეკლესიებში უხვად მოვკრავთ თვალს მათხოვრებს. გულისამაჩუყებელია ის ფაქტი, რომ 4-5 წლიდან ბავშვები დავყვებიან მატარებელს და დილიდან საღამომდე მათხოვრობით შოულობენ პურის ფულს. ხშირ შემთხვევაში 5 წლის ბავშვი არჩენს ოჯახს, არავინ იცავს მას, რადგან სახიფათოა მისი სამუშაო. ვინ ალაგმავს ამას, ვის მოვთხოვოთ პასუხი, ვინ არღვევს კანონს? ის მოშიმშილე ბავშვი, რომელსაც არავინ იცავს, მოწყვეტილია სწავლა-განათლებას, თამაშს, ბავშვობას და 4 წლიდან მათხოვრობით ირჩენს თავს.

ნინო ზედგინიძე

თბილისის მერს

თბილისში უამრავი პრობლემაა-ნაგავი, ავარიული და დანგრეული სახლები, ოღროჩოღრო გზები და სხვა მრავალი. ამაზე მერიამ უნდა იზრუნოს. უნდა შეუმსუბუქოს ქალაქის ცენტრს მოშორებული უბნების მოსახლეობას ტრანსპორტის პრობლემები და საერთოდ, საინტერესო და სახალისო გახადოს ქალაქში ცხოვრება.

ძალიან მომეწონა ახალი მთავრობის ქმედება, როდესაც მათ აიღეს გარე ბაზრობა, დანიშნეს ავტობუსები. ეს ქალაქის გასუფთავების პირველი ნაბიჯები იყო.

ყველას ერთად

უსახლკარო, უმუშევარ, უნარშეზღუდულ და მზრუნველობამოკლებულ ადამიანებზე მთავრობამ უნდა იზრუნოს. დააარსოს ისეთი დაწესებულებები, რომლებიც იზრუნებენ ასეთ ადამიანებზე. მინიმალური ხელფასი უნდა გაიზარდოს, რომ ადამიანმა გადასახადების გადახდაც შეძლოს და ცხოვრებაც.

თუმცა, ყველაფერს მთავრობას ნუ მოვთხოვთ - საქართველოს ბედ-იღბალი თითოეულ მოქალაქეზეა დამოკიდებული.

ბესო გულაშვილის ფოტო

კარლო ნიკოლეიშვილი

განათლების მინისტრს

უნდა მოვიდნენ ახალგაზრდა მასწავლებლები და ლექტორები, რომლებიც სწავლების ახალ კურსს შესთავაზებენ მოსწავლეებს, რადგან ძველმა მასწავლებლებმა უკვე ამოწურეს თავიანთი შესაძლებლობები. ახალგაზრდა მასწავლებლები უფრო დააინტერესებენ მოსწავლეებს და ახალი პროგრამით სწავლებასაც იოლად აითვისებენ. სასწავლო დაწესებულებებში უნდა იყოს კომპიუტერული ქსელი, განახლდეს საბიბლიოთეკო სისტემა, შეიცვალოს მერხები. მოსწავლეებისთვის სტიპენდიის დანიშვნა სწავლებასაც დაეხმარება და სოციალურ პრობლემებსაც.

პედაგოგებს აუცილებლად უნდა გაეზარდოთ ხელფასი, რომ მასწავლებელ კაცებს თავისი პროფესიით შეეძლოთ ოჯახის რჩენა.

ჯანმრთელობის მინისტრს

ჯანმრთელობის სამინისტრომ უნდა გაატაროს ისეთი რეფორმები, რომ მოქალაქეებისთვის ავადმყოფობად არ იყოს გადაქცეული. ყველა რეგიონსა და ქალაქში უნდა იყოს მთავრობის მიერ დაფინანსებული პოლიკლინიკა და საავადმყოფო. ექიმებს და ექთნებს უნდა გაეზარდოთ ხელფასი.

სპორტისა და კულტურის მინისტრს

უნდა განახლდეს ძველი კულტურის ძეგლები. ხელი უნდა შეეწყოს თანამედროვე კულტურის განვითარებას - ქართული კინო,თეატრი, მხატვრობა, მუსიკა, ესტრადა...

უნდა მოიძებნოს მართვისა და დაფინანსებების ეფექტური ფორმები.

სპორტს უნდა შეეწყოს ხელი, საუკეთესო საწვრთნელი პირობებით და მაღალი ანაზღაურებით, განსაკუთრებით სპორტის ისეთ სახეობებს, რომლებიც დღევანდელ პირობებშიც კი კარგ შედეგებს აჩვენებენ. სპორტი ქვეყნისთვის სახელიცაა და შემოსავალიც, გარდა ამისა ახალგაზრდობისთვის კარგი მაგალითია.

შინაგან საქმეთა მინისტრს

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ და პროკურატურამ უნდა განაგრძოს რეფორმები, რათა საქართველოში მოისპოს ყოველგვარი კორუფციის წყარო.

მე ჯერ მხოლოდ მეცხრე კლასში ვარ, მსურს გამოვიდე ადვოკატი და მსურს ვიცხოვრო განვითარებულ, გაერთიანებულ და განათლებულ საქართველოში. მე ეს მსურს და ვეცდები მივაღწიო იმას, რომ მოვხვდე პარლამენტში და წარვადგინო ჩემი კანონპროექტი, რომელიც საქართველოს დაეხმარება, რომ გახდეს განვითარებული ქვეყანა.

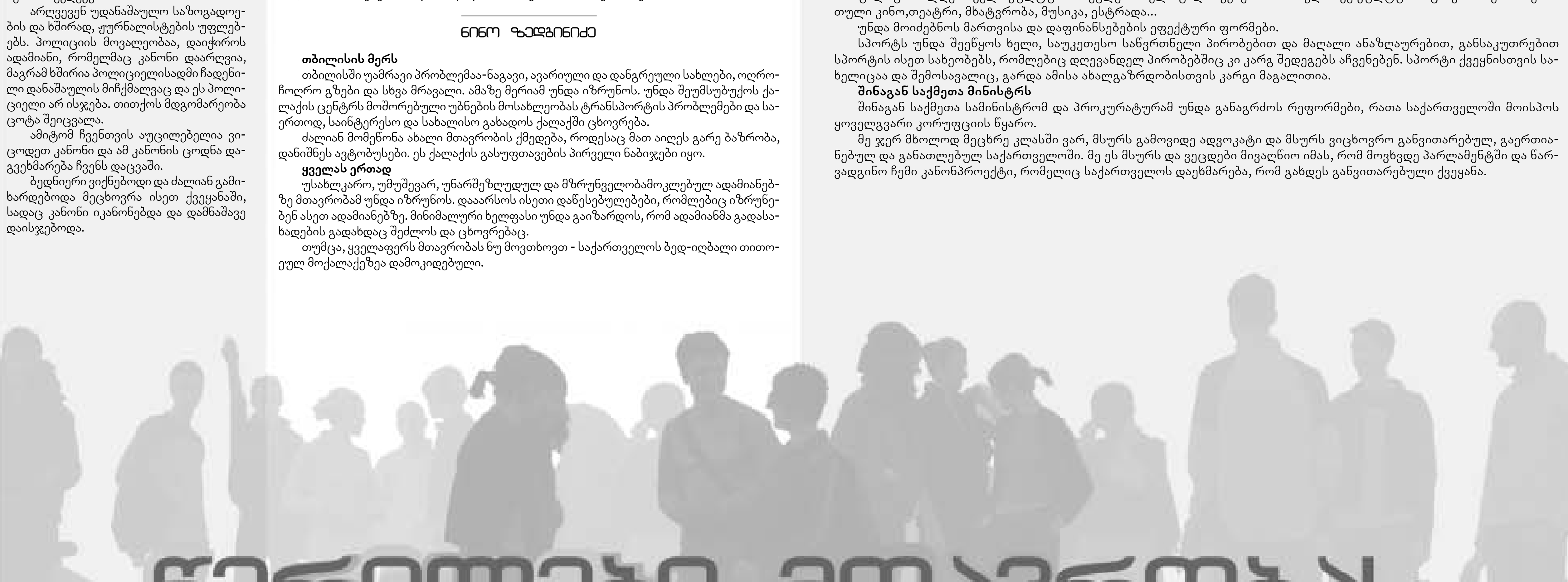

წერილები მთავრობას

ეკა პირტახია

ქალაქის მერს

ერთ-ერთი უმთავრესი პრობლემაა ჰიგიენა და სისუფთავე. სხვა ქუჩები არ ვიცი, მაგრამ მე-3 და მე-4 პლატოები ძლიერ დაბინძურებულია - მოედნები, გაჩერებები და სადარბაზოები ნაგვით არის სავსე. ქუჩებში ერთჯერადი ბოთლები, ცელოფანის პარკები, კონსერვის ქილები, ქაღალდები ყრია. როგორი შესახედავია?! თუმცა ეს მოსახლეობის ბრალია, მათ ინტერესში ხომ შედის, რომ ქალაქი სუფთა იყოს. მერმა კი ხელი უნდა შეუწყოს, რომ სანაგვე ბუნკერები, ურნები იდგეს და მანქანებმაც დროულად გაიტანონ ნაგავი. საქართველოს ახალი ცხოვრების დაწყების შესაძლებლობა მიეცა და ეს შანსი ხელიდან არ უნდა გავუშვათ. ქალაქის მერმა და პრეზიდენტმა ყურადღება უნდა მიაქციონ თბილისს.

ჯანმრთელობის მინისტრს

დღეს საქართველოში მოშლილია ჯანმრთელობის უზრუნველყოფის საკითხი. მოსახლეობის უმრავლესობას არ აქვს შესაძლებლობა, რომ იმკურნალოს. მოსახლეობის ნებისმიერი ფენისთვის შესაძლებელი უნდა იყოს ელემენტარული მკურნალობა. ჯანმრთელობის მინისტრმა ეს უნდა შეძლოს.

დალი კუპრავას ფოტო

ნანა კიკნაძე

განათლების სამინისტროს

სკოლაში უნდა იყოს გათბობა. დიდი სურვილი მაქვს, რომ მეცხრე კლასიდან ისწავლებოდეს ინფორმატიკა. ძალიან მინდა, რომ გვქონდეს თანამედროვე დიზაინით შექმნილი ფორმები, რადგან ყველას არა აქვს საშუალება, რომ მრავალფეროვნად და ლამაზად ჩაიცვას და თავი დამცირებულად არ იგრძნოს. დღეს მოსწავლეების პრობლემა ისიცაა, რა ჩავიცვათ.

ფინანსთა სამინისტროს

ასეთი ხელფასებითა და პენსიებით ცხოვრება შეუძლებელია. უნდა იყოს შრომის რეალური ანაზღაურება, რომ ადამიანი არც გადასახადებს არ გაექცეს და თავიც ირჩინოს. მინიმალური ხელფასი 250 ლარი მაინც უნდა იყოს.

სახელმწიფოს ნებით უნდა აილაგმოს მათხოვრობა, ე.ი. სახელმწიფომ უზრუნველყოს სოციალურად დაუცველი ადამიანები - ჯანმრთელები სამუშაო ადგილებით და ავადმყოფები და მოხუცები მზრუნველობით.

და მაინც, ვფიქრობ, რომ ხალხის ნების და მონდომების გარეშე ვერც მთავრობა და ვერც პრეზიდენტი ვერაფერს გააწყობს. მე ყველაფერს გავაკეთებ იმისთვის, რომ საქართველოში მდგომარეობა გამოსწორდეს. მინდა დიპლომატი გამოვიდე და დღევანდელი რჩევა ჩემთვისაც გამოსადეგია. მე მჯერა, რომ ყველაფერი გამოსწორდება და შემდგომში ჩემი დიპლომატიური მოღვაწეობაც ამ საქმეში წვლილს შეიტანს.

გარემოს და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრს

ამ სამინისტროს ფუნქცია მის დასახელებაში ჩანს. არ უნდა გაიჩეხოს ტყეები და არ უნდა გაიყიდოს "ვაკის პარკის" მსგავსად. თბილისი მცენარეებით უნდა გამდიდრდეს. ზოოპარკის ცხოველებს ხომ მიხედვა უნდა, რომ მათი უფლებები არ ირღვეოდეს. ქუჩის ძაღლებსაც უნდათ მიხედვა, რომ არც ადამიანებს არ აზარალებდნენ და არც თავად ზარალდებოდნენ.

თბილისის მერის ზურაბ ჭიაბერაშვილის პასუხი მოსწავლეთა წერილებზე

ძვირფასო ბავშვებო!

პირველყოვლისა დიდი მადლობა მინდა გადაგიხადოთ გულწრფელობისთვის, იმისათვის, რომ გაწუხებთ ჩვენი ქალაქის საერთო სატკივარი, ზრუნავთ თქვენს სკოლებსა და მათ კეთილმოწყობაზე.

გეთანხმებით, რომ ქალაქში პრობლემა მართლაც ბევრია. ორი წლის წინ მომხდარმა მიწისძვრამ დიდი ზიანი მიაყენა თბილისს. დაზიანდა მრავალი ნაგებობა. საცხოვრებელი სახლი, სკოლა, საბავშვო ბაღი. ზოგიერთ სკოლაში დროებით შეფერხდა სრულყოფილი სასწავლო პროცესი. მიწისძვრის შემდეგ ქალაქის მერიის, მშენებლობის სამინისტროსა და განათლების სამინისტროს მიერ შემოწმდა დედაქალაქის ყველა დაწესებულება, შეიქმნა კომისია, რომელმაც განსაზღვრა მათი დაზიანების ხარისხი და დაიწყო სასწავლო დაწესებულებების პირველადი გასამაგრებელი სამუშაოები. სკოლების აღდგენის პროცესი დღესაც ეტაპობრივად მიმდინარეობს.

ჩვენი ქალაქისათვის ასევე აქტუალურია დასუფთავების პრობლემა. მინდა გითხრათ, რომ ყველაფერი კეთდება ამ პრობლემის გადასაჭრელად. ძალიან მალე ქალაქის ქუჩები დასუფთავდება და მოირეცხება სპეციალური მანქანებით, შენდება ლამაზი სკვერები და პარკები, იცვლება ასფალტის საფარი. დაგეგმილია სხვა ღონისძიებებიც.რაც შეეხება ქალაქის ცენტრალურ ქუჩებზე ხეების გაკაფვას, ეს მოხდა ხეების გადარჩენისა და მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე ზრუნვის მიზნით.

დიდი მადლობა იმისათვის, რომ გაწუხებთ თქვენი თანატოლების ბედი. თქვენი, ისევე როგორც ჩემი, ცხოვრების მიზანია, ვიცხოვრო ისეთ ქალაქში, სადაც ყველა ბავშვი იქნება ბედნიერი. ხოლო, როგორც ქალაქის მერმა, მინდა დაგარწმუნოთ, რომ ძალღონეს არ დავიშურებ იმისათვის, რათა აღნიშნული პრობლემა უმოკლეს ვადაში იქნეს გადაჭრილი და ყველა პირობა შევუქმნა მომავალ თაობას სრულყოფილი აღზრდა-განათლებისთვის. განათლებული თაობა ხომ ჩვენი ქვეყნის ბედნიერი მომავლის საწინდარია.

ქ. თბილისის მერი ზურაბ ჭიაბერაშვილი

პროგრამა " კანონიერების კულტურა" საქართველოს განათლების სამინისტროსთან თანამშრომლობით მიმდინარეობს.

დაგვირეკეთ: 20-24-24 ; ელ. ფოსტა: dkuprava@24hours.ge
მოგვწერეთ: თბილისი ვაჟა ფშაველას 45, გაზეთი "24 საათი" - დალი კუპრავა

შემდეგი გვერდი გამოვა 28 სექტემბერს

ბებერი მუცო კიდევ ერთი დიდი ზამთრის მოლოდინშია

B2

ცქიტიშვილი ნაკრებთან ერთად გაემგზავრა

B4

ძირითადი ინსტინქტი-2

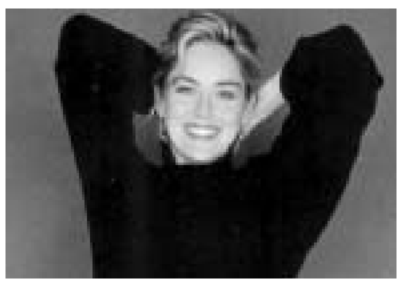

B7

მის საქართველო

ფინალისტები

ლალი ნებიერიძე

თამუნა გოდერიძე

მაიკო შამუგია

ლალი ნებიერიძე: ˝კონკურსში თავგადასავლის მიზნით და ინტერესისთვის მოვედი˝

18 წლის; სიმაღლე 180 სმ; 87-66-93

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტი.

პროფესია: ფინანსები და საბანკო საქმე.

ცხოვრებაში ყველაზე მეტად აფასებს ერთგულებასა და გულახდილობას.

თავის ცხოვრებას ამსგავსებს ზღვას, რომელიც სავსეა მოულოდნელობითა და ვნებათა ღელვით.

მისი ერთ-ერთი ოცნება ასრულდა: მონაწილეობს კონკურსში - "მის საქართველო".

- არის თუ არა ერთ-ერთი მოულოდნელობა შენს ცხოვრებაში "მის საქართველოს" კონკურსზე მონაწილეობა?

- ნამდვილად მოულოდნელი იყო. ჯერ ერთი, ძალიან სპონტანურად გადავწყვიტე: დამირეკა ჩემი სააგენტოს ხელმძღვანელმა და მითხრა, ხომ არ გინდა "მის საქართველოზე" მონაწილეობა მიიღოო. რატომაც არა, - ვიფიქრე. მივედი კასტინგზე და მოვხვდი ოცდაათეულში.

- თუ გყავს ეტალონი?

- შეიძლება გყავდეს მისაბაძი ეტალონი, მაგრამ მე მაინც მირჩევნია ვიყო ის, რაც ვარ. ისევ და ისევ, საკუთარი თავის, შესაძლებლობების წარმოჩენა შევძლო.

- ჰობი?

- ძალიან მიყვარს სპორტი. ბავშვობიდან მოძრავი ვიყავი, ყოველთვის მიყვარდა სირბილი, დაჭერობანას თამაში. მიყვარს ცურვა. თითქმის, სპორტის ყველა სახეობა მიყვარს.

- როგორ ფიქრობ, კონკურსში გამარჯვების რამდენად დიდი შანსი გაქვს?

- რომ ვთქვა, გვირგვინს ვუმიზნებ-თქო, არ ვიქნები მართალი. იმედი ნაკლებად მაქვს, მაგრამ თუ გავიმარჯვე, ეს ძალიან დიდი სიურპრიზი იქნება. მაინც უფრო თავგადასავლის მიზნით და ინტერესისთვის ვარ აქ.

- რას ფიქრობ, თუ ვერ გაიმარჯვე, მაინც ღირდა კონკურსში მონაწილეობის მიღება?

- რა თქმა უნდა. ახალი მეგობრები შევიძინე, სხვა განცდებია, ახალი გარემო. იმის მიუხედავად, რომ ცოტა დამღლელია, მოსამზადებელი პერიოდი თავისებურად საინტერესოა. ძალიან ბევრი მეგობარი შევიძინე. მათთან ერთად ცოტა ცუღლუტობა, მხიარულება, - სასიამოვნოა. მომწონს ვარჯიშიც.

თამუნა გოდერიძე: ˝კონკურსში მონაწილეობა ჩემთვის გადამწყვეტია˝

23 წლის, სიმაღლე 180 სმ. 85-63-92

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ასპირანტი.

ოცნებობს დააარსოს საკუთარი კლინიკა და საქველმოქმედო ფონდი.

ძალიან უყვარს ცეკვა, ფორტეპიანოზე დაკვრა და თხილამურებზე სრიალი.

- რამდენად ნაცნობია შენთვის სამოდელო საქმიანობა?

- ამ სფეროში პირველად ვარ. შემოთავაზებები კი მქონია, მაგრამ ეს იყო უფრო სპონტანური ხასიათის; ან შეიძლება, უბრალოდ, ვერ მოვიცალე. აქამდე სწავლას ბევრ დროს ვუთმობდი. დავამთავრე მუსიკალური ინსტიტუტი.

- რა მნიშვნელობას ანიჭებ ამ კონკურსს?

- კონკურსში მონაწილეობა ჩემთვის გადამწყვეტია.

- აქამდე სწავლა იყო შენთვის პრიორიტეტული?

- ვფიქრობდი, რომ სწავლისა და მოდელობის შეთავსება, გამიჭირდებოდა.

- ახლა არ გაგიჭირდება?

- ვფიქრობ, ექიმობის გარკვეული ეტაპი დავამთავრე და შემიძლია მეორე პროფესია ავირჩიო.

- ამ ხნის განმავლობაში, რაც შენთვის უცხო გარემოში გაატარე, ყველაზე მეტად რა მოგეწონა? რა აღმოაჩინე შენთვის საინტერესო?

- ეს პერიოდი, მართლაც, ძალიან მომეწონა, თუნდაც იმიტომ, რომ კიდევ ერთხელ დავრწმუნდი: ყველაფერს, თუკი სერიოზულად მოეკიდები, სერიოზული შრომა სჭირდება. აქ ეს ძალიან კარგად ჩანს.

- აქამდე არ ფიქრობდი, რომ მოდელის საქმიანობა არ იყო იოლი?

- ყოველ შემთხვევაში, ასეთი შრომატევადი თუ იქნებოდა, არ მეგონა.

- შარშანდელმა შოუმ როგორი შთაბეჭდილება დატოვა შენზე?

- შარშანდელი კონკურსი საკმაოდ კარგად იყო ორგანიზებული. მონაწილეებიც კარგად იყვნენ მომზადებულები.

- ჟიური?

- სამართლიანი იყო.

- ანუ, კონკურსის შედეგების სამართლიანობაში ეჭვი არ გეპარება?

- ჟიურის ობიექტურობის იმედი ნამდვილად მაქვს.

მაიკო შამუგია: ˝თუ ვერ გავიმარჯვე, ჩემი ცხოვრება ისეთივე იქნება, როგორიც აქამდე იყო˝.

19 წლის, სიმაღლე 174 სმ. 87-62-90

თბილისის უცხო ენათა უნივერსიტეტის სტუდენტი.

გატაცება: მოგზაურობა და არქეოლოგია.

ოცნებობს იცხოვროს ერთიან და ლამაზ საქართველოში.

- რა საერთო აქვს მოდელობას შენს გატაცებებთან?

- მოდელები ბევრს მოგზაურობენ. მოგზაურობა კი ძალიან მიტაცებს.

- თუ ფინალში ვერ გახვედი, შეიცვლება რამე შენს ცხოვრებაში?

- არაფერი. იმ შემთხვევაში, თუ ვერ გავიმარჯვე, დავრჩები ისეთი, როგორიც ვარ და ჩემი ცხოვრებაც ისეთივე იქნება, როგორიც აქამდე იყო - რა თქმა უნდა, მოულოდნელობებით სავსე.

- როდისმე მიგიღია მსგავს კონკურსში მონაწილეობა?

- აქამდე არც კონკურსებში და არც ჩვენებებზე არ გავსულვარ.

- იდეალი თუ გყავს?

- ჩემი იდეალია ნაომი კემბელი.

საჩუქრის ახალი ფორმა!

გსურთ გაუკეთოთ განსაკუთრებული საჩუქარი ახლობელ ადამიანს? გიჭირთ არჩევანის გაკეთება?

ვაჟა-ფშაველას 32

ტელ: 911991 877-791991

აფიშა

კონცერტები

თბილისის სიმფონიური მუსიკის ცენტრი
თბილისის სიმფონიური ორკესტრი
დირიჟორი - ვახტანგ კახიძე
სოლისტი - ედიშერ სავიცკი (ფორტეპიანო)
რახმანინოვი - კონცერტი ფორტეპიანოსა და სიმფონიური ორკესტრისათვის N 2
რახმანინოვი - სიმფონია N 2
დას: 19:00 სთ

გამოფენები

თანამედროვე ხელოვნების გალერეა
"ელექტრონული დედამიწა - თანამედროვე ბრიტანული ვიდეო-არტი"

ძველი გალერეა
ამირან კუპრავას ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა

ქარვასლა
პროექტი "სამშაბათი გასულია"
შვეიცარიელი, ამერიკელი და გერმანელი მხატვრების ნამუშევრების გამოფენა

გურამ გაბუნიას ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა "ასი პორტრეტი"
III სართული, I დარბაზი

სურათების ეროვნული გალერეა
"თბილისი თბილისელ მხატვართა შემოქმედებაში"

კინოთეატრები

ამირანი
"ცხოვრება მართლაც მშვენიერია"
დას: 14:00; 17:00 სთ

"სტეპფორდელი ცოლები"
დას: 20:00; 22:30 სთ

დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ შეგიძლიათ მოგვაწოდოთ ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: culture@24hours.ge

დედოფლის გორაზე არქეოლოგიური გათხრები განახლდება

საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრომ კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში დედოფლის გორის სასახლის არქეოლოგიური გათხრები დააფინანსა.

დედოფლის გორა საქართველოში ერთადერთი არქეოლოგიური ძეგლია, სადაც აღმოჩენილია ანტიკური ხანის სამეფო სასახლე, ამდენად იგი საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის უნიკალურ ნიმუშს წარმოადგენს. სასახლე აგებულია ჩვ.წ.აღმდე I საუკუნის დასაწყისში. მას 3 ათას კვ.მ-ზე მეტი ფართობი ეჭირა. ჩვ.წ.აღ-ის I საუკუნის დასასრულს სასახლე ძლიერმა ხანძარმა იმსხვერპლა.

1985-1993წწ. საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის არქეოლოგიურმა ექსპედიციამ 10 ათასზე მეტი ექსპონატის აღმოჩენა შეძლო. თუმცა, შემდეგ სარესტავრაციო სამუშაოები შეჩერდა და ძეგლი გაძარცვის საშიშროების წინაშე იდგა.

სიმონ ჯანაშიას სახელობის საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის შუამდგომლობით, საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრომ გამოყო თანხა ამ უნიკალურ ძეგლზე არქეოლოგიური სამუშაოების გასაგრძელებლად. ამჯერად მოხდება სასახლის ნაშთების პრეპარაცია, გათხრილი ფართობისა და ჭრილების გრაფიკული და ფოტო-ფიქსაცია, ნაპოვნი ნივთიერი არქეოლოგიური მასალის პასპორტიზაცია და დამუშავება, რაც დღევანდელ სიტუაციაში ძეგლის დაცვის საუკეთესო საშუალებას წარმოადგენს. დღეს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროსა და ჯანაშიას სახელობის სახელმწიფო მუზეუმის წარმომადგენლები არქეოლოგიურ ძეგლს მოინახულებენ.

ქართულმა ანსამბლმა საერთაშორისო პრემია მიიღო

იტალიაში გამართულ ფოლკლორის ფესტივალზე თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ანსამბლმა "ქართული ფოლკლორი" საერთაშორისო პრემია მიიღო. ანსამბლს ჯილდო ქართული ფოლკლორის პოპულარიზაციისთვის გადასცეს.

წლევანდელ ფესტივალზე ჯილდოს გარეშე დარჩა თავად მასპინძელი ქვეყნის ანსამბლი, აგრეთვე, ხალხური ტრადიციების მქონე ისეთი ქვეყნები, როგორიცაა ესპანეთი და პორტუგალია. ანსამბლი "ქართული ფოლკლორი" საგასტროლოდ სხვა ქვეყნებმაც მიიწვიეს. *მედია-ნიუსი*

"სტალინგრადის ბრძოლა" ზაგრებში

თბილისის მარიონეტების სახელმწიფო თეატრი გასტროლებისთვის ემზადება და პირველად მონაწილეობას მიიღებს ხორვატიის დედაქალაქ ზაგრებში 18 სექტემბრისთვის დანიშნულ საერთაშორისო ყოველწლიურ ფესტივალში.

როგორც თეატრის მენეჯერმა მარინა ციციშვილმა განაცხადა, ფესტივალზე წარმოადგენენ სპექტაკლს - "სტალინგრადის ბრძოლა" (სცენარის ავტორი და დამდგმელი რეჟისორი - რევაზ გაბრიაძე).

ზაგრებში ექვსი მსახიობი, ტექნიკური პერსონალი და მენეჯერი გაემგზავრება.

ცნობისთვის: "სტალინგრადის ბრძოლის" პრემიერა 1998 წელს გაიმართა. *მედია-ნიუსი*

მარჯანიშვილის თეატრში სეზონი გვიან გაიხსნება

კოტე მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრში მიმდინარე სარემონტო სამუშაოების გამო, თეატრალური სეზონის გახსნის თარიღი, კვლავ უცნობია. როგორც თეატრის დირექტორმა გაიოზ კანდელაკმა განაცხადა, ნოემბრისთვის დასრულდება სარეპეტიციო დარბაზის რემონტი, ხოლო ახალი თეატრალური სეზონი, სავარაუდოდ, 2005 წლისთვის გაიხსნება.

დროებით შეწყვეტილია გუსტავ ფლობერის კომედია "კანდიდატზე" მუშაობა, რომელსაც რეჟისორი მედეა კუჭუხიძე დგამს. რეჟისორის თქმით, ახალი თეატრალური სეზონი ნოემბერში "კანდიდატით" უნდა გახსნილიყო, თუმცა სარემონტო სამუშაოების მიმდინარეობის გამო რეპეტიციებიც შეწყვეტილია. *მედია-ნიუსი*

ბებერი მუცო კიდევ ერთი დიდი ზამთრის მოლოდინშია

თამარ სუხიშვილი

მუცო, იგივე მიცუ (ზოგ წყაროში - მუცუ) - ციხე-სოფელი მდინარე არდოტისწყლის ხეობაში. ზღვის დონიდან 1880 მეტრზე. ერთ დროს დიდი და მჭიდროდ დასახლებული სოფელი ყოფილა, ქვითკირითა და ფიქალის მშრალი წყობით ნაგები სახლებით და სიპით დახურული ცალმხრივი დაქანების სახურავებით. "აი ციხე ხო იც, როგორ ადგილზე დგას - იმაჩი არც ხარის მისავალი, არც კაცისა." როცა ციხე-კოშკებს ჩრდილი არსაიდან ეცემოდა, შეიძლება კლდისგან ვერც გაერჩია კაცს, ამიტომაც მტრისთვის შეუმჩნეველი იყო, შეუმჩნეველი და აუღებელი. იმასაც ამბობენ, მუცოს "ქაჯეთის ციხესაც" ეძახდნენო. სოფელს ბროლისკალოს მთავარანგელოზის სახელობის სალოცავი იცავდა. ამ სალოცავს თავისი საგანძურიც ჰქონდა და დროშაც. საგანძურისა და დროშის სამალავის საიდუმლო მხოლოდ რამდენიმე კაცმა იცოდა. საგანძური და დროშა ხევსურებს მხოლოდ ათენგენობის დღესასწაულზე გამოჰქონდათ, და ამ დროშის წინაშე მუხლმოდრეკილნი სვამდნენ იმ ვაჟკაცების სადღეგრძელოს, ვისაც სამშობლოსთვის სიკვდილი არ დაზარებია. ჟამიანობა რომ დაიწყო, დროშისა და საგანძურის საიდუმლო მესაიდუმლეებმა თან წაიღეს. დარჩა მხოლოდ ლეგენდა, რომ სადღაც, მუცოს მიუვალ კლდეებში, მუცოს მფარველი ხატის განძი და დროშაა დამალული.

რას აღარ გვიამბობენ ლეგენდები და მითები მუცოს შესახებ. მამა-შვილი სანადიროდ წასულან. მამა ნადირის გამოსაფრთხობად გაემართა, ვაჟი კი გზის შემკვრელად დაუტოვებია. დაუფრთხია მამას ნადირი და იქით გაურეკავს, სადაც შვილი იყო ჩასაფრებული, თვითონ კლდეს მოჰფარებია. ვაჟის ნასროლი ისრები მამის თავზე გადადიოდა. მამას ბრაზი მოსვლია: ყველა როგორ ააცდინაო. თურმე ერთიც არ აუცდენია; ისეთი ძალით ისროდა, რომ მოკლულ ნადირში გავლილი ისრები ფრენას განაგრძობდა...

იქაურებს რომ ჰკითხოთ, დღესაც პოულობენ საჯიხვე კლდეებში ჩაჭედილ ისრებს. მერე ხევსურებმა თოფის წამლის დამზადება ისწავლეს. ჩექა - გოგირდიანი ნალვენთი მუცოს სიახლოვეს მდებარე კლდიდან მოჰქონდათ, მერე ამ ჩექას და კიდევ რაღაც-რაღაცებს იფნის ხის ნახშირში ურევდნენ, ჩეჩქვავდნენ, ხარშავდნენ და დენთს ამზადებდნენ.

მუცოს ზედა ნაწილში დღემდეა შემორჩენილი ოდნავ გვერდზე გადახრილი და კუთხეებჩაქცეული ციხე. ამ ციხეს შეთეკაურთ ციხეს ეძახიან, ზოგი ჩოლოხათ ციხედაც მოიხსენიებს. ლეგენდის მიხედვით, ეს ციხე ხუთ ძმა შეთეკაურს აუგია. ციხე დაბრეცილი რომ გამოსულა, კოჭლი ძმისთვის - ჩოლოხასთვის დაუბრალებიათ და გაუგდიათ. ჩოლოხა კახეთში წასულა და იქ ერთ მემამულესთან უმსახურია. სამსახურის ვადა რომ ამოეწურა, ჯამაგირად ერთი ჯორი ითხოვა, იმ ჯორზე პირუკუღმა შეჯდა და გზას გაუდგა. ასე რატომ იქცევი, რა გაწყენინე ასეთიო - განრისხებულა მემამულე. აქ ამდენი ვიშრომე და სანამ ეს მიწა ჩანს, ზურგს როგორ შევაქცევო, - უპასუხია. მემამულეს ისე მოსწონებია ჩოლოხას პასუხი, რომ მიწის ნაკვეთი უწყალობებია. ასე დარჩენილა ჩოლოხა ახმეტაში. აქედან წამოსულა მოგვიანებით, თქმულების მიხედვით, ჩოლოხაშვილების (ჩოლოყაშვილების) გვარი.

მუცოში დღემდე ყვებიან ლეგენდებს გოლიათ გმირებზე - არღუმის ჩარღუმზე და თორღვაზე. არღუმის ჩარღუმს იმხელა თავი ჰქონდა, რომ საკვამში ვერ ეტეოდაო; მუცოში რომ ცხვირს დააცემინებდა, მოხკორულში (მუცოს ზევით) ჯიხვებს აფრთხობდაო. თორღვას ჯადოსნური ჯაჭვის პერანგი ჰქონია, თავისი ძმადნაფიცი ქაჯის ნაჩუქარი. შვიდ წელიწადს ქსოვდნენ თურმე ამ პერანგს ქაჯეთში. ბრძოლის შემდეგ პერანგის კალთებს რომ ჩამოიბერტყავდა მუცოელი დევგმირი, ერთი ფუთი ტყვია სცვიოდაო. პერანგს რომ გაიხდიდა ხოლმე, პალოზე აბამდა და დარაჯს დაუყენებდა, რომ არ გაქცეულიყო. ერთხელაც თუშეთში წასულს დავიწყებია და ისე ჩასულა საბანაოდ (თუშეთში დღესაც გაჩვენებენ "თორღვას აბანოს"). ფშაველ ჩოთას დრო უხელთია და მოწამლული ისრით მოუკლავს თორღვა:

"სამჯერ მამიხვედ თორღვაო,
სამჯერ დაგიკალ ცხვარიო, მეოთხედ მოსულს დაგიკალ
თეთრი ქორაი ხარიო.
გიზავე-დ ვერ დაგიზავე,
ბაგრატიონთა ხარიო...
- ეგ მინდა მიცუს გაზრდილო
გაგიჩნდა სატკივარიო."

თორღვა ძაგანისძე, გავრცელებული ვერსიით, თავადის შვილია; ზოგი იმასაც ამბობს, ერეკლე მეფის შვილის იყოო, ზოგი კი - ალექსანდრე ბატონიშვილისო. ბევრ თქმულებას ყვებიან ხევსურეთში თორღვაზე...

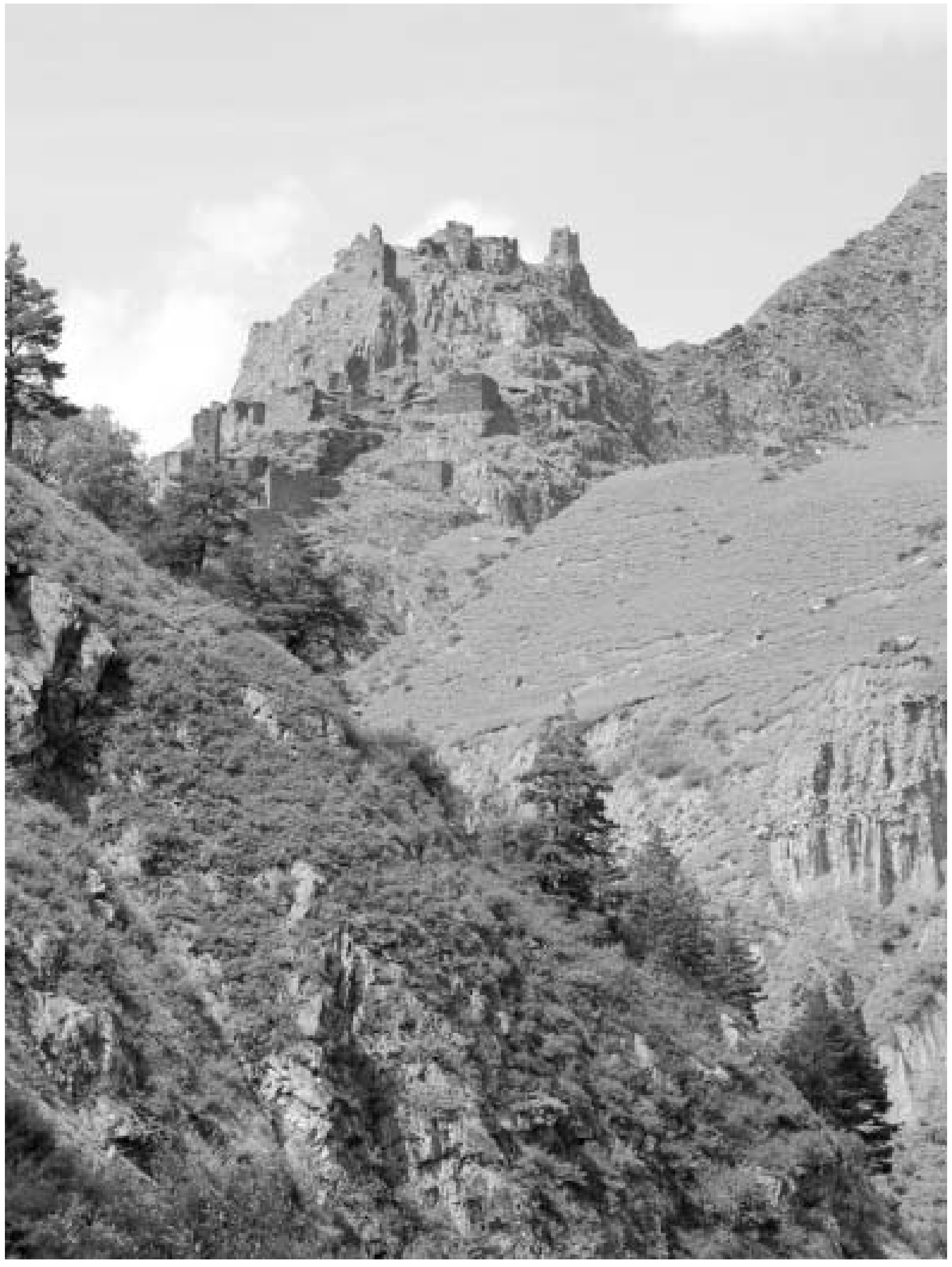

როცა ციხე-კოშკებს ჩრდილი არსაიდან ეცემოდა, შეიძლება კლდისგან ვერც გაერჩია კაცს. ამიტომაც მტრისთვის შეუმჩნეველი იყო, შეუმჩნეველი და აუღებელი. იმასაც ამბობენ, მუცოს "ქაჯეთის ციხესაც" ეძახდნენო.

დღეს მუცოში მხოლოდ დაიაურები ცხოვრობენ, სულ სამი ოჯახია, მრავალშვილიანი. დაიაურების გვარის წარმოშობაც ლეგენდას უკავშირდება. დაღესტნიდან მოყვანილ ტყვეებში ერთი ქალი ყოფილა, სახელად დაია. იმან ვაჟი შვა და სახელად დაიაური დაარქვეს. აქედან მოდის დაიაურების გვარიო, - ამბობენ მუცოში. სავარაუდოდ, ეს XVII-XVIII საუკუნეებში უნდა მომხდარიყო.

ზამთარში მუცოს უკანასკნელი მკვიდრნიც ბარში ჩამოსვლას აპირებენ. სხვა გზა არა აქვთ, თორემ აქაურობის მიტოვება არ უნდათ. ბარში თოვლის მოსვლამდე უნდა ჩაასწრონ. თოვლი რომ მოვა, მერე გზები ხუთი-ექვსი თვით ჩაიკეტება. ბარში საქონელსაც ჩაიყვანენ, მერე გაზაფხულზე ისევ დაუბრუნდებიან მშობლიურ კერას. ასე მომთაბარე ცხოვრებას იწყებს შატილის სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგისა და ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლის, გელა დაიაურის ხუთი ძმა: შუქი რომ იყოს, ტელევიზორს ჩავრთავდით, გვეცოდინებოდა, რა ხდება ქვეყანაზე და აქედან ფეხს არ მოვიცვლიდითო...

ასე იცლება ხევსურეთის საზღვრისპირა სოფელი, რომელსაც ჩეჩნეთიდან სულ რაღაც 4 კილომეტრი აშორებს. სავალალო მდგომარეობაშია ის ციხე-კომპლექსიც, რომელიც ისტორიულად სამხედრო-სტრატეგიული პუნქტის ფუნქციას ასრულებდა.

წელს მუცო 15-წლიანი პაუზის შემდეგ კვლავ არქიტექტორ-რესტავრატორთა ყურადღების ცენტრში მოექცა. "თიბისი ბანკისა" და კომპანია "არსის" პროექტის - "ქართული სახლი - მუცოს" პირველი ეტაპი უკვე დასრულდა (პროექტის იდეა დამოუკიდებელ ექსპერტთა ასოციაციას ეკუთვნის. მისი წევრები ხშირად დადიოდნენ ლაშქრობებში საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში. შარშან მუცოსაც ესტუმრნენ და ამ უნიკალური ციხე-სოფლის დახმარება გადაწყვიტეს).

2004 წლის მუცოს ექსპედიციას სათავეში რესტავრატორი სოსო ბანძელაძე ჩაუდგა. ის 1989 წლის ექსპედიციის მონაწილეც იყო, დაკომპლექტდა ცხრაწევრიანი ჯგუფი: არქიტექტორ-რესტავრატორები - გოგოთურ მისრიაშვილი, გუგა სუთიძე, სალომე ზაზუნიშვილი, ირინა რეკა, გოგი შუკაკიძე, გიორგი დათიაშვილი; რეჟისორი გიორგი ბანძელაძე, რომელმაც ვიდეოფირზე აღბეჭდა მთელი ექსპედიცია და პროექტ "ქართული სახლის" ხელმძღვანელი ნანა მეფარიშვილი, რომელმაც მუცოში ფოტოფიქსაციის სამუშაოები ჩაატარა.

მუცოს ექსპედიციის ამბები სწორედ ნანა მეფარიშვილისგან გავიგეთ. ახალ ექსპედიციას ჰქონდა საშუალება მიღებული შედეგები 1989 წლის ანაზომებისთვის შეედარებინა და ის ცვლილებებიც აღენუსხა, რაც მუცოს კომპლექსმა ამ 15 წლის განმავლობაში განიცადა. ისიც უნდა ითქვას, რომ 1989 წელს მხოლოდ 18 კოშკის აზომვა მოხერხდა, წელს კი 28-ვე კოშკი აიზომა. საგრძნობი ცვლილება მხოლოდ სამიოდე კოშკს განუცდია. მაგრამ ზოგადად კომპლექსს, როგორც ერთ მთლიანობას, საკმაოდ დიდი ცვლილება ეტყობა. კომპლექსი ე.წ. "მშრალი წყობით" არის ნაგები. თოვლიანობის ან ძლიერი ქარის მონაბერზე ერთი ქვა რომ დაიძრას, შეიძლება მთელი კედელი ჩამოიშალოს. ეს ძალიან სახიფათოა. ბზარებიც უკვე საკმაოდ დიდია. სახურავი არც ერთ კოშკს არა აქვს შემორჩენილი. "რამდენ ზამთარს გაუძლებს მუცო, არ ვიცითო," - ამბობენ ექსპედიციის მონაწილენი.

ოქტომბრის დასაწყისში ექსპედიციის შედეგად დაგროვილი მასალით ვაწყობთ აქციას მუცოს გასაჭირის შესახებ, - გვეუბნება ნანა მეფარიშვილი. თუ თოვლის მოსვლამდე შევძელით, ხალხი შევყარეთ და რაღაცით მაინც დავეხმარეთ მუცოს მცხოვრებლებს, ხომ კარგი... ერთი ჰესი რომ დაიდგას (ისევე როგორც შატილშია), ეს ხალხი თავის კერას არ მიატოვებს. ამით უკვე დიდი საქმე გაკეთდება და კომპლექსის რესტავრაციისთვისაც წინგადადგმული ნაბიჯი იქნება.

დეკემბრის ბოლოსთვის უკვე მზად იქნება მუცოს კომპლექსის სრული არქიტექტურული დოკუმენტაცია, რომლის საფუძველზეც განისაზღვრება არქიტექტურულ-სარესტავრაციო სამუშაოების პრიორიტეტები და თანმიმდევრობა და იმ თანხის რაოდენობასაც დაიანგარიშებენ, რაც სამუშაოების ჩასატარებლად არის საჭირო. დაფინანსების მოძიება ქართველ სპეციალისტებს საერთაშორისო ფონდებში მოუწევთ, რადგან, სავარაუდოდ, დიდ თანხაზე იქნება ლაპარაკი. ანალოგიური პროექტების საერთაშორისო ფონდებით დაფინანსების პრაქტიკა უკვე არსებობს. მაგალითად, ბოლო სარესტავრაციო სამუშაოები შატილში "მსოფლიო ბანკის" დაფინანსებით განხორციელდა. მუცოშიც შატილის მსგავსი არქიტექტურაა. როცა ფინანსები გამოჩნდება, მერე უკვე დაიწყებენ ზრუნვას წინასარესტავრაციო სამეცნიერო კვლევის ჩატარებაზე, რათა მუცოს კომპლექსი ისეთივე ტექნოლოგიით აღადგინონ, რითიც ის არის ნაშენი.

მუცოს სასწაული, მუცოს საოცრება უნდა გადარჩეს... მანამდე კი "იქ ჰყრია დიდი ლოდები, შავფერი, ციხისკარული... ლიბოდათხრილი კოშკები, უმზეოდ ჩამოგვალული... იქ არც ხევისბრის ხმა ისმის..."

...ბებერი მუცო კიდევ ერთი დიდი ზამთრის მოლოდინშია.

წელს მუცო 15-წლიანი პაუზის შემდეგ კვლავ არქიტექტორ-რესტავრატორთა ყურადღების ცენტრში მოექცა. დეკემბრის ბოლოსთვის უკვე მზად იქნება მუცოს კომპლექსის სრული არქიტექტურული დოკუმენტაცია.

ეფექტური შთაგონების კანონი

ანა კორძაია-სამადაშვილი

მრავალ სხვა ბრიყვულ თუ ნახევრად ბრიყვულ წიგნს შორის, რომელთა წაკითხვაც უკანასკნელი წლების განმავლობაში იმის გამო მომიწია, რომ დასავლური ბესტსელერის ფენომენის გაგებას ვლამობდი და, ალბათ, მომცლია კიდეც, ორი სრულიად შესანიშნავი ნაწარმოები აღმოვაჩინე: "ეგოისტის ბიბლია" და მისი გაგრძელება - "ეგოისტის ტრენინგი". მათი ავტორი, იოზეფ კირშნერი, ანბანურ ჭეშმარიტებას ღაღადებს: რომ კაცობრიობა სამ ნაწილად იყოფა - ეშმაკები, სულელები და ჭკვიანები. ეშმაკები სულელებს უხსნიან, რა უნდა ჭამონ, რა უნდა იკითხონ, ვინ უნდა მოსწონდეთ და რა უნდა სწამდეთ; სულელები ეშმაკებს უჯერებენ და სწორედ იმას ჭამენ, იმას კითხულობენ, ის მოსწონთ და ის სწამთ, რაც, ეშმაკთა აზრით და ეშმაკთა სასიკეთოდ, მათთვის ყველაზე მისაღებია; და კიდევ არსებობს რამდენიმე ჭკვიანი, რომელიც თვითონ წყვეტს, რა უნდა ჭამოს, რა უნდა იკითხოს, ვინ უნდა მოსწონდეს და რა უნდა სწამდეს. უნდა ვაღიარო, რომ ასეთებს ნაკლებად ვიცნობ.

არსებობს ეფექტური შთაგონების კანონი. სხვათა შორის, ის იოზეფ გებელსმა აღმოაჩინა (მასვე ეკუთვნის თანამედროვე პროპაგანდის ერთ-ერთი ძირეული პრინციპი: ადამიანი, რომელმაც მსოფლიოს პირველი სიტყვა უთხრა, ყოველთვის მართალია). ეფექტური შთაგონების კანონი შემდეგში მდგომარეობს: იმისთვის, რომ მრავალი ადამიანი რამეში დაარწმუნო, საჭიროა გამეორება, გამეორება და კვლავ გამეორება. და მაშინ ადამიანები იმასაც სიამოვნებით დაიჯერებენ, რომ თეთრი შავია. ეს პროპაგანდის დიდი ხელოვნებაა.

ჩვენ პროპაგანდის ეპოქაში ვცხოვრობთ. ეს ტერმინი არავის მოსწონს: საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ ჩვენში თითქოს ფრიად ნეგატიურ მოვლენას აღნიშნავს, მანამდე კი ის სხვა ქვეყნებშიც "დაგმეს" მის დიდოსტატთან, ზემოთ ხსენებულ იოზეფ გებელსთან ერთად. და მიუხედავად ამისა, მთელი ჩვენი ცხოვრება პროპაგანდითაა გამსჭვალული. ფორმას და ტექნიკურ საშუალებებს არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს, აზრი უცვლელი რჩება: ვიღაცა ცდილობს, ვიღაცები რაღაცაში დაარწმუნოს, თავისიანად გახადოს, ან სულაც დააშინოს - "ის ბუაა!" ბუა!

თუმცა, სიტყვა "პროპაგანდა" მეტწილად სამხედრო სფეროსთან ან პოლიტიკასთან მიმართებაში იხმარება ხოლმე, ხოლო რეკლამას სოციალურსა და ეკონომიკურ სფეროს მოაკუთვნებენ, თბილისში გადააადგილებისა და ჩემთვის საძულველი სარეკლამო აბრების ცქერისას ვერანაირ განსხვავებას ვერ ვხედავ საკუთარი ბარკლით ხელში თავმომწონედ მდგომ ქათმების გამოსახულებასა და საკუთარი თავით კმაყოფილი ძიების პროპაგანდისა თუ რეკლამის, - რაც გინდათ, ის დაარქვით, - ტექნიკას შორის. ერთიც და მეორეც მარწმუნებს, რომ მისი ფასი არაფერია, ერთიც და მეორეც ჭრელია, და ქართული თუ არ იცით, ვერასოდეს გაიგებთ, ახალი პოეტური კრებულის რეკლამას შესცქერით თუ ახალი ტანსაცმლის მაღაზიისა. ასევე ვერ ვხედავ დიდ განსხვავებას ისეთ მოწოდებებს შორის, როგორებიც დაახლოებით ერთი წლის წინათ ჩემს ლამაზ ქალაქში გამოკრული "ქართველებო, ერთად, ღვთისაკენ!" და 1920-იანი წლების ბოლოს სოლოვკებში გაკეთებული წარწერა Железной рукой загоним человечество к счастью იყო. სტილიც ერთნაირია და არც შინაარსია დიდად განსხვავებული. სირცხვილია, ბოლოს და ბოლოს.

იცით, პროპაგანდისგან - კარგი, თუ ეს სიტყვა განერვიულებთ, რეკლამა ვუწოდოთ, - მოკლედ, ტვინის გალაყებისა და ნების დამბლისაგან თავის გადასარჩენი ერთ-ერთი საუკეთესო საშუალება მასობრივი ინფორმაციის წყაროებთან კავშირის შეგნებულად გაწყვეტა ყოფილა. თუ სამუდამოდ არა, დროებით მაინც. მერე უცებ აღმოაჩენთ, რომ მასმედიის ჯადომ გაგიარათ, და გაგეცინებათ, როცა მიხვდებით, რომ პირდაპირი მოწოდებები, როგორიცაა "დალიეთ ესა და ეს" თუ "დაისვენეთ აქა და აქ" საოცრად პრიმიტიულია, და რომ ძირითადად იმ ავტორიტეტების აზრს იზიარებთ (საუკეთესო შემთხვევაში, იზიარებდით ხოლმე), რომელთა შესახებაც, პრინციპში, არაფერი იცით. მაგალითად: "მრავალწლიანი კვლევის შემდეგ მეცნიერებმა დაამტკიცეს, რომ..." ან "ექიმების რეკომენდაციით..." რა მეცნიერები? ვინ ექიმები? ინფორმაციის წყარო, ყველა სიკეთესთან ერთად, იდენტიფიცირებული არაა, და ინფორმაციის მომწოდებელს მათზე დაყრდნობისთვის არავითარი პასუხისმგებლობა არ ეკისრება. უმალვე მიხვდებით, რომ ეს ინფორმაცია კი არა, პროპაგანდაა, ვიღაცა რაღაც უბედურებას გახვევთ თავზე. და ისიც გაითვალისწინეთ, რომ თუ დიდი ხნის განმავლობაში უყურებთ ფილმებს, სადაც ადამიანები ერთმანეთის ნაწლავებს ხელზე იხვევენ, თუკი შესცქერით, როგორი მშვიდი, უდრტვინველი სახით ჰყვება ტელეწამყვანი იმის შესახებ, რომ ვიღაცა დაკლეს, დაჭრეს და ფანჯრიდან გადააგდეს, აღარც ის შეგძრავთ, რომ აქვე, ყურისძირში, მოხუცებს, ქალებს და ბავშვებს ხოცავენ - უარესებიც გინახავთ. მართალია, დადგმული, მაგრამ მაინც. თურმე, ამას "ძალადობის ნაცრისფერი პროპაგანდა" და "შეჩვევის ფსიქოლოგიური ეფექტი" ჰქვია.

...ნოემბრის ბოლო იყო, წელი ზუსტად არ მახსოვს, ან 1994, ან 1995. ძალიან ჭირდა და ძალიან ციოდა, და საერთოდ, ყველაფერი ცუდი იყო, მაგრამ როცა მთელ ქალაქში ბნელოდა, ჩვენს ქუჩას აბრა ანათებდა, იმხანად ძალიან პოპულარული "კენტის" რეკლამა, აქტუალური და, რაც მთავარია, სავსებით რეალური მოწოდებით: Live light.

ხომ ჩვენი ნებაა, "კენტზე" და ფილტრაციაზე ვიფიქრებთ თუ იოლად ცხოვრებას ვეცდებით? მაგრამ მეც რაღაც პროპაგანდისტული მოწოდებები გამომდის, თან ბურუსით მოცული და ამის გამო ერთიათად სახიფათო. ამიტომ სულ მარტივი სიტყვებით დავამთავრებ, რომლებიც ქართულ ენაზე სათანადო მოხდენილობით ვერ ვთარგმნე, მაგრამ ჩვენი საზოგადოება, რუსული კულტურის წიაღში აღზრდილი, აუცილებლად გამიგებს: Каждому свое.

Jedem das Seine. ეს სიტყვები ბუხენვალდის საკონცენტრაციო ბანაკის კარიბჭეს ამშვენებდა. ესეც პროპაგანდაა.

რობიმ არ იკადრა

პოპვარსკვლავმა რობი ვილიამსმა უარი თქვა მეტად მომხიბლავ წინადადებაზე, რაშიც გასამრჯელოს სახით მილიონნახევარ ფუნტ სტერლინგს უხდიდნენ. მუსიკოსს შესთავაზეს მთავარი როლი ბროდვეის მიუზიკლში "ბიჭუნა ოზიდან" (The Boy From Oz). საქმე იმაშია, რომ ვილიამსის გმირი ჰომოსექსუალი იყო. როგორც ჩანს, მუსიკოსს შეეშინდა პრემიერის შემდეგ, პრესაში კვლავ არ აგორებულიყო ჭორები მის არატრადიციულ სექსუალურ ორიენტაციასთან დაკავშირებით. რობის კარგად ესმის, რომ მიღებული გადაწყვეტილებით უარს ამბობს ამერიკის დაპყრობაზე, მაგრამ მას არ სურს წლების განმავლობაში "ცისფერის" იმიჯი ატაროს, - ასე განმარტა დასავლური პრესისთვის პოპვარსკვლავის გადაწყვეტილება ვილიამსის მეგობარმა.

"ჯავშნოსანი პოტიომკინი" ტრაფალგარზე

კვირას უჩვეულო და მნიშვნელოვან მუსიკალურ-კინემატოგრაფიულ სანახაობას შეესწრნენ ტრაფალგარის მოედანზე, ბრიტანეთის დედაქალაქის შუაგულში. გიგანტურ ეკრანზე სერგეი ეიზენშტეინის კლასიკური ფილმი "ჯავშნოსანი პოტიომკინი" გადიოდა, ეკრანის მოპირდაპირე მხარეს აწყობილ სცენაზე კი ცნობილი ინგლისური ჯგუფი Pet Shop Boys ახალი, საგანგებოდ ფილმისთვის დაწერილი სიმღერით გამოდიოდა.

"როდესაც პირველად ვნახე ფილმი, რეაქცია ერთმნიშვნელოვანი იყო - ეს ხომ ბოლშევიზმის პროპაგანდაა! რაც უფრო მეტჯერ ვუყურე სურათს კრისთან ერთად, მით მეტად ვხვდებოდი, რომ ჩვენ წინაშე იყო აჯანყების იდეალისტური, რომანტიკული ნიმუში, სადაც ადამიანები საკუთარ თავს გამოხატავდნენ და ტირანიის წინააღმდეგ გამოდიოდნენ", - განაცხადა ერთ-ერთ ინტერვიუში ჯგუფის ლიდერმა ნილ ტენატმა.

აქამდე Pet Shop Boys არასდროს აღიქმებოდა პოლიტიკურად ანგაჟირებულ კოლექტივად. უფრო მეტიც, მათი მუსიკა ყოველთვის მსუბუქი და საცეკვაო იყო. მრავალი ჰიტი, სინგლი თუ ალბომი მუსიკოსებმა 80-90-იანებში გამოუშვეს და ჩანაწერებს ბრიტანეთის პოპ-მუსიკის სცენაზე ყველაზე კომერციულად წარმატებული სტატუსიც მიანიჭეს. თუმცა, ჯგუფის ასეთი იმიჯის მიუხედავად, ბევრმა ისიც იცოდა, ამ მუსიკის სიმსუბუქის მიღმა იმალებოდა ავტორთა ირონიული დამოკიდებულება როგორც საკუთარი თავის, ისე გარემოს მიმართ. ასეთი გაორება არაა გასაკვირი. ჯგუფის ინტელექტუალური მამოძრავებელი ძალა ნილ ტენატია, უმრავლესი სიმღერების ავტორი და ვოკალისტი. ის პოპ-მუსიკაში საკმაოდ მოზრდილი და მომწიფებული რამდენიმე "წონიანი" ბრიტანული მუსიკალური ჟურნალის კრიტიკოსის გამოცდილებით მოვიდა, თითქმის ოცდაათი წლის ასაკში. დუეტისთვის კინოს კლასიკის მუსიკალური გაფორმება არ იყო პირველი ექსკურსი საცეკვაო მუსიკის მიღმა. დუეტს ეკუთვნის მუსიკა ერთ-ერთი ბრიტანელი ესთეტი რეჟისორის დერეკ ჯარმანის ფილმისთვის. ასევე, ცნობილი ავანგარდისტ მხატვართან სემ ტეილორ ვუდთან ერთობლივი პერფორმანსი დაბოლოს: საკუთარი მიუზიკლი Closer To Heaven.

"ჯავშნოსანი პოტიომკინის" სცენური კონცეფცია ცნობილმა რეჟისორმა და თეატრ "კომპლისიტეს" სამხატვრო ხელმძღვანელმა საიმონ მაკბერნიმ დაამუშავა. დუეტთან ერთად კი სცენაზე ცოცხლად შეასრულა გერმანულმა კამერულმა ორკესტრმა - Dresdner Symphoniker. "ჩვენ გვინდოდა ტრადიციულ პოპ არანჟირებას ავრიდებოდით; გვსურდა გაგვემდიდრებინა ჟღერადობა", - განაცხადეს პოპმუსიკოსებმა.

ტრაფალგარის მოედნიდან შოუ ნიუ იორკში, ბერლინსა და პეკინში გადაინაცვლებს. ხოლო, თუკი მიიღებენ შეთავაზებას, სიამოვნებით წარდგებიან შოუს ავტორები ოდესაში, პატიომკინის კიბეზეც...

ორი ფოტოსიახლე ბრიტანეთიდან

პირველი ამბავი მათ გასაგონად, ვინც ბუკინგემის სასახლის მაღალი გალავნიდან გამოსულ თითოეულ სიახლეს სიამოვნებით ისმენს. მაშ ასე, ოთხშაბათს, 15 სექტემბერს პრინც ჰარის დაბადების დღე აქვს. ბრიტანეთის სიმპათიური პრინცი ოცი წლის ხდება. ამ დღესთან დაკავშირებით კი სასახლე პრესაში დასატრიალებლად ერთ მშვენიერ ფოტოს აქვეყნებს. შავ-თეთრ სურათზე აღბეჭდილია მამა - პრინცი ჩარლზი, შვილებთან, ვილიამთან და ჰარისთან ერთად მოცალეობის ჟამს. ფოტო იმიტომაა მშვენიერი და ძალიან ბუნებრივი, რომ ის მოდის ფოტოს დიდოსტატს მარიო ტესტინოს ეკუთვნის. ტესტინომ კასტინგი სამეფო ოჯახს 2004 წლის სამეფო საშობაო ბარათზე დასაბეჭდი ფოტოსთვის ჩაუტარა, მაგრამ მოგვიანებით გადაწყდა, რომ სურათს ჰარის დაბადების დღისთვის გაავრცელებდნენ. წარმოშობით პერუელი ფოტოგრაფი აცხადებს: "რაღაც განსაკუთრებული სასაცილო ამბავი არ მომხდარა. ისინი, უბრალოდ, იცინოდნენ, როგორც სჩვევიათ ხოლმე. მათ ხომ ძალიან ახლო მამაშვილური ურთიერთობა აქვთ და ეს ყოველთვის იჩენს ხოლმე თავს".

მარიო ტესტინო: პრინცების ოჯახური იდილია

ფოტოგრაფი აღტაცებული ჩანს იმით, რომ ცოტა ხნით, მაგრამ მაინც თავი "პრინცების სამყაროს" ნაწილად იგრძნო და იმ გულწრფელი ურთიერთობების მოწმე გახდა მამა-შვილს შორის, რასაც პუბლიკა თითქმის ვერასდროს ხედავს - სამეფო ოჯახის ცხოვრების დეტალების გაშუქება ხომ ისე შეზღუდული და გაკონტროლებული პროცესია, რომ ყოველთვის ხელოვნურ, დადგმულ შოუს ჰგავს.

თუმცა, უნდა ითქვას, რომ მარიო ტესტინოს "პრინცების სამყაროს" ალაყაფი პირველად არ გაუღეს. მანამდე მან პრინცესა დაიანას პორტრეტებით გაითქვა სახელი. მან გადაიღო ჰარის მე-18 და ვილიამის 21-ე იუბილესთვის გამოქვეყნებული ოფიციალური ფოტოებიც და მასვე ეკუთვნის სამეფო ოჯახის შარშანდელი საშობაო ბარათის ფოტოც.

რაც შეეხება იუბილარ პრინცს, მის დაბადების დღეს წელს პომპეზურად არ აღნიშნავენ. ჰარი ელიტარული არმიის საწვრთნელ პროგრამაში ჩასაბარებლად ემზადება და გართობისთვის არ სცალია.

ამბავი მეორე კი სულ სხვა ფლანგიდან გახლავთ. მართალია, მისი მთავარი მოქმედი პირიც მეტნაკლებად მაღალი წოდებისაა - ის სერი გახლავთ, მაგრამ ბრიტანეთის ცისფერსისხლიანებს მხოლოდ თავისი უნიკალური ფოტო-კოლექციით თუ გაეჯიბრება. ლაპარაკია ელტონ ჯონზე, რომელიც 14 ოქტომბერს, "კრისტის" აუქციონის სახლში თავისი კოლექციის სოლიდურ ნაწილს ჰყიდის. ამჯერად მომღერალს საქველმოქმედო მიზნების ნაცვლად უფრო მოწყენა ამოძრავებს. გადაწყვიტა, გაჰყიდოს, რათა ახლები შეიძინოს და კოლექცია გაიმრავალფეროვნოს. წარმოდგენილ ლოტებს შორის გახლავთ ანსელ ადამსის, რობერტ მაპლთორპის, ირვინგ პენის, ჯონ დაგდეილის ფოტოები, კონსტანტინ ბრანკუზის ადრეული პრინტი, რომელიც, სავარაუდოდ, 15 ათას დოლარად გაიყიდება. ასევე ვარაუდობენ, რომ ანსელ ადამსის ფოტოს "ტეტონსი და მდინარე სნეიკის" ფასი 45 ათას დოლარს მიაღწევს.

სერ ელტონი ფოტო-კოლექციას 1991 წლიდან აგროვებს და ის ერთ-ერთ ყველაზე სოლიდურ კერძო კოლექციად ითვლება. დაახლოებით 4 ათას ნამუშევარს შორის მეოცე საუკუნის მოდერნისტული სურათები სჭარბობს. გასაყიდ ლოტებს შორის ასევე გახლავთ ელტონ ჯონის ორი ადრეული ფოტო, რომელიც მას ბრიტანული მოდის ფოტოგრაფმა ნორმან პარკინსონმა გადაუღო.

მაინც რატომ გაიმეტა მომღერალმა ამდენ ხანს ნაგროვები ძვირფასი ნივთები? ალბათ, იმიტომ, რომ ელტონ ჯონს გარდერობის დასუფთავება უბრალოდ ჩვევად აქვს. ის ქველმოქმედების მიზნით ხშირად ჰყიდდა ხოლმე ტანსაცმელს საკუთარი კარადიდან. ბოლოს კი თავისი ლონდონური სახლი დააცარიელა, რადგან განაცხადა, რომ ოთახები ახლებური სტილით უნდა მოაწყოს. ვნახოთ, რას შეიძენს დიდი კოლექციონერი ადამსის, მაპლთორპის და ბრანკუზის ნაცვლად.

ირვინგ პენი. "არლეკინის კაბა" ელტონ ჯონის კერძო კოლექციიდან

კალათბურთი

ცქიტიშვილი ნაკრებთან ერთად გაემგზავრა

ევროპის 2007 ჩემპიონატის საკვალიფიკაციო ეტაპის მეორე მატჩს საქართველოს კალათბურთელთა ნაკრები ხვალ გამართავს მაკედონიის ნაკრების წინააღმდეგ. D ჯგუფში, რომელშიც ჩვენი გუნდი ასპარეზობს, მაკედონიელები ფავორიტებად ითვლებიან. უფრო სწორად, მაკედონიელები მთლიანად B დივიზიონის ფავორიტებად ითვლებიან. ამდენად, მათთან წარმატების მიღწევა ერთიორად მნიშვნელოვანი იქნება ჩვენი გუნდისთვის.

ქართველები დღეს, გამთენიისას, ვენის გავლით გაემგზავრნენ მაკედონიაში. ახლა კი, როცა ამ სტრიქონებს კითხულობთ, ალბათ, დაბინავებულნიც იქნებიან სკოპიეს სასტუმრო "ვოდნოში".

ფინეთთან მატჩში მიღებული ტრავმის გამო საეჭვო იყო ნიკოლოზ ცქიტიშვილის გამგზავრება. გუშინ ქართველი კალათბურთელი კიდევ ერთხელ გასინჯეს ექიმებმა, რის შემდეგაც მისი წაყვანა გადაწყდა. წასვლით კი წავიდა, მაგრამ ითამაშებს თუ არა, ეს ჯერ კიდევ არაა გადაწყვეტილი. იმის გამო, რომ ნაკრებში მაღალი კლასის კალათბურთელების ნაკლებობაა, ცქიტიშვილის წაყვანაც ამის გამო გახდა აუცილებელი. მისი თამაშის საკითხი კი უშუალოდ მატჩის წინ გადაწყდება.

შემადგენლობაში პრობლემები აქვთ მასპინძლებსაც. იქაურ საინფორმაციო წყაროებს თუ დავუჯერებთ, მაკედონიელები რამდენიმე წამყვანი მოთამაშის გარეშე დაუპირისპირდებიან ქართველებს. მათ შორის ნახსენებია პეტარ ნაუმოსკიც - არა მარტო მაკედონიის, არამედ ევროპის ერთ-ერთი საუკეთესო კალათბურთელი. ამის გათვალისწინებით ქართველების წარმატების შანსი მატულობს. ჯერ ერთი, ნაუმოსკისთან ერთადაც კი მაკედონია სულაც არაა დაუძლეველი, მით უმეტეს, მის გარეშე. ისიც გასათვალისწინებელია, რომ ფინეთთან მატჩი პირველი იყო საკვალიფიკაციო ეტაპზე და ეროვნულ გუნდსაც დიდი ხნით შეკრების საშუალება არ ჰქონდა. ჰოდა, ყველანაირი ლოგიკით, მომდევნო თამაშებში გუნდი უფრო უკეთ უნდა გამოიყურებოდეს.

რაგბი

რუსეთში ქართველთა რიცხვი იმატებს

რუსეთში მოთამაშე ქართველ მორაგბეთა რიცხვი გუშინ ერთით გაიზარდა. ქვეყნის ვიცეჩემპიონმა, კრასნოიარსკის "ენსეი-სტმ"-მა განაცხადში შეიყვანა საქართველოს ნაკრების მცველი ბესიკ ხამაშურიძე.

მსოფლიო თასამდე ფრანგულ "ოშში" მოთამაშე ხამაშურიძე მსოფლიო თასის შემდეგ სამშობლოში დაბრუნდა. მისი გადასვლა ციმბირულ კლუბში ჯერ კიდევ სეზონის დასაწყისში იგეგმებოდა, მაგრამ საქმეში ჩაერია 6 მარტს ევროპის ერთა თასზე რუსეთთან მატჩში მიღებული ტრავმა. და ცუდადაც ჩაერია, რადგან "ანტილოპა" აქამდე უკლუბოდ იყო.

ასეა თუ ისე, ხამაშურიძე კრასნოიარსკში გადაბარგდა და მწვრთნელის, ალექსანდრ პერვუხინის თქმით, მისი დიდი იმედი აქვთ. ბოლო ორი-სამი წელიწადია, კრასნოიარსკული კლუბების ჰეგემონია "მონინომ" დაამხო. მოსკოვისოლქელები, პირველ ყოვლისა, უკანა ხაზის კარგი თამაშის წყალობით ჯაბნიან კონკურენტებს. ქართველ უკანახაზელსაც იმიტომ დაადგეს თვალი "ენისეის" ხელმძღვანელებმა.

"ანტილოპას" დებიუტი რუსეთის ჩემპიონატში გუშინვე შედგა. "პენზას" წინააღმდეგ მატჩში მან თანაგუნდელი შეცვალა და, როგორც რუსული ინტერნეტ-საიტი გვამცნობს, ორი-სამი დრიბლინგითა და გატანილი ლელოთი გამოიჩინა თავი. "აშკარაა, ის მაღალი კლასის მოთამაშეა, რომელსაც უდიდესი გამოცდილება უმაგრებს ზურგს. ვფიქრობ, ჩინებული შენაძენია, ის აუცილებლად დაგვეხმარება ჩემპიონობის დაბრუნებაში", - ასეთია "ენისეის" მწვრთნელის აზრი.

"პენზასთან" მატჩში კრასნოიარსკელებმა სამი ლელო გაიტანეს. ერთი ხამაშურიძის ანგარიშზეა, ერთი - ანანევის და ერთიც - მიხეილ სუჯაშვილის. სუჯაშვილი კარგა ხანია კრასნოიარსკში თამაშობს. მის გარდა, "ენისეიში" კიდევ არიან ქართველები. ასე რომ, ხამაშურიძეს ადაპტაციის პრობლემა არ შეექმნება. ერთი ეგაა, ციმბირულ სიცივეს როგორ შეეგუება...

ბესიკ ხამაშურიძემ რუსეთში გადაინაცვლა.

გოგიტა ბუხაიძის ფოტო

ფეხბურთი

ცხრათვიანი გზის დასაწყისი

დღეს ჩემპიონთა ლიგა იწყება

პაატა თოთაძე

ფეხბურთის გურმანები დიდ მოლოდინში არიან - დღეს ჩემპიონთა ლიგა იწყება. ტურნირი, რომელიც თავისი მასშტაბით მხოლოდ ოლიმპიურ თამაშებს და ფეხბურთის მსოფლიო თასს თუ ჩამოუვარდება. დღეს და ხვალ ევროპის 32 საუკეთესო კლუბი 16 ქვეყნიდან ცხრათვიან მომქანცველ ბრძოლას დაიწყებს მთავარი ჯილდოსთვის. გადამწყვეტი ბრძოლა მომავალი წლის 25 მაისს სტამბულში გაიმართება.

გამარჯვება ფულია. რაც მეტია გამარჯვება, მით მეტია ფული. ფეხბურთი ხომ კოლოსალური ბიზნესია, რომელშიც მილიარდები ტრიალებს. ჩემპიონთა ლიგა სწორედ ფულის კეთების საუკეთესო საშუალებაა. უეფას ინფორმაციით, წლევანდელი ლიგის ბიუჯეტი 584 მილიონი ევროა, რაც 20 მილიონით მეტია შარშანდელზე. მხოლოდ ჯგუფში მოხვედრისთვის გუნდი 1,62 მილიონ ევროს მიიღებს. ჯგუფურ ეტაპზე თითოეული მატჩის მოგება 325 000 ევროს იძლევა, ფრე - 163 000-ს. ასე რომ ყველა მატჩის მოგებისთვის გუნდი დაახლოებით 4 მილიონს მიიღებს. ნახევარფინალში გასვლა დამატებით 3,25 მილიონის მიღების გარანტიაა, გამარჯვებული კი 7 მილიონ ევროს მიიღებს. ერთი სიტყვით, თუ ბედმა ვინმეს კარგი თვალით გადმოხედა, შესაძლოა, 40 მილიონი ევროც კი აშოვნინოს. მერე კი უბრალო ფინანსური კანონი მოქმედებს - ფულს ფული მოაქვს. ლიგაში წარმატება ავტომატურად იწვევს სპონსორების, ტელევიზიების დაინტერესებას. ახალ კონტრაქტებსაც, ბუნებრივია, მეტი ფული მოაქვთ.

როგორ არ ცდილობენ თანხის ზრდის მოწინააღმდეგენი ამ ტენდენციის შეჩერებას, ჯერჯერობით არაფერი გამოსდით. საქონელი სახელწოდებით "ჩემპიონთა ლიგა" წლიდან წლამდე სულ უფრო და უფრო მიმზიდველი ხდება. ეს არაა ფორმულა 1, რომლისადმი ინტერესი მიხაელ შუმახერის ფანტასტიკური შესაძლებლობების გამო რამდენადმე დაეცა. ფეხბურთი რჩება სპორტად, რომელსაც, დიდი ფულის მიუხედავად, ჯერ კიდევ შერჩა აზარტი. 453-გრამიანი მრგვალი ბურთი კვლავაც რჩება ამ თამაშის გამოცანად, რომლის წყალობითაც დავითს კვლავაც შეუძლია გოლიათის დამარცხება. წინააღმდეგ შემთხვევაში მადრიდის "რეალი" უპრობლემოდ დაამარცხებდა უკლებლივ ყველას, ვინც გზაზე გადაეღობებოდა. ამის მაგივრად სამეფო კლუბი ლიგაში საკვალიფიკაციო ეტაპიდან ჩაერთო.

გასული გათამაშება ბევრისთვის საერთოდ შოკისმომგვრელი იყო. მარტო იმის თქმაც კმარა, რომ ფინალში ფინანსურად ხელმოკლე გუნდები გავიდნენ. "მონაკოს" 60-მილიონიანი ვალი ჰქონდა. მართალია, "პორტუს" ასეთი ვალი არ ჰქონია, მაგრამ ევროპული გრანდების ფონზე ის ღარიბ კლუბად ითვლება. "ფეხბურთი თავის საწყისს დაუბრუნდა", - ამგვარად დაასაბუთეს შარშანდელი გათამაშება. ამაში ის იგულისხმეს, რომ მასში უპირველესად თამაშმა გაიმარჯვა და არა ფულმა. რა იქნება წლეულს? დაიბრუნებს კი "რეალი" წარსულ დიდებას? შეძლებს ფაბიო კაპელო "იუვენტუსთან" ერთად იმის გაკეთებას, რაც ვერ მოახერხა "რომაში" მუშაობისას? მოახერხებს ლონდონის "არსენალი", ბოლოს და ბოლოს, რომ მის სიდიადეზე ევროპის მასშტაბით ალაპარაკდნენ? მოახერხებს "პორტუ" მებრძოლი სულის შენარჩუნებას გუნდიდან ჟოზე მოურინიოს წასვლის შემდეგ, თუ ლიგას მოიგებს ახალი გუნდი? პასუხებს ამ კითხვებზე ახლავე ნუ ელით. დღეს ცხრათვიანი ბრძოლის მხოლოდ პირველი დღეა, წინ კიდევ დიდი დროა.

შევჩენკოს და კალაძის "მილანი" დონეცკში "შახტარის" დამარცხებას შეეცდება.

E ჯგუფი

პანათინაიკოსი - რუსენბორგი,
არსენალი - ეინდჰოვენი

ლიგის კენჭისყრისთანავე ბერძნები და ნორვეგიელები ჯგუფის აუტსაიდერებად მონათლეს, თუმცა, გაუგებარია რატომ. ნორვეგიელებს არაერთხელ დაუმტკიცებიათ, რომ ხელწამოსაკრავები არ არიან, "პანათინაიკოსს" კი საბერძნეთის ნაკრების ცოტა ხნის წინანდელი წარმატების ფონზე ვერაფრით მიიჩნევ აუტსაიდერად. თანაც, არ დაგავიწყდეთ, რომ ბერძენთა ღირსებას რივალდო იცავს. მართალია, ბრაზილიელი თავისი საუკეთესო ფორმისგან შორს არის, მაგრამ არა ისე, რომ მატჩში ერთი-ორი საგოლე მომენტი არ შექმნას მეტოქის კართან.

რაც შეეხება "არსენალს" და "ეინდჰოვენს", მათგან ყველა ჯგუფიდან გასვლას ელის. სხვა შედეგი მიუღებელი იქნება.

F ჯგუფი

შახტარი - მილანი,
სელტიკი - ბარსელონა

"ჩვენ ჯერ არ გვინახავს "შახტარის" მატჩის ვიდეოჩანაწერები, მაგრამ მე დაახლოებით ვიცი, რასაც წარმოადგენს ეს გუნდი. ისიც ვიცი, რომ უკრაინელთა კოზირი კონტრშეტევებზე თამაშია. ასე რომ, მათთან ყურადღების წამიერი მოდუნება, შესაძლოა, ძვირად დაგვიჯდეს", - ასეთია კახა კალაძისეული შეფასება.

"მილანს" მართლა არა აქვს უფლება, დაუცდეს ფეხი, რადგან ჯგუფში "ბარსელონა" ჰყავს. გუნდი, რომელიც წარსულის დაბრუნებას ცდილობს. ამდენად, ის ყველასთვის უაღრესად საშიშია.

ესპანელები გლაზგოს სტუმრობენ პირველ მატჩში. "სელტიკი" ბოლო წლებში შოტლანდიური ფეხბურთის ლიდერია და "რეინჯერსის" გამოვარდნის შემდეგ ქვეყნის პრესტიჟის დაცვა მხოლოდ მასზეა დამოკიდებული. მთავარი ამ დაპირისპირებაში კი გლაზგოში ჰენრიკ ლარსონის დაბრუნებაა. წლების განმავლობაში შვედ თავდამსხმელს "სელტიკის" მეტოქეთა კარში გაჰქონდა გოლები, ახლა კი იგივეს გაკეთება შოტლანდიელთა კარში მოუწევს.

G ჯგუფი

ვალენსია - ანდერლეხტი,
ინტერი - მანჩესტერი

მწვრთნელად კლაუდიო რანიერის მოსვლით და ამის შემდეგ რამდენიმე იტალიელი ფეხბურთელით გაძლიერებული "ვალენსიას" მთავარი მიზანია, რადაც არ უნდა დაუჯდეს, დაამარცხოს მეტოქე. ძნელია წარმოიდგინო, რომ "მანჩესტერ იუნაიტედი", შესაძლოა, ჯგუფში ჩარჩეს. ამდენად, უპირველესად ისაა საზრუნავი, დანარჩენებთან არ დაგიცდეს ფეხი, თორემ, შესაძლოა, ერთი წაფორხილება და... ჯგუფს ვერ გასცდე.

უკვე მერამდენედ გადახალისებული "ინტერი" ისევ შეეცდება ევროსარბიელზე წარმატების მოპოვებას. გერმანელთა პრობლემებს თუ გავეცნობით, იტალიელებს მაინცდამაინც არ უნდა გაუჭირდეთ. ბრემენელები ერთბაშად ოთხ კაცს მოისაკლისებენ. შემადგენლობის შერჩევის პრობლემა რობერტო მანჩინისაც აქვს, ოღონდ იმ განსხვავებით, რომ მის განკარგულებაში მაღალი კლასის ბევრი ფეხბურთელია.

H ჯგუფი

პორტუ - ცსკა,
პსჟ - ჩელსი

საკვალიფიკაციო ეტაპზე "რეინჯერსის" დამარცხების შემდეგ მოსკოველების მიმართ ინტერესმა მნიშვნელოვნად იმატა. ამის ერთი საბაბი ისიცაა, რომ ცსკა-ს ერთ-ერთი აქციონერი "სიბნეფტია", კომპანია, რომლის მფლობელი რომან აბრამოვიჩი "ჩელსის" მფლობელიცაა. ამდენად, ბევრს ეჭვი გაუჩნდა, რომ მოსკოველები და ლონდონელები ჯგუფში შემთხვევით არ მოხვედრილან ერთად და ბევრი რამ ამ ჯგუფში, შესაძლოა, არა თამაშმა, არამედ აბრამოვიჩის ფულმა გადაწყვიტოს.

ჟოზე მოურუნიოს წასვლის შემდეგ "პორტუ" შედარებით დასუსტდა. ეს სუპერთასზეც გამოჩნდა, თუმცა, როგორც თავად პორტუგალიელები ამბობენ, წლევანდელი "პორტუ" შარშანდელზე უარესი არ იქნება. ამდენად, მისგანაც არის მოსალოდნელი ბევრი სიურპრიზიო.

ჯგუფის მეორე მატჩში კი, როგორც ვარაუდობენ, ბევრი გოლი უნდა გავიდეს. პარიზელები საფრანგეთის ჩემპიონატში თავიანთი თავდამსხმელებით არიან გამორჩეულნი. თავის მხრივ, არც "ჩელსი" განიცდის უმაღლესი კლასის თავდამსხმელთა ნაკლებობას, თანაც, ამ გუნდს მშვენიერი დაცვის ხაზი აქვს.

ჟოზე მოურინიო დაისჯება

არბიტრების კრიტიკისთვის ლონდონის "ჩელსის" მთავარი მწვრთნელი ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციის მხრიდან სასჯელს მიიღებს. პორტუგალიელი სპეციალისტის უკმაყოფილება გამოიწვია მსაჯის რობ სტაილზის გადაწყვეტილებამ - მან 79-ე წუთზე მეტოქის საჯარიმო მოედანში წაქცევისთვის "ჩელსის" ფეხბურთელს დიდიე დროგბას პენალტის ნაცვლად ყვითელი ბარათი არგუნა. "ასტონ ვილასთან" ის მატჩი ფრედ - 0:0 დამთავრდა.

"ნათელია, რომ მსაჯს პენალტი უნდა დაენიშნა. დარწმუნებული ვარ, დროგბას ადგილზე რუუდ ვან ნისტელროოი ან ტიერი ანრი რომ ყოფილიყო, მსაჯი თერთმეტმეტრიანს დანიშნავდა", - მატჩის შემდეგ განაცხადა ჟოზე მოურინიომ. "ჩელსის" მწვრთნელმა ნათლად მიანიშნა, რომ მსაჯები "მანჩესტერ იუნაიტედისა" და "არსენალის" სასარგებლოდ არაობიექტურობას იჩენენ.

პორტუგალიელის თქმით, მსაჯის შეცდომები "მანჩესტერ იუნაიტედს" დაეხმარა "ბლექბერნთან" და "ევერტონთან" ქულების მოპოვებაში. "არსენალისა" და "ნორვიჩის" შეხვედრაში კი მსაჯის სასტვენი დუმდა იმ ეპიზოდში, როცა "კანონიერების" მცველი ბიქსენ ლორენი უხეშობისთვის გაძევებას იმსახურებდა.

"თამაშის დროს მსაჯებთან არ ვსაუბრობ, მაგრამ იქნებ ღირს, ახლა მაინც გადავხედო ჩემს საქციელს, - დაამატა მოურინიომ, - რადგან იმ მდგომარეობაში, რასაც ყოველ კვირას ვხედავ, არ შეიძლება დარჩე ზრდილობიანი და კორექტული. იქნებ ჩემთვის უკეთესი იყოს, ყვირილი ავტეხო, ვიხტუნაო, მაყურებელზე აპელირება მოვახდინო და ვესროლო ყველაფერი, რაც ხელში მომხვდება. იქნებ ამის შემდეგ მაინც მოვახდინო მსაჯებზე ზეწოლა?".

ჟოზე მოურინიო მსაჯების კრიტიკისთვის დაისაჯა.

კაცმა რომ თქვას, მოურინიო ერთადერთი არ იყო, ვინც არაობიექტური მსაჯობის გამო უკმაყოფილება გამოთქვა. ინგლისის პრემიერლიგის გასულ ტურში სხვაც ბევრი წუწუნებდა. ლონდონის "ფულჰემის" მწვრთნელმა კრის კოულმენმა უცენზურო სიტყვებით გამოლანძღა მსაჯი მარკ ჰალსი "ფულჰემისა" და "არსენალის" მატჩში. მიზეზი ის იყო, რომ მსაჯმა, "არსენალის" ფეხბურთელთა ზეწოლის გამო, თავისივე დანიშნული პენალტი შეცვალა. იმ შეხვედრაში ჰალსიმ "არსენალის" კარში გოლიც არ ჩათვალა და საბოლოო ჯამში "კანონირებმა" - 3:0 მოიგეს.

მოურინიოსა და კოულმენს თავიანთი კრიტიკული გამოხდომის გამო დისკვალიფიკაციასთან ერთად ფულადი ჯარიმებიც დაეკისრებათ. ეს გადაწყვეტილება ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციამ ამ კვირაში მიიღო. რაც შეეხება დიდიე დროგბას მიერ მიღებულ ყვითელ ბარათს, ის ანულირებული იქნება. ეს უპრეცედენტო გადაწყვეტილება მოურინიოს დასჯის შემდეგ მიიღეს.

ფრანგმა ბარათი იმის გამო მიიღო, რომ მატჩის 79-ე წუთზე, მსაჯის აზრით, მხატვრულად წაიქცა "ასტონ ვილას" საჯარიმო მოედანში. თუმცა, მას შემდეგ, რაც მსაჯმა ვიდეოფირი ნახა, მან თავისი შეცდომა აღიარა.

"რეფერიმ აღნიშნა, რომ ვიდეოფირის შესწავლის შემდეგ მას არ დარჩა ეჭვი, რომ დროგბას იმ ეპიზოდში სიმულაციის მცდელობა ჰქონდა", - ნათქვამია ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციის ოფიციალურ საიტზე. ამრიგად, ეს გაფრთხილება ანულირებულად ჩაითვლება.

თუმცა, უნდა ითქვას, რომ "ჩელსისთვის" ეს ვერაფერი ნუგეშია, რადგან იმ ეპიზოდში გუნდმა პენალტი ვერ მიიღო და მატჩი ფრედ - 0:0 დასრულდა.

ინფოთეკა

ფეხბურთი. "პარმას" ფრანგმა მეკარე სებასტიან ფრეიმ იტალიურ კლუბთან კონტრაქტი 2007 წლამდე გააგრძელა. ამასთან, ფრეი ხელფასის შემცირებაზეც დათანხმდა. ფრეის წინა შეთანხმებას 2006 წელს გასდიოდა ყავლი.

■ ■ ■

ფეხბურთი. მეჰმეთ შოლი მწყობრიდან გამოვიდა და ვერ ითამაშებს ჩემპიონთა ლიგის მატჩში ტელ-ავივის "მაკაბის" წინააღმდეგ. მიუნხენის "ბაიერნის" ნახევარმცველმა ბარძაყის ტრავმა მიიღო. შოლი ვარჯიშის დროს დაშავდა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. მარჯვენა ფეხის ტრავმის გამო მწყობრიდან გამოვიდა "ბოვუმის" ფორვარდი პეტერ მადსენი. ფეხბურთელს დორტმუნდის "ბორუსიას" ნახევარმცველთან დავიდ ოდონკორთან შეჯახების შემდეგ კუნთი გაუწყდა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ინგლისური "მანჩესტერ იუნაიტედის" მცველმა გარი ნევილმა მუხლის ტრავმა მიიღო, რის გამოც ოთხი კვირით გამოვიდა მწყობრიდან. პოლონეთის ნაკრებთან მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის შეხვედრაში ნევილს ერთ-ერთი ძვალი გაუტყდა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის მატჩი ინდოეთსა და იაპონიას შორის კინაღამ ვირთხამ ჩაშალა. საქმე ის არის, რომ კალკუტაში, "სალტ ლაიკის" სტადიონზე, შუქი ჩაქრა და ფეხბურთელები იძულებულნი გახდნენ, 20 წუთი სიბნელეში გაეტარებინათ. სპეციალისტებმა აღნიშნეს, რომ დაზიანების მიზეზი გახდა ერთადერთი ვირთხა, რომელმაც სადენები გადაღრღნა. სტადიონზე პატარა ხანძარიც კი გაჩნდა. თუმცა, ცეცხლი იმდენად უმნიშვნელო იყო, რომ მაყურებელმა ის ვერც კი შენიშნა. ავარიას 20 წუთის განმავლობაში უმკლავდებოდნენ. მატჩი ნახევარი საათის შემდეგ განახლდა.

■ ■ ■

კალათბურთი. საბერძნეთის "პანათინაიკოსი" წინასასეზონო შეკრების დარჩენილ ნაწილს ზლატიბორში, დერილ მიდლტონის გარეშე გაივლის. ბერძნული კლუბის მთავარმა მწვრთნელმა ჟელკო ობრადოვიჩმა ამერიკელ კალათბურთელს უფლება მისცა, სამშობლოში გამგზავრებულიყო და პირადი პრობლემები მოეგვარებინა. მიდლტონი ათენში ოთხშაბათს, 15 სექტემბერს უნდა დაბრუნდეს.

■ ■ ■

ჩოგბურთი. ესპანეთის ვაჟ ჩოგბურთელთა ნაკრებმა დევისის თასზე ფრანგების წინააღმდეგ ნახევარფინალური მატჩისთვის შემადგენლობა დაასახელა. ისევე როგორც მეოთხედფინალში, ესპანეთის ღირსებას ჰოლანდიელთა წინააღმდეგ კარლოს მოია, ხუან კარლოს ფერერო, ტომი რობრედო და რაფაელ ნადალი დაიცავენ. ერთეულთა თანრიგში მოია და ფერერო გამოვლენ, ხოლო წყვილებში - რობრედო და ნადალი.

■ ■ ■

კრივი. პირველ ქვესაშუალო წონაში მსოფლიო ჩემპიონმა კონსტანტინ ცზიუმ გუშინ მომზადების პირველი ეტაპი დაასრულა. ის შარმბა მიტჩელთან 6 ნოემბრის შეხვედრისთვის ემზადება. ცზიუმ ორი კვირა კანბერას სპორტის ინსტიტუტში გაატარა და, ძირითადად, ფიზიკურ მომზადებაში ვარჯიშობდა. მწვრთნელი ჯონი ლუისი კმაყოფილია ცზიუს მზადების პროცესით. მისი აზრით, ნოემბერში მისი რჩეული დაამტკიცებს, რომ თავის წონაში მსოფლიოში საუკეთესოა.

"პირველი ქვესაშუალო წონა პროფესიულ კრივში ერთ-ერთი ყველაზე საინტერესო წონითი კატეგორიაა. მიმაჩნია, რომ კოსტიას იქ ბადალი არ ჰყავს, - ამბობს ლუისი, - შარმბა მიტჩელს კოსტიასი ეშინია და, დარწმუნებული ვარ, ცზიუ მას გაანადგურებს".

■ ■ ■

კრივი. დენი უილიამსი მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულისთვის ბრძოლაში ვიტალი კლიჩკოსთან შეხვედრისთვის ემზადება. მას ურჩევნია, მზადების პროცესი ალპებში, მაღალმთიან ადგილებში გაიაროს. უილიამსს მიაჩნია, რომ ეს მისი გამარჯვების შანსს ერთიორად გაზრდის. "მე თანაშემწეებთან ერთად გადავწყვიტე, რომ საწვრთნელი ბანაკი ალპებში, ზღვის დონიდან 2.5 კილომეტრ სიმაღლეზე მოვიწყო. ამ მეთოდით ავსტრალიელ კალი მიხენთან შესახვედრად უკვე მოვემზადე. შედეგად, პირველივე რაუნდში ნოკაუტში გავგზავნე", - განაცხადა უილიამსმა.

■ ■ ■

მძლეოსნობა. უნგრელმა ადრიან ანუშმა გადაწყვიტა, თავის რუს კოლეგას, ირინა კორჟანენკოს მიბაძოს და დააბრუნა ოქროს მედალი, რომელიც ათენში აიღო. ოლიმპიადის შემდეგ, რომელზეც დოპინგ-კონტროლის იგნორირების გამო დისკვალიფიკაცია მიიღო, ანუშმა კარიერა დაასრულა.

■ ■ ■

მძლეოსნობა. ჰაილე გებრესელასიემ და გეზანიე აბერამ ოპერაცია გადაიტანეს. ოპერაციები წარმატებით დასრულდა. გებრესელასიე ორი კვირის შემდეგ ჩადგება მწყობრში.

ჩოგბურთი

ცა ქუდად და დედამიწა ქალამნად

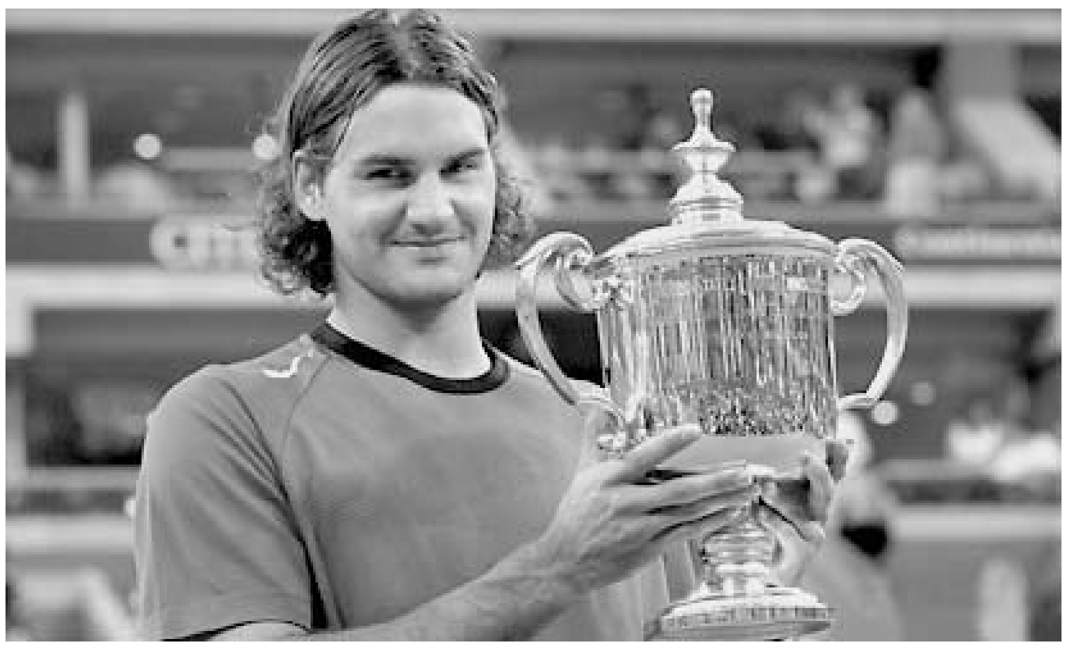

როჟე ფედერერმა "დიდი სლემის" მესამე ტურნირი მოიგო.

სანდრო ნავერიანი

ამერიკის ღია პირველობა დამთავრდა. როგორ არ მინდოდა, ყველაფერი ისევ ისე დამთავრებულიყო, როგორც ავსტრალიის ღია პირველობაზე და "უიმბლდონზე". მართლა არ მინდოდა. არც ტენდენციური ვარ და არც ჰიუიტის გადამკვდარი გულშემატკივარი. უბრალოდ, მინდოდა, 2004 წლის "დიდი სლემის" დასკვნით ტურნირს ახალი ტრიუმფატორი ჰყოლოდა. მაგრამ ვინ გაცალა, ვინ? ყველაფერს იგებს, სხვას არაფერს უტოვებს და მერე თავაწეული დადის: აქაოდა, ჩემზე ძლიერი არავინ დადის ქვეყანაზეო. ამის სათქმელად, იცოცხლე, საბაბი აქვს: ავსტრალიის ღია პირველობა, ორჯერ "უიმბლდონი", ამერიკის ღია პირველობა, მათ შორის კი უამრავი სხვადასხვა ტურნირი აქვს მოგებული. თანაც, როგორი ახალგაზრდაა! ჯერ კიდევ ჯეელი. ვიღაც-ვიღაცები მას ლენდლს, ბორგს, მაკინროის ადარებენ, ოღონდ არა თამაშის სტილით, არამედ ხასიათის სიმტკიცით, ჩოგბურთისადმი სიყვარულით და გამარჯვების დაუოკებელი წყურვილით. აი, ასეთი ავანსებია მასზე გაცემული, რომელსაც ის ამართლებს კიდეც.

მეც ვარ რა! ამდენი ხანია გელაპარაკებით და ის არ მითქვამს, ვისზე გელაპარაკებით. ვფიქრობ, ამის მიხვედრა ძნელი არ უნდა იყოს - ეს შვეიცარიელი როჟე ფედერერია. ამ კაცმა, უფრო სწორი იქნება, ამ ბიჭმა, თავისი ეპოქა შექმნა. ეპოქა, რომელიც ნებისმიერი ჩოგბურთელისთვის (ან მომავალი ჩოგბურთელისთვის) იქცევა ეტალონად.

შესაძლოა, აღმატებული ტონით ვლაპარაკობ როჟე ფედერერზე. შესაძლოა, მითხრათ, სად იყო ფედერერი, როდესაც ლენდლები, ბორგები და მაკინროები სასწაულებს ახდენდნენო. მართალიც იქნებით, მაგრამ რა ვქნათ, რომ ის დიდი ჩოგბურთელები, რომლებიც სასწაულებს ახდენდნენ, ველარასოდეს გვაჩვენებენ ეისებს, კროსებს და სლეშებს? ისინი ძველები არიან, ესენი -ახლები. ჩვენ სწორედ ახლების თამაშს ვადევნებთ თვალყურს და, არ ვიცი, სამწუხაროდ თუ საბედნიეროდ, ახლებიდან საუკეთესო როჟე ფედერერია. აი, ამიტომაც ვლაპარაკობ შვეიცარიელზე ასეთი ზეაღმატებული ტონით.

მთლად ისეც არ ვიზამ, მატჩის შესახებ არაფერი გითხრათ. ანგარიშს მოგახსენებთ, რომელიც ყველაფერზე ნათლად მეტყველებს - 6:0, 7:6, 6:0. მთელი შეხვედრის განმავლობაში ფედერერმა თერთმეტი ეისი მოაწოდა, ჰიუიტმა - ერთი; ფედერერმა ერთი ორმაგი შეცდომა დაუშვა, ჰიუიტმა - ხუთი; მეტოქის ნახევარზე ხვდებოდა ფედერერის პირველი მოწოდებების 78%, ჰიუიტის - 56%. მოკლედ, შვეიცარიელმა ყველა ასპექტში დაჯაბნა ავსტრალიელი მეტოქე.

პროფესიონალ ჩოგბურთელთა ახალი რეიტინგი

ვაჟები:

როჟე ფედერერი (შვეიცარია)	6760
ენდი როდიკი (აშშ)	3770
ლეიტონ ჰიუიტი (ავსტრალია)	3055
ტიმ ჰენმანი (ბრიტანეთი)	2825
გილიერმო კორია (არგენტინა)	2820
კარლოს მოია (ესპანეთი)	2670
ანდრე აგასი (აშშ)	2140
გასტონ გაუდიო (არგენტინა)	1985
ნიკოლას მასუ (ჩილე)	1760
სებასტიან გროსჟანი (საფრანგეთი)	1685

საჩემპიონო რბოლა

როჟე ფედერერი (შვეიცარია)	1087
ენდი როდიკი (აშშ)	647
ლეიტონ ჰიუიტი (ავსტრალია)	611
კარლოს მოია (ესპანეთი)	484
გილიერმო კორია (არგენტინა)	480
ტიმ ჰენმანი (ბრიტანეთი)	432
გასტონ გაუდიო (არგენტინა)	383
ანდრე აგასი (აშშ)	348
მარატ საფინი (რუსეთი)	317
სებასტიან გროსჟანი (საფრანგეთი)	274

ქალები:

ამელი მორესმო (საფრანგეთი)	4527.00
ანასტასია მისკინა (რუსეთი)	4155.00
ლინდსი დევენპორტი (აშშ)	4057.00
ჟიუსტინ ენინ-არდენი (ბელგია)	4004.00
ელენა დემენტიევა (რუსეთი)	3368.00
სვეტლანა კუზნეცოვა (რუსეთი)	3014.25
კიმ კლიისტერსი (ბელგია)	2815.00
ჯენიფერ კაპრიატი (აშშ)	2598.00
მარია შარაპოვა (რუსეთი)	2570.00
სერენა უილიამსი (აშშ)	2273.00

საჩემპიონო რბოლა

ლინდსი დევენპორტი (აშშ)	3967.00
ამელი მორესმო (საფრანგეთი)	3386.00
ანასტასია მისკინა (რუსეთი)	2981.00
სვეტლანა კუზნეცოვა (რუსეთი)	2945.00
ჟიუსტინ ენინ-არდენი (ბელგია)	2884.00
ელენა დემენტიევა (რუსეთი)	2707.00
ჯენიფერ კაპრიატი (აშშ)	2300.00
სერენა უილიამსი (აშშ)	2273.00
მარია შარაპოვა (რუსეთი)	2148.00
ვინუს უილიამსი (აშშ)	2145.00

ალპინიზმი

ხან-ტენგრის მსხვერპლი

სანდრო ნავერიანი

ჩრდილოეთ ყირგიზეთის მთებში, ზვავის ჩამოწოლის შედეგად, ექვსი ალპინისტი დაიღუპა - ხუთი ჩეხი და ერთი რუსი. ტურისტული კომპანია "აკ-საი თრეველის" ინფორმაციით, 22-კაციანი ალპინისტთა ჯგუფი ზვავმა ჩაიტანა. ისინი ერთი ბანაკიდან მეორეში გადადიოდნენ. მიზანი კი ხან-ტენგრის პიკის დალაშქვრა იყო.

რუსეთის ფედერაციის საგანგებო მდგომარეობის სამინისტროს ცნობით, ზვავქვეშ თოთხმეტი ადამიანი მოყვა. დაღუპულთაგან ორი ქალია. ყირგიზეთის საგანგებო მდგომარეობათა სამინისტროს პრესმდივანმა ემილ აკმატოვმა განაცხადა, რომ ზვავის ქვეშ 21 კაცია. თუ მის მონაცემებს ვენდობით, ამ მარშრუტზე რუსი და ჩეხი სპორტსმენების ჯგუფები იყვნენ, დაახლოებით 50 კაცი.

კიდევ ერთი რუსი ალპინისტი საავადმყოფოშია. მისი მდგომარეობა კრიტიკულია. ორმა ალპინისტმა მცირე ტრავმა მიიღო. ისინიც საავადმყოფოში გადიან მკურნალობის კურსს. უგზოუკვლოდ დაკარგულთა სიაში ექვსი მთამსვლელია: ორი რუსი, სამი უკრაინელი და ერთი ჩეხი.

როგორც ტელეკომპანია "ნტვ"-მ გადმოსცა, ზვავი მოსკოვის დროით 5:30 ჩამოწვა ჩაპაევის პიკის ფერდობიდან. ამ ფერდობიდან უკანასკნელად ზვავი 11 წლის წინათ ჩამოწვა. სამაშველო სამუშაოები შეწყვეტიალია. ამის მიზეზი ისევ ზვავია, რომელიც პირველი ჩამოწოლის შემდეგ გამეორდა. სამაშველო სამსახურს 30 კაცი აწარმოებს. ისინი, ასე თუ ისე, უზრუნველყოფილნი არიან ტექნიკით. მთამსვლელების ძებნა გაგრძელდება მანამ, სანამ უკლებლივ ყველა ალპინისტს არ იპოვიან.

ტიან-შანის მთათა სისტემაში მყოფი ხან-ტენგრის პიკი სიმაღლით მესამეა ყირგიზეთის მთიანეთში. მისი სიმაღლე 7010 მეტრია. იგი ერთ-ერთი ყველაზე ძნელად დასაპყრობი მწვერვალია მსოფლიოში. ამიტომაც მთელი მსოფლიოს მთამსვლელებს იზიდავს. წელიწადში ათასამდე განაცხადი შედის ხან-ტენგრის მწვერვალის დალაშქვრის სურვილით, თუმცა, მის დაპყრობას ასი კაცი თუ ახერხებს. დანარჩენები უკან ბრუნდებიან ან ტრაგიკულად იღუპებიან. ამ მწვერვალის დალაშქვრა რთულია იმიტომ, რომ ამინდის პროგნოზირება პრაქტიკულად შეუძლებელია. სიტყვა "ხან-ტენგრი" ნიშნავს "ცათა მბრძანებელს".

მოკლედ

მომაგებინეთ უიმბლდონი

ტიმ ჰენმანი დახმარებას უიმბლდონის ტურნირის ორგანიზატორებს თხოვს.

გაგიკვირდებათ, მაგრამ ინგლისელმა ჩოგბურთელმა ტიმ ჰენმანმა უიმბლდონის ტურნირის ორგანიზატორებს სთხოვა, დაეხმარონ მას ტურნირის მოგებაში, - იუწყება ბრიტანული პრესა.

თავისი ხანგრძლივი საჩოგბურთო კარიერის განმავლობაში 30 წლის ჰენმანს "დიდი სლემის" არც ერთი ტურნირი არ მოუგია. ხოლო მას შემდეგ, რაც ჩოგბურთელი აშშ-ის ღია პირველობის ნახევარფინალიდან გამოეთიშა ასპარეზობას, მან თხოვნით მიმართა ბრიტანეთის ჩოგბურთის ბოსებს, დაეხმარონ მას ბავშვობის ოცნების ასრულებაში და მომავალ წელს ტურნირის ორგანიზების პერიოდში მისი თხოვნა გაითვალისწინონ.

"მე ძალიან მინდა, რომ უიმბლდონის კორტები უფრო სწრაფი იყოს, ხოლო ბურთი უფრო სხარტი, - განაცხადა ჩოგბურთელმა, რომელიც თავისი ძლიერი ჩაწოდებით და ბადესთან გასვლის ოსტატობით არის ცნობილი, - ვფიქრობ, ორგანიზატორებს შეუძლიათ, ჩემი თხოვნა გაითვალისწინონ და ისე მოიქცნენ, რომ უიმბლდონი ჩემთვის ნამდვილად საშინაო ტურნირი გახდეს".

ჰენმანის აზრით, ადრე უიმბლდონის კორტები უფრო სწრაფი იყო, რაც ძლიერი მოწოდების მქონე ჩოგბურთელებს კორტზე დომინირების საშუალებას აძლევდა. ახლა კი მდგომარეობა რამდენადმე შეიცვალა.

"ამჟამად უიმბლდონზე ერთ-ერთი ყველაზე ნელი კორტებია და ეს იმის მიუხედავად, რომ კორტი ბალახისაა, - ამბობს ჰენმანი, - ჩემი აზრით, ორგანიზატორები ძალიან შორს წავიდნენ, როცა განიზრახეს, ბურთის გათამაშების დროს შეანელონ საჩოგბურთო კორტები".

ნიუ იორკმა შეიძლება კანდიდატურა მოხსნას

ნიუ იორკი შეიძლება იძულებული გახდეს, მოხსნას თავისი კანდიდატურა 2012 წლის ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობაზე იმ შემთხვევაში, თუ უახლოეს პერიოდში არ მოეწერება ხელი ყველა დოკუმენტს მთავარი სტადიონის მშენებლობის შესახებ. ამის შესახებ განაცხადა ნიუ იორკის მერმა მაიკლ ბლუმბერგმა.

ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობისთვის იგეგმება ახალი თანამედროვე სტადიონის მშენებლობა, რომელიც 1,4 მილიარდი დოლარი ეღირება. თუმცა, ორგანიზაციების მთელი რიგი, რომლებიც მშენებლობის გვერდით არის განლაგებული და ზოგიერთი პოლიტიკური პარტია კუნძულ მანჰეტენის დასავლეთ ნაწილში სტადიონის მშენებლობის წინააღმდეგია.

ბლუმბერგის თქმით, "თუ ჩვენ არ დავიწყებთ სტადიონის პროგრამის განხორციელებას, ისღა დაგვრჩება, რომ 2012 წლის ზაფხულის ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობაზე უარი განვაცხადოთ".

იმ შემთხვევაში, თუ ნიუ იორკი მიიღებს თამაშების მასპინძლობის უფლებას, მაშინ ამ ახალ სტადიონზე მძლეოსნობის ტურნირები გაიმართება. ოლიმპიადის დასრულების შემდეგ კი ამ სტადიონზე დაგეგმილი იყო ამერიკულ ფეხბურთში გუნდ "ნიუ იორკ ჯეთსის" მატჩების ჩატარება. კლუბის ხელმძღვანელობა მზად არის, ახალი არენის მშენებლობაში 800 მილიონი დოლარი ჩადოს. 600 მილიონი კი სახელმწიფო და ქალაქის ბიუჯეტიდან ჩაიდება.

ჯერჯერობით 2012 წლის ოლიმპიური თამაშების ჩატარებაზე ხუთი ქალაქი აცხადებს პრეტენზიას: პარიზი, ლონდონი, მადრიდი, ნიუ იორკი და მოსკოვი. 2005 წლის დასაწყისში საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის კომისია ამ ქალაქებს მოინახულებს, რათა მათი შესაძლებლობები შეისწავლოს. მიჩნეულია, რომ იმისთვის, რათა მასპინძლობის უფლება მოიპოვო, სასურველია, სულ ცოტა, ახალი სტადიონების მშენებლობის გეგმა მაინც გქონდეს. 2012 წლის ოლიმპიური თამაშების მასპინძელ ქვეყანას კი 2005 წლის ზაფხულში დაასახელებენ.

ტრაგედია იტალიაში

ტრაგიკულად დასრულდა ჩრდილოეთ იტალიაში კვირა საღამოს გამართული ველორბოლა, რომელშიც იტალიის ყველა მხარისა და უცხოეთის 1800 სპორტსმენი მონაწილეობდა.

თავსხმა წვიმის გამო გზები დაიტბორა და შეჯიბრების მონაწილეები ერთიმეორის მიყოლებით იქცეოდნენ გზაზე. შედეგად 12 ადამიანი სხვადასხვა სახის ტრავმით საავადმყოფოში მოხვდა. ერთი პოლონელი ველომრბოლი კი, რომელიც იტალიაში ცხოვრობდა, გარდაიცვალა.

პოლონელ პეტრ ფუკსიევიჩს, რომელიც ბოლო დროს ჩრდილოეთ იტალიის ქალაქ კომოში ცხოვრობდა, სველ გზაზე ველოსიპედი მოუსრიალდა და კლდიდან პირდაპირ ხრამში ჩამავალ მდინარეში გადაეშვა. რბოლის დროს სპორტსმენის გაუჩინარების ამბავი ვერავინ შეამჩნია.

პოლონელი მხოლოდ გვიან საღამოს გაახსენდათ, როცა ცნობილი გახდა, რომ ის ფინიშთან არ მისულა. განგაში ატეხა მისმა ძმამ, რომელიც ასევე რბოლაში მონაწილეობდა.

ძებნა ინციდენტიდან რამდენიმე საათის შემდეგ, ღამით დაიწყო. სპორტსმენის შველა ველარ მოხერხდა. ველოსიპედისტი მდინარის დინებამ წაიღო და მისი გვამი ორ პატარა ბორცვში გაჩხერილი აღმოაჩინეს.

TV-სპორტი

სამშაბათი. 14 სექტემბერი

НТВ+ФУТБОЛ

06:00 NBA TV. ფინალის ხმები. მეორე მატჩი
06:30 NBA TV. სეზონი 2002-2003. "SEATTLE SUPERSONICS" - "ATLANTA HAWKS"
09:00 09:00-დან 12:00-მდე შესვენება
12:00 თავისუფალი დარტყმა
12:15 საფეხბურთო უიკენდი
13:00 საფრანგეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
14:00 განვლილი კვირის ჰიტ-აღლუმი - იტალიის ჩემპიონატი. "რომა" - "ფიორენტინა"
15:45 თავისუფალი დარტყმა
16:00 ესპანეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
17:00 რუსეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
18:00 "გამჟღავნება"
19:00 გერმანიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
20:00 თავისუფალი დარტყმა
20:15 სახვალიო ტელეპროგრამა
20:20 იტალიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
21:20 ინგლისის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
22:25 "ON-LINE ჩემპიონთა ლიგა". საუკეთესო მომენტები
00:35 ჩემპიონთა ლიგა. პსჟ - "ჩელსი"
02:30 02:30-დან 03:00-მდე შესვენება
03:00 NBA TV - NBA-ს მიმოხილვა
03:30 NBA TV. სეზონი 2002-2003. "SEATTLE SUPERSONICS" - "INDIANA PACERS"

НТВ+СПОРТ

10:00, 13:00, 21:20 პრესცენტრი
10:20, 21:00 "ოლიმპის შვილები"
10:25, 13:15 "ფორმულის ჰარმონია"
10:45 ამერიკული ფეხბურთი. NFL-ის ჩემპიონატი. "CAROLINA PANTHERS" - "GREEN BAY PACKERS"
13:35 "ორშაბათამდე მივატანთ"
14:05 "რკინის ფაქტორი". ტელეჟურნალი
14:40 ჩოგბურთი. აშშ-ის ღია ჩემპიონატი. საუკეთესო მატჩები. შესვენებისას (16:00) - პრესცენტრი
17:30 ამერიკული ფეხბურთი. NFL-ის ჩემპიონატი. "CAROLINA PANTHERS" - "GREEN BAY PACKERS". შესვენებისას (19:00) - პრესცენტრი
20:00 "ვარსკვლავური სამშაბათი"
21:10 სახვალიო ტელეპროგრამა
21:35 ველოსპორტი-მაუნთინბაიკი. მსოფლიო ჩემპიონატი საფრანგეთში. ვაჟები. ელიტა. სწრაფდაშვება
22:35 ფეხბურთი. ჩემპიონთა ლიგა. "შახტიორი" - "მილანი"
00:35 ახალი ამბები
00:50 00:50-დან 02:45-მდე შესვენება
02:45 ჰოკეი. მსოფლიო თასი. ფინალი. კანადა - ფინეთი. პირდაპირი ტრანსლაცია

EUROSPORT

10:30 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგა
11:00 ფეხბურთი. ევროგოლები
12:00 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგა. სეზონის მიმოხილვა
13:30 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგა
15:00 ფეხბურთი. ევროგოლები
16:00 ველოსპორტი. ესპანეთის ტური
17:00 ველოსპორტი. ესპანეთის ტური. პირდაპირი ტრანსლაცია
19:30 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგა. სეზონის მიმოხილვა
21:00 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგა
21:30 ფეხბურთი. გ-ო-ო-ო-ლ!!!
21:45 კრივი
01:00 ოლიმპიური თამაშები. მიზანი - ათენი
02:30 ახალი ამბები
02:45 ინდიკარის ავტორბოლები. აშშ-ს სერია
03:00 მულტისპორტი

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო განმეოტებით ბეჭდავს მინისტრის 7 სექტემბრის ბრძანებას "საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების 2004-2005 სასწავლო წლისთვის რეკომენდებული საათობრივი ბადეების დამტკიცების შესახებ". გთხოვთ მიაქციოთ ყურადღება სქოლიოებს "განმარტებისა" და "საათობრივ ბადეს ქართულე ენაზე სწავლების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისთვის", სადაც განმარტებულია პედაგოგიური საზოგადოებისთვის საინტერესო ზოგიერთი საკითხი

პროექტი ილია ჭავჭავაძე

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანება N158

7 სექტემბერი 2004 წ.
ქ. თბილისი

საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების 2004-2005 სასწავლო წლისთვის რეკომენდებული საათობრივი ბადეების დამტკიცების შესახებ

2004-2005 სასწავლო წლის დაწყებასთან დაკავშირებით, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში სასწავლო დატვირთვის 34-დან 38 კვირამდე გაზრდასთან დაკავშირებით, "განათლების შესახებ" საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის მე-3 პუნქტის "ზ" ქვეპუნქტისა და მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად,

ვბრძანებ:

1. დამტკიცდეს ყველა ტიპის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებისთვის 2004-2005 სასწავლო წლისთვის რეკომენდებული, დანართით გათვალისწინებული საათობრივი ბადეები.
2. სასკოლო სასწავლო გეგმების შემუშავებისას ყველა პროფილის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებამ იხლმძღვანელოს 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული რეკომენდებული საათობრივი ბადეებით.
3. მასწავლებელთა შრომის ანაზღაურების გამოთვლა მოხდეს 2003-2004 სასწავლო წლის საწავლო გეგმების მიხედვით.(იხილეთ თანდართული განმარტება)
4. იმ შემთხვევაში, თუ მასწავლებლისთვის 2004-2005 წლისთვის რეკომედებული საათობრივი ბადით გათვალისწინებულია 2003-2004 წლის სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ კვირეულ საათობრივ დატვირთასთან შედარებით ნაკლები საათების რაოდენობა, სკოლის დირექცია ვალდებულია უზრუნველყოს გამოთავისუფლებული დროის ორგანიზება მასწავლებლის მიერ ინდივიდუალური მუშაობის, საკუთარი შესაძლებლობების განვითარებისა და გაკვეთილების უკეთ მომზადებისთვის. რაც ანაზღაურდება 2003-2004 წლის სასწავლო გეგმის მიხედვით.
5. დაევალოს ყველა პროფილის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის დირექტორებს უზრუნველყონ მასწავლებელთა დროული ინფორმირება იმის თაობაზე, რომ მიუხედავად საათობრივი ბადის ცვლილებიდან გამომდინარე კვირეული საათობრივი დატვირთვის შემცირებისა, მათი შრომის ანაზღაურების გამოთვლა მოხდება 2003-2004 წლის სასწავლო გეგმების შესაბამისად.
6. დაევალოს ინდივიდუალურ და საავტორო სკოლებს, გიმნაზიებსა და ლიცეუმებს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიაწოდოს 2004-2005 სასწავლო წლის სასწავლო გეგმები არა უგვიანეს ამა წლის 1-ლი ოქტომბრისა.
7. დაევალოს პროექტ "ილია ჭავჭავაძის" საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურს უზრუნველყოს ბრძანების სათანადო წესით გამოქვეყნება.
8. ბრძანების შესრულებაზე კონტროლი დაევალოს ბ-ნ მიხეილ მინდაძეს.

დანართი: 11 ფურც.

მინისტრი ალექსანდრე ლომაია

განმარტება

I. სასწავლო კვირების რაიოდენობის 34-დან 38-მდე გაზრდა საშუალებას იძლევა მნიშვნელოვნად შემსუბუქდეს მოსწავლისა და ზოგიერთ შემთხვევაში მასწავლებლის დატვირთვა დღისა და კვირის განმავლობაში ისე, რომ საგანში საერთო საათების რაოდენობა კლასების მიხედვით უცვლელი დარჩეს.

II. სკოლის დირექტორი მასწავლებლის საგაკვეთილო დატვირთვას ადგენს 2004-2005 წლის საათობრივი ბადის შესაბამისად მასწავლებლებთან შეთანხმებით.

III. მასწავლებლის შრომის ანაზღაურების გამოთვლა მოხდება 2003-2004 სასწავლო წლის სასწავლო გეგმების მიხედვით, რაც თავის თავში მოიცავს სასწავლო წლის დაწყებას სექტემბრის თვის მე-3 კვირის ორშაბათს. გადაწეული სასწავლო წელი ანაზღაურდება ივნისის თვეში სასწავლო პროგრამის გახანგრძლივებით და საშემოდგომო და საგაზაფხულო არდადეგების გაუქმებით. ივნისის თვეში გათვალისწინებული პედაგოგის სამუშაო (მოსწავლეებთან ინდივიდუალური მუშაობა, საკუთარი შესაძლებლობების განვითარება და გაკვეთილის უკეთ მომზადება) გადანაწილდება მთელი სასწავლო წლის მანძილზე კვირეული დატვირთვის შევსებით, რაც გამოითვლება 2003-2004 წლის სასწავლო გეგმის მიხედვით. განმარტება ეხება ბრძანების მე-3 და მე-4 პუნქტს.

IV. თუ 2004-2005 სასწავლო წლის საათობრივი ბადით მასწავლებლისთვის გათვალისწინებულია 2003-2004 სასწავლო წლის სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული კვირეულ საათობრივ დატვირთვაზე ნაკლები კვირეული საათების რაოდენობა, დაწესებულების დირექცია ვალდებულია უზრუნველყოს გამოთავისუფლებული დროის ორგანიზება მასწავლებლის მიერ ინდივიდუალური მუშაობის, საკუთარი შესაძლებლობების განვითარებისა და გაკვეთილების უკეთ მომზადებისთვის.

V. იმ შემთხვევაში, თუ 2004-2005 სასწავლო წლის საათობრივი ბადით მასწავლებლისთვის გათვალისწინებულია 2003-2004 სასწავლო წლის სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ კვირეულ საათობრივ დატვირთვაზე მეტი კვირეული საათების რაოდენობა, დაწესებულების დირექცია უფლებამოსილია შეამციროს ამ საგნის საათები 2003-2004 სასწავლო წლისთვის გათვალისწინებული სახელფასო ფონდის შესაბამისად.

VI. ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულება უფლებამოსილია საკუთარი შეხედულებებით გადაანაწილოს 2004-2005 სასწავლო წლის საათობრივი ბადით გათვალისიწნებული საგნების საათების 25%. ამასთან, ამ გადანაწილების შედეგად მოსწავლის საათობრივმა დატვირთვამ არ უნდა გადააჭარბოს რეკომენდებული საათობრივი ბადით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ დატვირთვას.

VII. სკოლა საკუთარი შეხედულებისამებრ, მასწავლებლებთან შეთანხმებით უფლებამოსილია გაყოს კლასები ნებისმიერ საგანში.

VIII. გაკვეთილების ხანგრძლივობა პირველ კლასში 35 წუთია, ხოლო II-XI კლასებში - 45 წუთი. შესვენების ხანგრძლივობა არ შეიძლება იყოს 10 წუთზე ნაკლები ნებისმიერი კლასისთვის.

IX. აღარ არსებობს ინვარიანტული და ვარიანტული ბლოკები. თუ სკოლა თავის მოსწავლეებს სთავაზობს საათობრივი ბადით გათვალისწინებული საგნებისგან განსხვავებულ დამატებით საგანს, მას უნდა ჰქონდეს ფაკულტატური ხასიათი. თუ ფაკულტატურ საგანში მასწავლებლის შრომის ანაზღაურება ხდება სახელმწიფო დაფინანსებიდან, ეს საგანი გათვალისწინებულ უნდა იქნას მაქსიმალური დატვირთვის ფარგლებში[1].

X. სკოლას უფლება აქვს შესთავაზოს მოსწავლეებს საგანგებო სიტუაციების კურსი და სამოქალაქო თავდაცვა ფაკულტატური საგნის სახით.

XI. ინდივიდუალური, საავტორო, გიმნაზიებისა და ლიცეუმების სასწავლო გეგმებს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დამტკიცება აღარ ესაჭიროება.

[1]სკოლებს შეუძლიათ ფაკულტატურად ასწავლონ ის საგნები რომლებიც წინა წლის (2003-2004) სასწავლო გეგმით იყო გათვალისწინებული ვარიანტული ბლოკის ნაწილად (მაგ. რელიგია და კულტურა, ხელოვნება, მე-9 კლასის მსოფლიოს გეოგრაფია, ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია და ა.შ.) სახელმწიფო დაფინანსების ფარგლებში. ზოგადად სკოლებს შეუძლიათ ასწავლონ ფაკულტატურად ის საგნები, რომლის სპეციალისტებიც მათ ყავთ და რომლის გრიფირებული სახელმძღვანელოებიც არსებობს.

დანართი

საათობრივი ბადე ქართულ ენაზე სწავლების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლისთვის

		1	2	3	4	5	6	სულ (1-6)	7	8	9	სულ (1-9)	10	11	სულ
1	[illegible]	8	8	7	7	4	3	37	2	2	2	43	1	1	45
2	[illegible]					3	3	6	2	2	2	13	4	3	20
3	[illegible]			2	3	3	3	11	2	2	2	17	2	2	21
4	[illegible]					3	3	6	2	2	2	12	2	3	17
5	[illegible]						2	2	1	2	2	7	2	2	11
6	[illegible]					2		2	2	2	2	8	1	1	8
7	[illegible]											0	1	1	2
8	[illegible]										1	1			1
9	[illegible]												1	1	2
10	[illegible]	5	5	5	5	4	4	28	4	4	4	40	3	4	47
11	[illegible]								2	2	2	6	2	3	11
12	[illegible]								2	2	2	6	2	2	10
13	[illegible]													1	1
14	[illegible]						1	1	2	2	2	7	1	2	10
15	[illegible]						1	1	2			4	2		5
16	[illegible]									2	2	4			4
17	[illegible]		1	1	2	1		5				5			5
18	[illegible]	1	1	1	1	1	1	6				6			6
19	[illegible]	2	2	1	1	1	1	8				8			8
20	[illegible]									1	1	2			2
21	[illegible]		1	1	1	1	1	5	1	1	1	8	1	1	10
22	[illegible]												1		1
23	[illegible]												2	1	3
24	[illegible]	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	18	1	1	20
	სულ														273
	[illegible]	18	20	20	22	26	26		27	28	29		29	29	
	[illegible]	19	21	21	23	26	28	138	29	30	30	213	30	30	273

[illegible]

საათობრივი ბადე უცხო ენების გაძლიერებული სწავლების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისთვის

		1	2	3	4	5	6	სულ (1-6)	7	8	9	სულ (1-9)	10	11	სულ
1	[illegible]	8	8	7	7	4	3	37	2	2	2	43	1	1	45
2	[illegible]					3	3	6	3	2	2	13	4	3	20
3	[illegible]			2	3	3	3	11	2	2	2	17	2	2	21
4	[illegible]		2	2	2	3	3	12	4	4	4	30	4	4	32
5	[illegible]						2	2	1	2	2	7	2	2	11
6	[illegible]					2		2	2	2	2	8	1	1	8
7	[illegible]											0	1	1	2
8	[illegible]										1	1			1
9	[illegible]												1	1	2
10	[illegible]	5	4	4	4	4	4	25	4	4	4	37	3	4	44
11	[illegible]								2	2	2	6	2	3	11
12	[illegible]								2	2	2	6	2	2	10
13	[illegible]													1	1
14	[illegible]						1	1	2	2	2	7	1	2	10
15	[illegible]						1	1	2			4	2		5
16	[illegible]									2	2	4			4
17	[illegible]		1	1	1	1	1	5				5			5
18	[illegible]	1	1	1	1	1	1	6				6			6
19	[illegible]	2	2	1	1	1	1	8				8			8
20	[illegible]									1	1	2			2
21	[illegible]		1	1	1	1	1	5	1	1	1	8	1	1	10
22	[illegible]												1		1
23	[illegible]												2	1	3
24	[illegible]	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	18	1	1	20
	სულ														282
	[illegible]	18	21	21	22	25	26		29	29	31		31	30	
	[illegible]	19	21	21	22	26	28	133	30	30	32	228	32	32	282

საათობრივი ბადე აზერბაიჯანულ და სომხურ ენებზე სწავლების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისთვის

		1	2	3	4	5	6	სულ (1-6)	7	8	9	სულ (1-9)	10	11	სულ
1	[illegible]	3	3	3	3	3	3	18	3	3	3	27	3	3	33
2	[illegible]	8	9	9	8	7	6	46	5	4	5	60	5	5	70
3	[illegible]			2	2	2	2	8	2	2	2	14	2	2	18
4	[illegible]					3	3	6	2	2	2	12	2	3	17
5	[illegible]						2	2	1	2	2	7	2	2	11
6	[illegible]					2		2	2	2	2	8	1	1	8
7	[illegible]											0	1	1	2
8	[illegible]										1	1			1
9	[illegible]												1	1	2
10	[illegible]	5	5	5	5	4	4	28	4	4	4	40	3	3	46
11	[illegible]								2	2	2	6	2	3	11
12	[illegible]								2	2	2	6	2	2	10
13	[illegible]													1	1
14	[illegible]						1	1	2	2	2	7	1	2	10
15	[illegible]						1	1	2			4	2		6
16	[illegible]									2	2	4			4
17	[illegible]		1	1	1	1	1	5				5			5
18	[illegible]	1	1	1	1	1	1	6				6			6
19	[illegible]	2	1	1	1	1	1	7				7			7
20	[illegible]									1	1	2			2
21	[illegible]		1	1	1	1	1	5	1	1	1	8	1	1	10
22	[illegible]												1		1
23	[illegible]												2	1	3
24	[illegible]	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	18	1	1	20
	სულ														283
	[illegible]	21	22	24	24	27	28		30	31	33		32	32	
	[illegible]	19	21	22	22	27	28	147	31	32	33	248	33	33	283

საათობრივი ბადე რუსულ ენაზე სწავლების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლისთვის სამი უცხო ენის გაძლიერებული სწავლება

		1	2	3	4	5	6	სულ (1-6)	7	8	9	სულ (1-9)	10	11	სულ
1	[illegible]	3	3	3	3	3	3	18	3	3	3	27	3	3	33
2	[illegible]	7	8	9	9	8	6	47	6	5	5	63	4	4	71
3	[illegible]		3	3	4	4	4	18	4	4	4	28	4	4	36
4	[illegible]						2	2	2	2	2	8	2	3	13
5	[illegible]					2		2	2	2	2	8	2	2	12
6	[illegible]											0	1	1	2
7	[illegible]										1	1			1
8	[illegible]												1	1	2
9	[illegible]	4	4	4	4	4	4	24	4	4	4	36	2	2	40
10	[illegible]								2	2	2	6	2	1	9
11	[illegible]								2	2	2	6	2		8
13	[illegible]						2	2	2	2	2	8	2		10
14	[illegible]						2	2	2		1	5	2		7
15	[illegible]									2	2	4			4
16	[illegible]		1	1	1	1		4				4			4
17	[illegible]	1	1	1	1	1	1	6				6			6
18	[illegible]	2	1	1	1	1	1	7				7			7
19	[illegible]									1	1	2			2
20	[illegible]	1	1	1	1	1	1	6	1	1	1	9	1	1	11
21	[illegible]												1		1
22	[illegible]												2	1	3
23	[illegible]													6	
24	[illegible]	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	18	1	1	20
	სულ														309
	[illegible]	20	22	24	26	27	28		32	33	34		32	31	
	[illegible]	19	24	25	22	28	29	148	32	33	34	248	32	33	302

საათობრივი ბადე ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის ქიმია-ბიოლოგიური პროფილის კლასებისთვის

		10	11	სულ
1	[illegible]	1	1	2
2	[illegible]	4	4	8
3	[illegible]	2	2	4
4	[illegible]	2	2	4
5	[illegible]	2	2	4
6	[illegible]	1	1	2
7	[illegible]	1	1	2
8	[illegible]	1	1	2
9	[illegible]	3	4	7
10	[illegible]	3	4	7
11	[illegible]	4	4	4
12	[illegible]	3	4	7
13	[illegible]	1		1
14	[illegible]	1		1
15	[illegible]	2	1	3
16	[illegible]	1	1	2
	სულ			60
	[illegible]	32	32	
	[illegible]	32	32	64

საათობრივი ბადე ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის ჰუმანიტარული პროფილის კლასებისთვის

		10	11	სულ
1	[illegible]	2	2	4
2	[illegible]	5	5	10
3	[illegible]	3	3	6
4	[illegible]	3	3	6
5	[illegible]	3	3	6
6	[illegible]	2	2	4
7	[illegible]	1	1	2
8	[illegible]	1	1	2
9	[illegible]	2	2	4
10	[illegible]	2	1	3
11	[illegible]	2		2
12	[illegible]	1		1
13	[illegible]	1		1
14	[illegible]	1		1
15	[illegible]	2	1	3
16	[illegible]	1	1	2
	[illegible]		5	
	სულ			57
	[illegible]	32	30	
	[illegible]	32	30	62

საათობრივი ბადე ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის ფიზიკა-მათემატიკური პროფილის კლასებისთვის

		10	11	სულ
1	[illegible]	1	1	2
2	[illegible]	4	4	8
3	[illegible]	2	2	4
4	[illegible]	2	2	4
5	[illegible]	2	2	4
6	[illegible]	1	1	2
7	[illegible]	1	1	2
8	[illegible]	1	2	3
9	[illegible]	6	7	13
10	[illegible]		1	
11	[illegible]	4	5	9
12	[illegible]	2		2
13	[illegible]	1		1
14	[illegible]	1		1
15	[illegible]	1		1
16	[illegible]	2	1	3
17	[illegible]	1	1	2
	სულ			61
	[illegible]	32	30	
	[illegible]	32	30	62

საათობრივი ბადე ქართულ ენაზე სწავლების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის უცხო ენების გაძლიერებულად სწავლების პროფილის კლასებისთვის

		10	11	სულ
1	[illegible]	1	1	2
2	[illegible]	4	4	8
3	[illegible]	3	3	6
4	[illegible]	4	4	8
5	[illegible]	3	3	6
6	[illegible]	2	2	4
7	[illegible]	1	1	2
8	[illegible]	1	1	2
9	[illegible]	2	2	4
10	[illegible]	2	1	3
11	[illegible]	2		2
12	[illegible]	1		1
13	[illegible]	1		1
14	[illegible]	1		1
15	[illegible]	2	1	3
16	[illegible]		1	1
17	[illegible]	1	1	2
	[illegible]		6	
	სულ			56
	[illegible]	31	31	
	[illegible]	31	31	62

საათობრივი ბადე რუსულ ენაზე სწავლების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლისთვის

		1	2	3	4	5	6	სულ (1-6)	7	8	9	სულ (1-9)	10	11	სულ
1	[illegible]	3	3	3	3	3	3	18	3	3	3	27	3	3	33
2	[illegible]	8	7	10	10	8	6	46	6	6	5	63	4	4	71
3	[illegible]					3	3	6	2	2	2	12	2	3	17
4	[illegible]						2	2	1	2	2	7	2	2	11
5	[illegible]					2		2	2	2	2	8	1	1	8
6	[illegible]											0	1	1	2
7	[illegible]										1	1			1
8	[illegible]												1	1	2
9	[illegible]	5	5	5	5	4	4	28	4	4	4	40	3	4	47
10	[illegible]								2	2	2	6	2	3	11
11	[illegible]								2	2	2	6	2	2	10
12	[illegible]													1	1
13	[illegible]						1	1	2	2	2	7	1	2	10
14	[illegible]						1	1	2			4	2		5
15	[illegible]									2	2	4			4
16	[illegible]		1	1	1	1	1	5				5			5
17	[illegible]	1	1	1	1	1	1	6				6			6
18	[illegible]	2	1	1	1	1	1	7				7			7
19	[illegible]									1	1	2			2
20	[illegible]		1	1	1	1	1	5	1	1	1	8	1	1	10
21	[illegible]												1		1
22	[illegible]												2	1	3
23	[illegible]	2	2	2	2	2	2	12	2	2	2	18	1	1	20
	სულ														287
	[illegible]	18	20	24	24	26	26		29	31	31		29	30	
	[illegible]	19	20	22	22	27	28	138	30	32	32	228	30	31	287

საათობრივი ბადე საღამოს ცვლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლისთვის

		8	9	10	11	სულ
1	[illegible]	3	2	1	1	7
2	[illegible]	2	3	4	4	13
3	[illegible]	3	3	2	2	10
4	[illegible]	2	2	2	2	8
5	[illegible]	1	1	2	2	6
6	[illegible]	2	2	1	1	6
7	[illegible]			1	1	2
8	[illegible]		1			1
9	[illegible]			1	1	
10	[illegible]	5	4	4	4	17
11	[illegible]	2	3	3	4	12
12	[illegible]				1	
13	[illegible]	2	2	2	2	8
14	[illegible]	2	2	1	1	6
15	[illegible]		1	2		3
16	[illegible]	2	1			3
17	[illegible]	1	1			2
18	[illegible]			1		1
19	[illegible]			2	1	3
	სულ					
	[illegible]	27	28	29	27	
	[illegible]	27	28	29	27	111

საათობრივი ბადე ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის შრომითი პროფილის კლასებისთვის

		10	11	სულ
1	[illegible]	1	1	2
2	[illegible]	4	4	8
3	[illegible]	2	2	4
4	[illegible]	2	2	4
5	[illegible]	2	2	4
6	[illegible]	1	1	2
7	[illegible]	1	1	2
8	[illegible]	1	1	2
9	[illegible]	3	4	7
10	[illegible]	3	4	7
11	[illegible]	2	2	2
12	[illegible]	1	1	2
13	[illegible]	1		1
14	[illegible]	1		1
15	[illegible]	2	1	3
16	[illegible]	4	4	8
17	[illegible]	1	1	2
	სულ			61
	[illegible]	32	31	
	[illegible]	32	31	63

"სიესტა" ქართველი მკითხველისათვის

"პარნასში" ირაკლი კაკაბაძის წიგნის პრეზენტაცია გაიმართა

თამარ სუხიშვილი

"რანაირ მთხრობელს არ გადავაწყდებით ხოლმე ჩვენ, მკითხველები - დამოძღვრის, ჭკუის დარიგების სურვილით შეპყრობილს, საკუთარი ინფორმირებულობით თავმომწონეს... ერთნი მხოლოდ თავშესაქცევ ისტორიებს გვიყვებიან, მეორენი საერთოდ უარყოფენ სიუჟეტს... ვინ თითქმის სრულყოფილად დაუფლებია ხელობას და პრიალი გაუდის მის ტექსტს, ვინ კიდევ ბორძიკ-ბორძიკ ჰყვება არათუ აბზაცებს, წინადადებებსაც ვერ აგებს გრამატიკოსთათვის მოსაწონს... უნდა გამოვტყდე, უკანასკნელთა შორის უფრო მეგულებიან ავტორები, ვისთანაც კარგი ურთიერთობა უნდა დაგიმყარდეს დიდი ხნის მანძილზე, რადგან ჩემნაირი მკითხველის მოხიბვლა მხოლოდ გულწრფელობით შეიძლება - უბრალო, გახსნილი, მიუკიბავ-მოუკიბავი საუბრით ნაკლებად მნიშვნელოვან, თუ უმნიშვნელოვანეს თემებზე... ასეთი ავტორი გახლავთ ირაკლი კაკაბაძე - არტისტული ბუნების კაცი, "აკანკალებული ხელებითა და გაბერილი გულით", - ვკითხულობთ ირაკლი კაკაბაძის ახალი წიგნის წინასიტყვაობაში, რომელიც მწერალ ზაალ სამადაშვილს ეკუთვნის.

გოგიტა ბუხაიძის ფოტო

გუშინდელ პრეზენტაციაზე ახალი წიგნის დაბადებასთან ერთად კიდევ ერთი ახალი ქართული გამომცემლობის შექმნის შესახებაც გავიგეთ.

"თანაგრძნობის სიმღერა" - ასე ჰქვია ირაკლი კაკაბაძის ახალ ნაწარმოებს, რომელსაც გარეკანზე ეპიგრაფად ასეთი სიტყვები აქვს წამძღვარებული: "მე მინდა ვუთხრა ღმერთს..." წიგნი რამდენიმე ნაწილისგან შედგება: "მე ვარ დამნაშავე", "მარკო მანიაკის დღიური", "ჩანაწერები დიპლომატის ცხოვრებიდან"... "თანაგრძნობის სიმღერა" ირაკლი კაკაბაძის მესამე წიგნია. წიგნის პრეზენტაცია კაფე "პარნასში" გუშინ, საღამოს შვიდ საათზე, გაიმართა. ახალ - საშემოდგომო სეზონზე გუშინდელი პრეზენტაცია ყველაზე ხალხმრავალი პრეზენტაცია გახლდათ, თანაც საკმაოდ უჩვეულო, ავტორის გარეშე. ავტორმა - ირაკლი კაკაბაძემ სტუმრებს ვიდეოჩანაწერის საშუალებით ბოდიში მოუხადა იმის გამო, რომ ვერ მოახერხა პრეზენტაციაზე მოსვლა. ის ახლა თურმე ამერიკაში იმყოფება. სამაგიეროდ, ვნახეთ პატარა ვიდეოფილმი, უფრო სწორად, ვიდეოინტერვიუ ავტორთან, ცოტა წიგნის შესახებაც გავიგეთ, ცოტა იმის შესახებაც, თუ რას ფიქრობს ირაკლი კაკაბაძე იმ ყველაფერზე, რაც ჩვენ გარშემო ხდება. ასე რომ, ბოლოს ისეთი ილუზიაც კი შეგვექმნა, თითქოს ავტორი ოკეანის გადაღმა კი არა, აქვე, ჩვენს გვერდით იყო, "პარნასში".

გუშინდელ პრეზენტაციაზე ახალი წიგნის დაბადებასთან ერთად კიდევ ერთი ახალი ქართული გამომცემლობის შექმნის შესახებაც გავიგეთ. შეიძლება ითქვას, რომ "თანაგრძნობის სიმღერა" გამომცემლობა "სიესტას" დებიუტია. "სიესტა" სულ ახლახანს დაფუძნდა. მის დირექტორს, ქეთი კილურაძეს ჩვენი მკითხველი, ალბათ, "პარნასიდანაც" იცნობს. გამომცემლობის დამფუძნებლები არიან თამილა ძიძიგური და ეკა კარანაძე. სახელწოდება "სიესტა" შემთხვევით არ აურჩევიათ. ეს ერთგვარი მოწოდებასავითაა მკითხველისათვის, რომ არ დაიზარონ და თავისუფალი დრო წიგნის კითხვაში გაატარონ, ასე ვთქვათ, ინტელექტუალურად დაისვენონ. "სიესტა" საგამომცემლო საქმიანობასთან ერთად ფესტივალების, შეხვედრების და სხვა სახის ლიტერატურული ღონისძიებების მოწყობასაც გეგმავს. კონკრეტულად, რას და როგორ, ამას მოგვიანებით შევიტყობთ. "სიესტას" უახლოესი გამოცემები კი შემდეგი იქნება: ირაკლი კაკაბაძე, პიესები; ზურაბ კაკაბაძე, ფილოსოფიური საუბრები; ჯორჯ ორუელი, 1984; გაბრიელ გარსია მარკესი, მარტოობის ასი წელი; პატრიარქის შემოდგომა; ზურაბ რთველიაშვილის, რატი ამაღლობელის, ირაკლი კაკაბაძის ლექსების კრებულები და საბავშვო წიგნების სერია. იმედია, ეს გამოცემებიც პოლიგრაფიული ხარისხით ისეთივე გამორჩეული იქნება, როგორც ირაკლი კაკაბაძის ახალი წიგნია. ისიც აღსანიშნავია, რომ წიგნი ილუსტრირებულია. ილუსტრაციების ავტორია გურამ წიბახაშვილი.

დაბოლოს, მკითხველს, ალბათ, დააინტერესებს, რეალურად ჰქონდა თუ არა წიგნის ავტორს ის კონფლიქტი კორპორატიულ სამყაროსთან, რაც "თანაგრძნობის სიმღერაშია" ასახული. გამომცემლობა "სიესტას" დირექტორი ქეთი კილურაძე წიგნში აღწერილი ამბების ერთ-ერთ მომსწრეს, ამერიკაში მცხოვრებ ჩვენს თანამემამულეს ესაუბრა, რომელმაც დაადასტურა, რომ ბევრი რამ აქ, მართლაც, რეალური ცხოვრებიდან არის აღებული, თუმცა დეტალები მისთვის უცნობია. კორპორატიულ სამყაროსთან ირაკლი კაკაბაძის კონფლიქტის მიზეზად კი რესპონდენტი საქართველოს მაშინდელი მთავრობის კორუმპირებულობას ასახელებს.

ძირითადი ინსტინქტი-2

1992 წელს თრილერმა "ძირითადი ინსტინქტი" შერონ სტოუნი სუპერვარსკვლავად აქცია. თავის კინოპარტნიორ მაიკლ დუგლასის მოხიბვლასთან ერთად მან მილიონობით კინომაყურებლის გულის მოგებაც შეძლო. ახლა კი, მრავალი წლისა და თავგადასავლის შემდეგ, შერონ სტოუნი კვლავ მაცდური და თავბრუდამხვევი ქალის როლში მოგვევლინება.

ამ ახალ ფილმში კვლავ იდუმალებით მოცულ მწერალ ქალთან გვექნება საქმე, და ის კვლავ მამაკაცების მოჯადოებით თუ განადგურებით იქნება დაკავებული. ამ პროექტის განხორციელებას წინ სამწლიანი სამართლებრივი დავა უძღვოდა: შერონ სტოუნი ენდი ვაინასა და მარიო კასარის წინააღმდეგ. ეს ორი პროდიუსერი სტოუნს ჯერ არგადაღებული ფილმისთვის 14 მილიონ დოლარს დაჰპირდა. ფილმზე მუშაობა, წესით, 2000 წელს უნდა დაწყებულიყო, ამჯერად მაიკლ დუგლასისა და პირველი "ძირითადი ინსტინქტის" რეჟისორის, ვერჰოვენის გარეშე. როგორც CNN იუწყება, ამ ორმა მამაკაცმა იმთავითვე ვერ შეძლო საერთო ენის გამონახვა.

მომავალი ფილმის რეჟისორის ვინაობა წლების განმავლობაში ვერ დაადგინეს. ერთ-ერთი კანდიდატურა ჯონ მაკტირნენი იყო, მაგრამ იმის შემდეგ, რაც სტოუნმა ბენჯამინ ბრეტთან თანამშრომლობაზე უარი განაცხადა, მაკტირნენიც დავიწყებას მიეცა.

ამჟამად უკვე ცნობილია, რომ ფილმის გადაღებებს მაიკლ კეტონ-ჯონი გაუძღვება. ამ შოტლანდიელმა რეჟისორმა თრილერებით, ისტორიული კინოფილმით "რობ როი" და დრამით Memphis Belle-ით გაითქვა სახელი.

შერონ სტოუნმა მილიონობით კინომაყურებლის გულის მოგება შეძლო. მრავალი წლისა და თავგადასავლის შემდეგ შერონ სტოუნი კვლავ მაცდური და თავბრუდამხვევი ქალის როლში მოგვევლინება.

თეატრალური დებიუტი

ფრანგი ტოპ-მოდელი და მსახიობი, ლეტიცია კასტა, ამჟამად თეატრის მსახიობის კარიერის დაწყებასაც ცდილობს. პარიზის თეატრ "ანტუანში" ის ჯადოსნურ ქმნილებას, წყლის ქალწულ უნდინას თამაშობს, რომელიც სიყვარულის განსაცდელად ადამიანი ხდება.

ლეტიციას ბრწყინვალე წინამორბედი ჰყავდა: პოეტურ ზღაპარ "უნდინაში" 1974 წელს დღეს უკვე 49 წლის იზაბელ აჯანი თამაშობდა.

ნორჩ ლეტიციას აჯანის ჩრდილში ყოფნის შიში არ აქვს. მან გაზეთ "პარიზიენის" კორესპონდენტს უთხრა: "თეატრი ბრწყინვალე სკოლაა, სადაც ბევრი რამის სწავლა შეიძლება. ამ როლით მსურს სამაგიერო გადავუხადო ჩემს საძულველ სკოლას, რომლიდანაც ფოტომოდელის კარიერის გამო ადრე წამოვედი".

მართალია, თავისი გმირისგან განსხვავებით ლეტიცია ცხოვრების წესის შეცვლას არ აპირებს: "კვლავ მანეკენად დავრჩები. ეს ჩემი პროფესიაა, რომელიც ძალიან მიყვარს".

ლეტიცია კასტა თეატრის მსახიობის კარიერის დაწყებას ცდილობს: "თეატრი ბრწყინვალე სკოლაა, სადაც ბევრი რამის სწავლა შეიძლება".

TV პროგრამა

14 სექტემბერი

რუსთავი - 2

07.30 დილა მშვიდობისა **08.00** "ტელელიპუცები" **09.40** სერიალი "შეყვარებული ქალები" **11.00** თამაში "ჭკვიანი ბავშვი" **12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 02.00** კურიერი **12.20** "დისკავერი" **13.20** მხ. ფილმი "იღბლიანი ჯენტლმენები" **15.25** სერიალი "სასწრაფო" **16.30** სერიალი "ალფი" **17.05** სერიალი "მაშველები" **18.20** "ტელელიპუცები" **18.55** სერიალი "ბევერლი ჰილზი" **19.45** სერიალი "შეყვარებული ქალები" **22.00** ღამის შოუ დ. გოგიჩაიშვილთან ერთად **22.45** ჩემპიონთა ლიგა. "სელტიკი"-"ბარსელონა" **01.00** ჩემპიონთა ლიგის მიმოხილვა

პირველი არხი

07.55 მოამბე **08.10** ღამის მოამბე (გამ.) **09.00, 12.00, 15.00, 20.00, 23.00** მოამბე **09.10** მულტსერიალი "მარსუპილამი" **09.40** "იმღერე რამე" **10.10** მხ. ფილმი "ათოვდა ზამთრის ბაღებს" (გ) 1-ლი ს. **11.30** "ამბები ჩვენზე" **12.15** ჩოგბურთელ ვაჟთა საერთაშორისო ტურნირი. **14.00** მოამბე ოსურ ენაზე **14.15** ჩოგბურთელ ვაჟთა საერთაშორისო ტურნირი. **16.30** სერიალი "უშიშრები" **17.00** მულტსერიალი "მარსუპილამი" **17.30** "ამბობენ" **18.00** ვესტნიკი **18.20** სერიალი "წვრილვარსკვლავთა ღამე" **19.00** "იმღერე რამე" **19.40** ბასტიბუბუ **21.05** სერიალი "ზღვის რაჯა" **22.00** ქიმერიონი **00.00** მხ. ფილმი "ათოვდა ზამთრის ბაღებს" (გ) მე-2 ს.

TV5

06.00, 08.00, 09.00(კანადა) **12.00,** 15.00(ბელგია) **16.00, 18.15, 20.00, 24.00,** 02.00(შვეიცარია), 02.30(აფრიკა), **04.00** TV5-ის საინფორმაციო გადაცემები. **11.00, 14.00, 19.00, 22.00** TV5-ის საინფორმაციო გამოშვებები. **07.00** დონ კიხოტის გზები. დოკ. ფილმი. **08.30** ტელედილა. **12.15** თითქმის აუტანელი ხალხი. მხ. ფილმი. რეჟისორი მიშელ დევილი. 2002. **16.25** Gადაცემა: აქტუალური თემა. **18.35** კითხვები ჩემპიონისთვის. ტელეთამაში. **19.05** სამხრეთის ანარეკლი. **22.05** აზიზა. სკულპტორები. დოკ. ფილმი. **24.25** გადაცემა: კროსვორდები. 04/20 ეშმაკი უარყოფს. ტელესერიალი.

მზე

09.00 "გეპატიჟებათ ბარტ ვულფი" **09.30** სერიალი "ველური მთვარე" **10.30** ტელეჟურნალი "სცენა" **11.00, 13.00, 14.00, 16.00** საინფ. გამოშვება "მზერა" **11.10** სერიალი "სინიორ ვიანელო" **11.35** სერიალი "პატარა დიდი ბობი" **12.05** კრიმინ. დრამა "სთშ: დანაშაულის ადგილი ლას ვეგასი" **13.05** სერიალი "პოლიციელი ქალები" **14.15** "ფარული კამერა" **14.45** "მუსიკა მზეზე" **15.00** სერიალი "მარია ემილია" **16.05** სერიალი "პოლიციელი ქალები" **17.00, 19.00, 20.00** საინფ. გამოშვება "მზერა" **17.20** "ფარული კამერა" **17.50** "გეპატიჟებათ ბარტ ვულფი" **18.20** ტელეჟურნალი "მოდა" **19.05** სერიალი "ველური მთვარე" **20.45** სერიალი "სინიორ ვიანელო" **21.15** სერიალი "პატარა დიდი ბობი" **21.45** კრიმინ. დრამა "სთშ: დანაშაულის ადგილი ლას ვეგასი" **22.45** "არჩევანის ზღვარზე" **23.45** მხ. ფილმი "ღმერთები და ურჩხულები" (15) (ბრენდან ფრეიზერი)

მეორე არხი

19.00 მულტფილმი "მარსუპილამი" მე-2 ს. **19.30** "ამბები ჩვენზე" **20.00** "იმღერე რამე" **20.30** სერიალი "წვრილვარსკვლავთა ღამე" **21.30** ფრაგმენტები სურათისათვის **22.00** მხ. ფილმი "თემო" (გ)

იმედი

07.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 ქრონიკა **07.15, 11.05, 13.15, 17.20, 20.30, 21.25, 01.45** იმედის მელოდიები **08.30** ანიმაციური ფილმი "მითიური მეომრები" **09.10** სერაილი "უკიდურესი ზღვარი" **10.10** სერიალი "ტყუპები" **11.30** "მუღამები" **12.10** სერიალი "კლონი" **13.30, 01.15** ტვ-მარკეტი **14.10** სერიალი "შატუნი" **15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.00, 01.00** ქრონიკა **15.15** მხ. ფილმი "მრისხანების შიში" (გ) **17.25** ანიმაციური ფილმი "მითიური მეომრები" **18.05** სერიალი "ტყუპები" **19.35** სერიალი "კლონი" **20.35** სერიალი "შატუნი" **21.30** ლარის მახე **23.00** "ინტერნიუსი" **23.30** მხ. ფილმი "ჯოჯოხეთური ცათამბჯენი" (გ) (ე. ჟუდორი)

იბერია

18.00 მულტსერიალი "ცეცხლის შვილები" 3-4ს. **19.00** მინისერიალი "ადვოკატთა ბიურო" მე-2 ს. **20.00** დოკ. ფილმი **21.05** კონცერტი **22.10** მხ. ფილმი "ფობია" (15)

ОРТ

06.00 "Доброе утро". **09.00, 12.00, 15.00, 18.00** Новости. **09.20, 21.30** Сериал **"АНТИКИЛЛЕР-2". 10.30, 19.00** Сериал **"КЛОН". 11.20** Мультсериал "Кошки-мышки". **11.30** Дисней-клуб: "Приключения Винни Пуха". **12.20** Елена Яковлева в остросюжетном фильме **"ШАЛЬНАЯ БАБА" 14.00** Сериал **"ЖЕНЩИНЫ В ЛЮБВИ". 15.10** "Угадай мелодию". **15.40** Сериал **"СЫЩИКИ". 16.50** Премьера. "Пять вечеров". Вторник. **18.20** "Кумиры". Владимир Этуш. **20.00** Сериал **"ЧЕРНЫЙ ВОРОН". 21.00, 23.30** Время. **22.40** Спецрасследование. "Дикое золото Магадана". **2**-я с. **23.50** "Звезды эфира". Светлана Жильцова. **00.20** "Сканер". **00.50** Неизвестная планета. "Мир богов Гоа". **01.20** Джон Литгоу в триллере **"ВОСПИТАНИЕ КАИНА" 03.00 Кубок мира. Хоккей. Финал.** Прямой эфир из Канады.

НТВ

06.00 "Сегодня утром" **10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.45** "Сегодня" **10.15** Преступление в стиле "Модерн": Сицилианская защита. **10.55** "Стресс". Ток-шоу Александра Гордона. **11.55** Сериал **"УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-VI". 13.35** Сериал **"ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА: ЗЕЛЕНАЯ КАРЕТА". 14.35** Сериал **"МЕСТО ПОД СОЛНЦЕМ". 15.35** Криминальная Россия. **16.20** Ток-шоу "Принцип домино". **17.25** Сериал **"ТАКСИСТ". 18.35** Криминальная Россия. **19.40** Сериал **"УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-VI" 20.50** Сериал **"МЕСТО ПОД СОЛНЦЕМ". 22.00** Страна и мир. **22.35** Футбол. Лига чемпионов. **"ПОРТУ" (Португалия) - ЦСКА (Россия). 01.00** Тайны разведки. Медовая ловушка. **01.40** Дневник лиги чемпионов.

იაპონური ხატვა

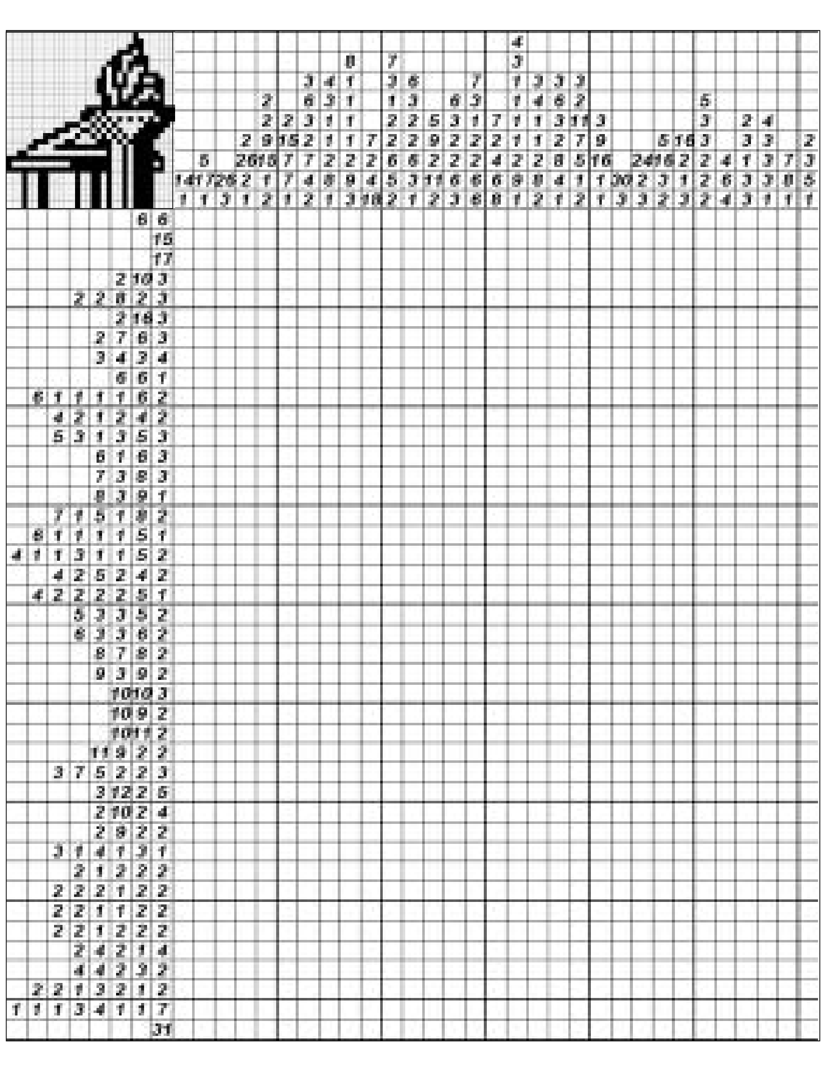

სკანვორდი

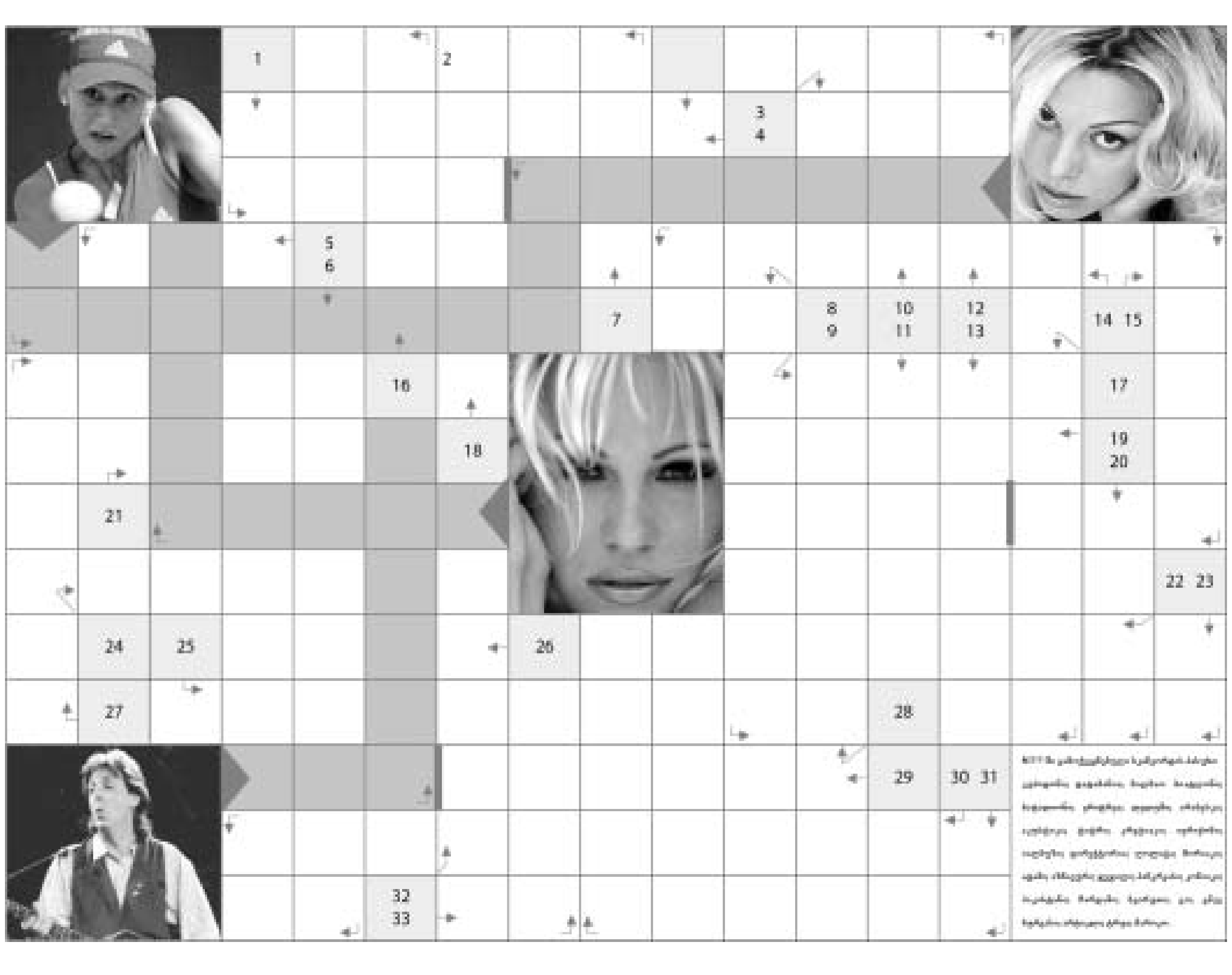

1. მდინარე ჩინეთში; 2. იუგოსლავიის სახელმწიფო და პოლიტიკური მოღვაწე; 3. ქართული სპორტული გაზეთი; 4. თხევადი ტვირთის გადასაზიდი გემი; 5. ზღვის წყალმარჩხი ყურე; 6. ნივთიერებბის აირის მდგომარეობიდან თხევად მდგომარეობაში გადასვლა; 7. აურზაური, ჩხუბი, აყალმაყალი; 8. უბანი თბილისში; 9. სახელმწიფო სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში; 10. მაუგლის მეგობარი დათვი; 11. საესტრადო წარმოდგენა; 12. მოსამართლე; 13. ბელორუსის დედაქალაქი; 14. ბოსტნეული მცენარე; 15. მსოფლიოში პირველი ელჩი ქალი; 16. სატანვარჯიშო იარაღი; 17. ადამიანის გარეგნული იერი, შესახედაობა; 18. ქართული ტელეკომპანია; 19. მოლდოველი საოპერო მომღერალი ქალი; 20. ძვირფასი ქვა; 21. თბილისის უბანი; 22. ქართული წითელი ღვინო; 23. ჟ. სანდის რომანი; 24. ძველებური ცეცხლსასროლი იარაღი; 25. სახელმწიფოებრივი ორგანო; 26. ქალაქი ჩეხეთში; 27. მოსკოვის ერთ-ერთი აეროპორტი; 28. ცხვრის ხორცის წვნიანი კერძი; 29. პერსონაჟი ფილმიდან "ღიმილის ბიჭები"; 30. ქონების გადაცემა კერძო მფლობელობაში; 31. იმპერატორის ნაცვალი ძველი რომის პროვინციებში; 32. სახელმწიფო ცენტრალურ აფრიკაში; 33. მოძღვრება ზნეობის, მორალის შესახებ;

მოდუნდი, მეგობარო!

იმ ფონზე, რომ უცებ და სევდიანად შემოდგომა შემოგვეპარა, რომ აღარც ცხელა და ჯერ არ ცივა და ვერავის გაუგია, რა სჭირს - უხარია ეს ამბავი თუ არა, მოდით, დღესასწაულები გავიხსენოთ.
თურმე იქ, ძალიან შორს, სადაც თბილა, სადაც სანაპიროს თეთრი ქვიშის ზოლს მოშრიალე პალმების ტევრები მიუყვება, ხალხს ერთმანეთი მთელი წლის განმავლობაში უყვარს. და არა ფარულად, არამედ სავსებით ოფიციალურად.

ბრაზილიის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილში მდებარე ბაიას შტატში სულ სხვანაირი ლათინოამერიკელები ცხოვრობენ. ისინი არც ელვის სისწრაფით ლაპარაკობენ და არც დანის უმიზეზოდ ხმარება სჩვევიათ. მშვიდი, გაწონასწორებული ხალხია, ცხოვრება უხარიათ და თავიანთი არსებობით ძალიან კმაყოფილი არიან - ყოველ შემთხვევაში, სტუმრებზე ასეთ შთაბეჭდილებას ახდენენ. მათი დევიზია: "რატომ გადავდოთ ხვალისთვის ის, რაც შეიძლება ზეგაც გაკეთდეს?", და მაშინაც კი, როცა ბნელ შუკაში ვინმეს ძარცვავენ, ნელა და მეგობრულად წარმოთქვამენ ხოლმე: "ტრანკვილო, ამიგო, მაფია ბრაზილიერა!" - "მშვიდად, მეგობარო, ეს ბრაზილიური მაფიაა!"

ბაიაში ყოველთვიურად რამე დღესასწაულს აღნიშნავენ, და ბაიას კარნავალი რიოსას არაფრით ჩამოუვარდება. ხოლო თუ რომელიმე დღესასწაული უქმეს კი არა, ვთქვათ, სამშაბათს დაემთხვა, მაშხალების აფეთქება, აკორდეონის თანხლებით ფორროს ცეკვა და დიდი სმა კვირადღემდე გასტანს ხოლმე.

ზაფხულის, ანუ იქაური ზამთრის დღესასწაულები - მოგეხსენებათ, მოქმედება სამხრეთ ნახევარსფეროში ხდება - სან ანტონიოს, ანუ წმინდა ანტონიოს დღით იწყება. წმინდა ანტონიო სიყვარულის, ქორწინების, სექსის მფარველია. მისი დღესასწაულის აღსანიშნავად ყველა შეძლებისდაგვარად ლამაზ ტანსაცმელს იცვამს და ყველას შეუძლია, თამამად გაიპრანჭოს. ცხადია, საწინააღმდეგო სქესის წარმომადგენლებისთვის თავის მოწონება ბაიელებს არც სხვა დროს ეკრძალებათ, მაგრამ ამ შემთხვევაში ოფიციალურ ნებართვასთან გვაქვს საქმე. საერთოდ, ბაიელებს ეს საქმე ძალიან უყვართ და ამას არც მალავენ. ჯერ მარტო ის რად ღირს, რომ დიდ ბაიელ მწერალს, ჟორჟე ამადუს თუ დავუჯერებთ, სალვადორის ნავსაყუდელის კედელს წარწერა ამშვენებს: "ყველა ქალთან ყოფნა შეუძლებელია, მაგრამ მაინც უნდა ეცადო".

გარეგნობას, განათლებას, შეძლებას თუ გუნება-განწყობას არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს: წმინდა ანტონიოს სადიდებლად, ამ საღამოს მარტო დარჩენა თითქმის შეუძლებელია. ამ დღისთვის განსაკუთრებული მონდომებით ქალები ემზადებიან. ამ მშვენიერ დღეს ისინი თამამად მიდიან ხოლმე თავიანთ რჩეულ მამაკაცებთან და უხსნიან, რა უნდათ მათგან და რა - არა. მამაკაცებიც სათანადოდ იქცევიან, ბერძენი ზორბას პრინციპით: "ქალისთვის უარის თქმა ღვთის განრისხებას ნიშნავს". არადა, გაითვალისწინეთ - ბრაზილია უაღრესად რელიგიური, კათოლიკური ქვეყანაა.

არანაკლები სიხარული მოაქვს სან ჟოანის დღესასწაულსაც. ამ დღეებში სულ რაღაცა აფეთქებენ. ცხადია, ძირითადად, ბავშვები ირჯებიან, მაგრამ უფროსებიც ძალიან კმაყოფილი არიან - ოდესღაც ხომ ისინიც ასე იქცეოდნენ... მაგრამ, აფეთქებები მხოლოდ ფონია. სან ჟოანის დღე დღესასწაულთა დღესასწაულია, რადგან წმინდა ჟოანი თავადაა დღესასწაულთა მფარველი.

ზეიმი სამი დღის განმავლობაში გრძელდება. ყველგან ფორრო ჟღერს, როგორც წესი, ტრიოს - აკორდეონის, სამკუთხედისა და სპილენძის დოლის შესრულებით. ეს მუსიკა, რომელსაც ოდესღაც იქედნურად უყურებდნენ და მდაბიოების, ტაქსის მძღოლებისა და მოახლეების თავშესაქცევად თვლიდნენ, გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან უაღრესად პოპულარული გახდა - მას ჟილ ჟილბერტოც ასრულებს და ჰიტ-პარადებშიც პირველ ბწკარებშია ხოლმე მითითებული. რას აღარ უმღერიან - ქმრისგან გაქცეულ უსაქციელი ცოლებსაც და ხალხის დამოუკიდებლობისა და ბედნიერებისთვის ბრძოლასაც.

სან ჟოანით გამოწვეული აღგზნება ჯერ მიმქრალიც არაა, რომ სოფელ იტაკარაში, ქოქოსის პალმებით გარშემორტყმულ ქვიშიან სანაპიროებზე, მეთევზეთა მფარველი წმინდანის, სან პედროს დიდებას იწყებენ. ეკლესიაში წირვა-ლოცვის შემდეგ დიდი მხიარულება იწყება: ცეკვა, სმა - მოკლედ, ის, რისთვისაც ეს დღესასწაულია ჩაფიქრებული.

მეთევზეების გარდა, სან პედრო ქვრივ ქალებსაც განსაკუთრებით იცავს, და ამიტომ პირველსავე საღამოს ყოველი ქვრივის კართან ფოიერვერკს მართავენ ხოლმე. ხოლო თუ არც მეთევზე ხართ და არც ქვრივი, შეგიძლიათ ბევრი და გემრიელი ლიქიორი სვათ და მეთევზეებსაც გაეპრანჭოთ და ქვრივებსაც - გააჩნია, ვინ ხართ და რა გიხარიათ, მთავარია, რომ უარს არავინ გეტყვით.

ეს ნამდვილი დღესასწაულებია. თორემ ის, რასაც სალვადორში ყოველ შაბათ-კვირას აკეთებენ, უბრალოდ, უქმე დღეს აღნიშნავს. უქმე დღეს კი წესია, რომ ადამიანმა სიყვარული გასცეს და ბევრი, ძალიან ბევრი იცეკვოს.

მართალია, არც იმდენია, რამდენიც ნამდვილ დღესასწაულებზე.

ს.ს.ი.პ. საქართველოს ტელერადიომაუწყებლობა აცხადებს კონკურსს შემდეგ თანამდებობაზე

იურისტი

მოთხოვნები

- უმაღლესი იურიდიული განათლება
- სამოქალაქო კოდექსის და შრომითი კანონმდებლობის სრულყოფილი ცოდნა
- არანაკლებ 3 წელი იურისტად მუშაობის გამოცდილება
- ინგლისური ენის ცოდნა
- ორგანიზებულობა
- კომუნიკაბელობა
- გუნდური მუშაობის უნარი

მსურველებმა ს.ს.ი.პ. საქართველოს ტელერადიომაუწყებლობის მოქალაქეთა მისაღებში უნდა შეავსონ ანკეტები და დაურთონ უმაღლესი განათლების დიპლომას ასლი. ანკეტების მიღება იწარმოებს 9 სექტემბრიდან 22 სექტემბრამდე.

მისამართი:
ქ. თბილისი, კოსტავას ქ. 68

ს.ს.ი.პ. საქართველოს ტელერადიომაუწყებლობა
აცხადებს კონკურსს
შემდეგ თანამდებობებზე:

რადიოს საინფორმაციო და ანალიტიკური პროგრამების პროდიუსერი

ფუნქციები და მოვალეობები
- საინფორმაციო სამსახურის კონცეფციისა და სტრატეგიის შემუშავება;
- საინფორმაციო და საზოგადოებრივ პოლიტიკური პროგრამების ხელმძღვანელობა

საკვალიფიკაციო მოთხოვნები
- უმაღლესი განათლება შესაბამის სფეროში
- სასურველია დამატებითი განათლება მენეჯმენტში
- უცხო ენის ცოდნა
- სასურველია რადიოში მუშაობის გამოცდილება
- სტრატეგიული დაგეგმვისა და მართვის გამოცდილება
- ორგანიზებულობა
- კომუნიკაბელობა
- გუნდური მუშაობის უნარი

რადიოს უცხო და საქართველოს ენებზე მაუწყებლობის პროდიუსერი

ფუნქციები და მოვალეობები
- შესატყვისი მიმართულების კონცეფციისა და სტრატეგიის შემუშავებაში მონაწილეობა;
- მაუწყებლობის კოორდინაცია, მონიტორინგი და მენეჯმენტი

საკვალიფიკაციო მოთხოვნები
- უმაღლესი განათლება შესაბამის სფეროში სასურველია დამატებითი განათლება მენეჯმენტში
- უცხო ენის ცოდნა
- სასურველია რადიოში მუშაობის გამოცდილება
- სტრატეგიული დაგეგმვისა და მართვის გამოცდილება
- ორგანიზებულობა
- კომუნიკაბელობა
- გუნდური მუშაობის უნარი

მსურველებმა უნდა შეავსონ ანკეტები ს.ს.ი.პ. საქართველოს ტელერადიომაუწყებლობის მოქალაქეთა მისაღებში 9 სექტემბრიდან 22 სექტემბრამდე.

მისამართი:
ქ. თბილისი, კოსტავას ქ. 68

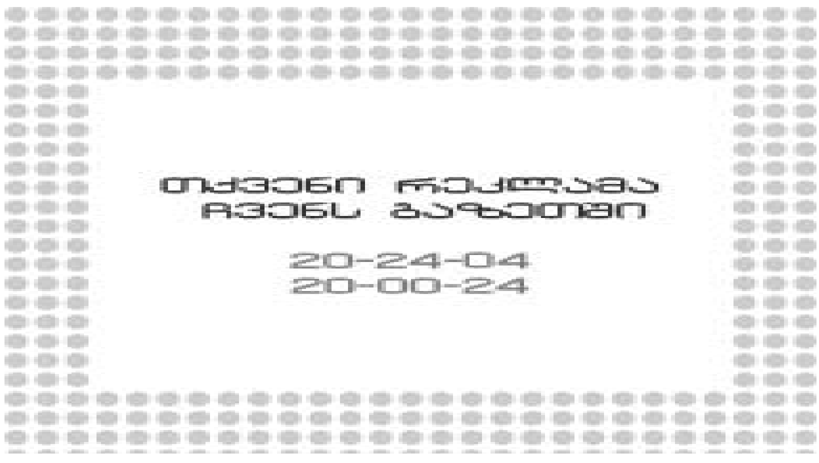

წამალი "სალხინო"
ქართული ფლორის საოცრება

თუ გაწუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხვრელის ბაგეთა მიწებება, სუნი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია,მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.

წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.